CUMARTESİ 6 HAZİRAN 1936

TAN EVİ
Gazetecilik, Matbaacılık, Klişecilik
TELEFON : 24318, 24319, 24310
TELGRAF : TAN. İstanbul
İKİNCİ YIL — No. 406.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

Boğazlar konferansı yakında toplanıyor

Blum kabinesi nazik vaziyette

Fransadaki grev vahimleşiyor ve gittikçe daha umumileşiyor

Yeni Fransız kabinesinin manası

1932 seçiminde sol cenaha mensup Radikaller kazandığı halde bunların Staviski meselelerinde alâkalı görülmeleri iktidarı kaybetmelerine sebebiyet verdi. Sağ cenaha müteveccih Laval kabinesi iktidara geldi. Bu kabinenin haricî ve dahilî politikası mecliste ve matbuatta şiddetli muhalefetlere uğradı. Bilhassa, hariçte Laval - Hor itilâfı, dahilde ise faşist kurullarına müzaherette bulunması sol cenahta aksülâmeller uyandırdı ve bunun üzerine sol cenah fırkaları Lavali devirdiler. Yerine solcu Sarro kabinesi geçti. Fakat Sarro kabinesi seçim yaklaşmış olduğu için muvakkat bir kabine gibi hareket ederek hiçbir meseleyi neticeye bağlamadı, bağlıyamazdı. İntihabat yapıldı ve sol cenah fırkaları 600 saylavlıktan yarısından fazlasını kazandılar. Sarro çekildi ve birleşmiş sol cenahın mümessili olan sosyalist Leon Blum dün iktidara geldi. Bu suretle yeni kabine, 146 saylavlık kazanan Sosyalistler, 111 saylavlık kazanan Radikaller, 82 saylavlık kazanan komünistler, ve 26 saylavlık kazanan sosyalist birliği grupmanlarından teşekkül eden "halk ön cephe kabinesi„ olarak hükûmeti ele almaktadır.

Leon Blum kabinesinin bugünkü manzarasında görünebilen zaif tarafı halkçı cepheyi teşkil eden komünist [illegible] sosyalistlerin aynı safiyeti gütmiyerek buhranlı bir anda biribirlerinden ayrılıvermeleri ihtimalidir. Diğer taraftan sağ cenahta bu üç kuvvetli sol cenah partisi kadar büyük partiler olmamakla beraber bunların kendi aralarında daha çabuk anlaşmaları ihtimali varittir. Sağ cenahın en büyük kuvveti sol cenahın parlâmentosuna mukabil matbuatı elinde bulundurması ve Fransız bankası vasıtasile ve franga hâkim olması dolayısile sol cenah kabinesini tazyike imkân bulması ihtimalidir.

Bu suretle bir taraftan dahilde sağların tabiî muhalefetine uğrayacak olan Leon Blum kabinesinin diğer taraftan halline mecbur olduğu dahilî ve harici meselelere gelince, onların da başlıcaları şöyle sıralanabilir:

Dahilde işsizliği gidermek, frangı düşmekten korumak, halkçı cephenin amaç edindiği Fransız bankasını millileştirmek. Fransanın dahilî politikasını alâkadar eden ve nasıl halledileceklerini zamanla göreceğimiz bu meselelerden sonra Leon Blum kabinesi mühim harici meselelerin halli için çalışmak mecburiyetindedir. Bu meselelerin başında ise İtalya - Habeş davası gelir. Malûmdur ki, Fransa İtalyayı Almanyaya karşı tutmak istediği için Mussoliniyi gücendirmek istemiyor ve aynı zamanda İngilterenin terviç ettiği kollektif emniyet siyasetinden de ayrılmak arzusunda değildir. Binaenaleyh Leon Blum kabinesinin ilk halline çalışacağı güç işlerden biri bu olacaktır. Bundan sonra Fransayı bilhassa alâkadar eden Ren meselesinin halli gelir. Sosyalistler arasında faşist Almanya ile bütün münasebetleri kesmek cereyanlarının da kuvvetli olmasına bakılırsa bu meselenin nasıl halledileceği de merakla beklenilebilir. Herhalde Leon Blum kabinesinin bulunduğu vaziyet, parlâmentodaki kuvvetli müzaheret grupmanlarına rağmen, çetindir ve bu çetinliği artıran başlıca sebep te kendisinin harici ve dahilî politika bakımlarından Fransanın en nazik zamanlardan birinde iktidara çağırılmış ve sağa sola inhirafa kolay imkân vermiyen muayyen bir programı tatbik işini de ayni zamanda üzerine almış olmasından ileri gelmektedir.

TAN

Blum İngilizlerle sıkı bir iş birliği yapacağını söylüyor

EDVAR HERYO

LEON BLUM

Paris, 5 (Tan) — Blum, bugün saat 12,30 da ilk resmî nutkunu söylemiş ve bu nutuk radyo ile neşredilmiştir:

Başvekil, bilhassa şu sözleri söylemiştir:

Programım, halkçılar cephesi programı olacaktır. Ayan ve Mebusan meclislerinden kırk saatlik hafta.

[Arkası 5 incide]

Dost Yugoslav nazırı şehrimizde

Türk - Yugoslav dostluğu gittikçe inkişaf ediyor

Şevki Behmen, iki memleket münasebetleri hakkında dikkate değer beyanatta bulundu

Dost Yugoslavya nazırlarından Şevki Behmen, dün sabah, eşi ile birlikte şehrimize gelmiş ve Sirkeci istasyonunda vali muavini Hüdai, Hariciye protokol memurlarından Rıfkı, Yugoslav genel konsolosu Vukotiç, konsoloshane erkânı ve birçok zevat tarafından karşılanmıştır. Bir kıt'a polis, dost nazırı selâmlamıştır. Şevki Behmen ve eşi Perapalas oteline misafir edilmişlerdir. Kıymetli misafirimiz, bir müddet istirahatten sonra Dolmabahçe sarayına gide rek ziyaret defterini imzalamış, öğle yemeğini Yugoslav konsoloshanesinde yedikten sonra Yugoslav gaze

[Arkası 10 uncuda]

Şevki Behmen, eşi ile beraber

İş Kanunu müzakereleri

Devlet hizmetinde çalışan amelelerin vaziyetleri

Umumî, mülhak ve hususî bütçelerden ücret alanlar bu kanun hükmüne tâbi değildir

Dr. Mitat Altıok — Ali Rıza Türel — Emin Sazak — Mitat Aydın

Ankara, 5 (Tan) — Kamutay bugün Tevfik Fikret Sılayın reisliğinde toplanarak İş kanunu lâyihasının müzakeresine devam ve lâyihanın encümene iade edilen birkaç maddesinden maadasını görüşerek kabul etmiştir. Encümene iade edilmiş bulunan beş madde de Pazartesi toplantısında görüşülecek bu suretle lâyihanın müzakeresi tamamlanmış olacaktır. Bugünkü toplantıda muvakkat encümen mazbata muharriri Dr. Rasim Ferit (Niğde), geçen toplantıda encümene iade edilmiş olan işçi maddesinin yerine projedeki birinci fıkranın aynen ipka edildiğini, yani umumî mülhak ve hususî bütçelerle belediye bütçelerinden maaş ve ya ücret alan memur ve müstahdem

[Arkası 3 üncüde]

Boğazlar konferansı

Bu ayın 22 sinde içtima ediyor

Dün geç vakit Londradan radyo ile aldığımız haberde, aym 22 sinde Montrö'de toplanması mukarrer bulunan Boğazlar konferansının tehir edilmek ihtimali mevzuubahs idi.

Ankara mahafilinde yaptığımız tahkikat bu ihtimalin varit olmadığını göstermiştir.

Hükûmetimizin Boğazlarla alâkadar devletlere yapmış olduğu davete, her taraftan müsbet cevaplar verilmiş ve bu cevapların hepsinde Haziranın 22 sinde Montrö'de meselenin görüşülmesi kabul edilmiştir. Binaenaleyh

[Arkası 3 üncüde]

TANIN FIKRASI

Futbolda nefes

Bundan on beş gün evvel Bükreşteki "O. N. E. F.„ stadında Balkan futbol turnuvasının finaline kalan Romen - Bulgar milli takımlarının maçını seyrettim. Bulgarlar dömi finalde karşılarına çıkan Yunan takımını lüzumundan fazla sert bir oyunla yendikleri için, Romen takımını da ayni şiddetle yenerek kupayı kazanmaları korkusu sahaya otuz bine yakın bir meraklı kalabalığı toplamıştı. Romen takımında, Romen olarak bir oyuncu ve bir de Romen bayrağı vardı. Geri kalan on oyuncunun onu da Macardı. Bu Macarlardan birinin ilk dakikalarda yaptığı golden sonra, Bulgarlar, belki biraz fazla enerjik, fakat hakikaten teknik bir oyunla hasımlarını sıkıştırmağa başladılar ve çok geçmeden Romen kalesine bir de gol tıktılar. Bu gol sanki sahadaki otuz bin Romenin nefesini kesti. Diğer taraftan tribünlerin bir tarafında çömelmiş kırk elli Bulgar, zıplayıp oynamağa başladılar.

Bulgar takımı, çok güzel oyniyan merkez muavinlerinin yardımile, Romen takımını kendi nısıf dairelerinin içine sokmuş, Romen kalesini ha bire bombardıman ediyordu!

Romen takımının manzarası ise hazindi: Romen müdafaası, hele uzun boylu ve keleş kafalı merkez muavinleri, daha fenası tasavvur edilemiyecek bir oyunla, sanki zorla mağlûp olmağa savaşıyorlardı.

Bu suretle birinci haftayim bir bire bittiği zaman, ikinci devre için Bulgarların kazanmaları ihtimali, yüzden elliden herhalde çok fazla idi.

Fakat, ikinci haftayimde, işlerin rengi değişti. Bulgar takımının evvelâ yan hafları yoruldular. Sonra, bu yorgunluk merkez mühacimine ve içlerine sirayet etti.Bulgar oyuncuların yer yer nefesten kesildikleri açık görülüyordu. Çoğu, sanki lisani halleriyle; "Aman bize biraz derman!„ diyordu. Buna mukabil, Romen takımı, idmanlı olduğunu gösteren bir hızla oynamağa başladı. Bulgar müdafaasında takat kalmayınca, Romen mühacimler aslan kesildiler ve merkez muavinlerinin dahi yardımına lüzum kalmadan, Bulgar kalesine, arka arkaya dört golü tıkıverdiler.

Bu sefer tribünlerdeki Romenler zıplayıp oynamağa, Bulgarlar ise sindikleri yerde kaybolmağa başladılar!

Romen - Bulgar milli takımları finalin birinci devresi sonunda, oturduğum tribünde, yanımdaki arkadaşlara: "Ah bizim çocuklar, bu iki takımın ikisini de yenerler!„ diyordum. Fakat ikinci devrede Romen takımının sırf oxigène kuvvetile Bulgar takımını yendiğini görünce: "Yeneriz ama, bir buçuk saat dayanabilir miyiz?„ diye, doğrusu, şüpheye düştüm.

Onun için, ben Türk Milli takımını seçmek gibi güzel bir maksatla yapılan bugünkü maçların neticelerinden ziyade, oyunculara Berlin olimpiyadına kadar bir buçuk saat durmadan koşup oynamağa kâfi nefes verecek vakit olup olmadığını merak ediyorum. Bütün dikkat edeceğimiz nokta, istimi arkadan göndermeğe mecbur kalmamak noktası olmalıdır.

Ali Naci KARACAN

Topçu atış tatbikatı

Türk topçusu, barışın en kuvvetli bekçisidir

Harita üzerinde vaziyet tetkik ediliyor

Topa mermi konuyor

[Yazısı 10 uncu sayfada]

Dün akşamki güreşlerde Finlândiyalılar 4 - 3 galip!

Çoban Mehmet müdafaa oyunu tatbik eden hasmına sayı hesabile galip geldi

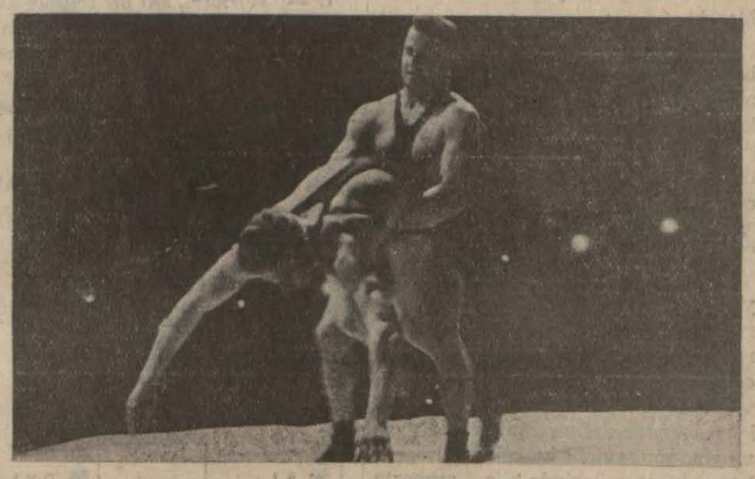

Faik güreşine rağmen ayağının zedelenmesi üzerine mağlûp olan Mersinli Ahmet

[Yazısı 7 inci sayfada]

Dün şehrimize gelen İzmirli sporcular

Bugün Taksim stadında Avusturya takımı İzmir muhtelitile ve Ankara muhteliti İstanbul muhtelitile karşılaşacakır. Bu maçlar hakkındaki izahat ve resimler 7 inci sayfamızdadır.

Göçmen

Bugünlerde vatan hudutları dışından altı bin göçmen daha geliyormuş. Ah, keşki anayurda kavuşan bu kardeşlere yalnız sevinç gözyaşları döktürmek kabil olsa!

Göçmenliğin acı hatıralarını biz pek iyi biliriz. Eski dini tarihimiz, bir göç vak'asından başlar. Bin üç yüz bu kadar senedenberi hâlâ hâfızamızdan silinmedi.

Göçmen, kökleri toprağından çıkarılmış bir ağaç gibidir. Kolları sarkık, yüzü soluk durur. Nerede tutacağı pek iyi bilinmez, çok fazla dikkat ve şefkat ister.

Yuvalarını bozup, yurtlarını bırakan bu Öztürk çocukları için anavatandan başka açılacak hangi kucak vardır?

Göçmen, hakiki gurbet acısı tadan adamdır. En hazini kendi vatanında da bir müddet bu garipliği duyar. 93 harbinde göçenleri hâlâ bu adla anıyoruz.

Göçmen ürkek olur, alıngan olur. Sokak köşelerine büzülüşlerinde bu çekingenliklerini sezersiniz .

Tâ Orta Asyadaki tarihî kuraklıktan geçen büyük harbe kadar göç acılarını tattık. Bu ıztırabı bizim kadar bilen azdır. Göçmenleri yalnız hükûmetin şefkatli eline bırakmıyalım. Kimimiz yurttaşlık, kimimiz kardeşlik vazifemizi yapalım.

6000 göçmen geliyormuş. Sayımıza 6000 kişi daha katıyoruz, demektir. Ama hiçbirimiz bunları solda sıfır saymamak şartile!

Orhan SEYFİ

GÜNÜN İÇİNDEN

Mektepli şaraplar

Galatada bir Fransız mektebinin deposunda beş bin kilo kaçak şarap bulunmuş.

Birisi buna şaşıyordu. Arkadaşı dedi ki:

— Ben bunda şaşılacak bir şey görmüyorum. "okutmak" maksadile şarapları "mektebe başlatmışlar". Bundan tabiî ne olabilir ?

Mesele çıkaran kelime

19 haziranda güneş tutulacak: Bu, mühim bir meseledir.

Zaten tutmak ve tutulmakla alâkalı ne varsa hepsi birer meseledir:

Veznedar çaldığı para ile tutulur: Mesele.

Haile Selâsie'ye köşk tutulur: Mesele.

Ingilizler İtalyanlarm yaptıklarma tutulur: Mesele.

Olimpiyada gidecek sporculara otel tutulur: Mesele.

Çin ikiye ayrılır, biribirile harbe tutuşur: Mesele.

Verilen sözler, yapılan muahedeler tutulmaz: Mesele.

Belediyenin sokaklarda geçilecek yerlere sürdüğü boya tutmaz: Mesele.

Istanbul caddelerinde nasıl yürüneceği rivayetleri biribirini tutmaz: mesele:

Filistinde karışıklık çıkar, yahudiler taşa tutulur: Mesele.

Toros ekspresi yağmura tutulur: Mesele.

Uzatmıyalım. Bir gazete alınız ve birinci sayfasmdan başlıyarak her meseleyi tetkik ediniz. Göreceksiniz ki, içinde mutlaka bir "tutmak,, , "tutulmak,, vardır. Rahat etmek için bu iki kelimeyi ortadan kaldırsak nasıl olur acaba?

Alafranga ve serbest

Evvelki akşam Türk ve Finlândiyalı güreşçilerin üçüncü karşılaşmalarmda bulunduk. Müsabakalar Grekoromen ve serbest güreş olarak tertip edilmişti.

Muhakkak ki, serbest güreşin Grekorromenden daha cazip birtarafı var ve yine muhakkak ki, bizim güreşçilerin -en acemilerinde bile- serbeste istidatları Greko-romene istidatlarm dan çok fazla.

Nitekim, biribirine pek denk iki güreşçinin can sıkacak kadar hareketsiz Greko-romen müsabakası sırasında seyircilerden biri:

— Iki el bir belle bu iş olmuyor. Iki de ayak karışmalı ki, güreş güreşe benzesin, dedi.

Doğrusunu söylemek lâzımgelirse bizim güreşçilerde ayak oyunlarında -belki biraz da kara kucak ve alaturka güreşlerimiz dolayısile- gerçekten istidatlı ve usta oluyorlar.

Bu serbest güreş istidadını inkişaf ettirmeğe çalışmalıyız.

Bu da güzel !

Finlândiyalı güreşçilerin sportmenliklerini iki vesile ile bu sütunlarda tebarüz ettirmiştik. Sırası geldikçe kendi sporcularımızın ve halkımızın temiz ve dürüst hareketlerini de kaydetmekten büyük bir iftihar duyarız:

Evvelki akşam büyük Mustafa hasmını yendi, fakat Finlândiyalı güreşçinin, yenik düşerken, kolu çıktı. Finlândiyalının yenildiğini gören, fakat kolunun çıktığından haberi olmıyan halk, Mustafayı şiddetle alkışlamak istedi. Mustafa bir taraftan hasmma yardıma koşarken bir taraftan da halka doğru elini kaldırarak vaziyeti anlattı. Başlamak üzere olan alkış kesildi.

Galibiyeti alkışlamağı, bir sakatlığa hürmete feda ettiler: Bu da sportmence bir jesttir.

Bilginizi Yoklayınız

Sorular

— Kaç türlü karabiber vardır?

— "Harp etmek san'atinde üstatlarımız olanların sıhhatine içiyorum,, sözünü kim ve ne münasebetle söylemiştir?

— Portekizin en başta gelen ihracat malı nedir?

— "Beynelmilel posta ittihadı,, hangi tarihte ve nerede kurulmuştur?

— Potemkin kimdir?

Dünkü soruların cevapları

S — Fotofobi nedir ?

C — Gözlerin şiddetli ışıktan korkusu.

S — Hem suda, hem karada yaşayan memeli hayvanlardan, suda yaşamağa en uygun hayvan hangisidir ?

C — Fok.

S — Ayın ışığı, güneşin ışığından kaç defa daha zayıftır ?

C — Üç yüz bin defa.

S — Osmanlı devleti, Sırbistanın Pasaroviç kasabasında hangi muahedeleri imzalamıştır ?

C — Ayni zamanda Avusturya ve Venedik cümhuriyeti ile iki muahede imzalamıştır.

S — " Korkan „ ile "Korkak" arasında ne fark vardır ?

C — "Korkan,, anî bir tehlike karşısında korku geçirendir. "Korkak,, ise her zaman mevhum tehlikelerin korkusu içinde yaşayandır.

Briç köşesi

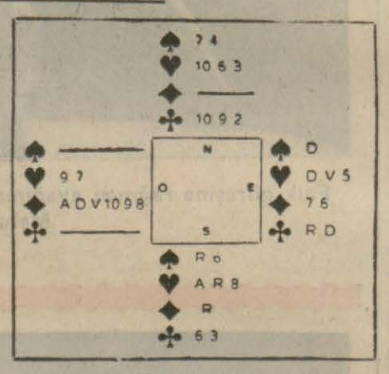

Koz piktir. (S) oynar ve sekiz löveden altısını alır.

(Bu meselenin hallini yine bu sütularda bulacaksmız)

Gürültüden şikâyet eden profesörler

Kadıköyünde Rızapaşada oturan Üniversite profesörlerinden Nevmark, Hirş, Rüşto, Röpke, Raymbah ve Fuat karşılarındaki kahvede mütemadiyen çalan bir gramofon yüzünden derslerini hazırlayamadıklarını ileri sürmüşler ve bu çalgının devamlı surette çalmasının menedilmesi için Kadıköy kaymakamlığına müracaat etmişlerdir. Kaymakamlık, bunu salâhiyeti haricinde gördüğü için alâkadarlar sulh mahkemesine müracaat etmişler ve mahkeme kararile işgal ettikleri binalara ait konturatlarm feshedilmesini istemişlerdir. Mahkeme henüz bu davayı rüyet etmemiştir.

ŞEHİRDE OLANLAR

Muhtelis veznedar

Duvarın içine saklanan 4000 lira meydana çıktı

Çorlu Ziraat Bankasından ihtilâs ettiği 25 bin lirayı, Beyoğlu barların da, birtakım kadınlarla yediği sırada yakalanan Veznedar Kâmilin aile dostlarından Vehbi Hüseyin ismin de biri dün, zabıtaca yakalanarak Adliyeye verilmiştir. Vehbi Hüseyinin yakalanmasına sebep şudur:

Veznedar Kâmilin karısı Calibe, bundan birkaç gün evvel kocası tarafından evinin iç duvarında saklanmış olan 4000 lira para bulmuş ve kocası hakkında tahkikat yapıldığını bildiği için bu parayı, polise teslim etmeği düşünmüştür. Tam bu sırada, veznedarın aile dostlarından Vehbi Hüseyin, işe karışmış:

— Parayı bana verin, polise teslim edeyim! demiştir. Calibe de bu eski aile dostunun yardımına teşekkür ederek 4000 lirayı, karakola götürmek üzere kendisine vermiştir. Aradan birkaç gün geçtiği halde, Vehbi Hüseyinin bir daha eve uğramaması kadının şüphesini uyandırmış ve yaptığı araştırmadan Vehbinin ne Karakola, ne de Emniyet Müdürlüğüne gitmediğini öğrenmiştir. Calibe, bunun üzerine, Vehbi Hüseyini zabıtaya haber vermiştir. İkinci şube kısım memurları, Vehbi Hüseyini kısa bir zaman zarfında, yakalamağa muvaffak olmuşlardır. Suçlu, dün akşam geç vakit, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine verilmiş ve Hâkim Reşit tarafından sorguya çekilerek tevkifine karar verilmiştir. Veznedar Kâmilin, ayrıca kız kardeşi Müeyyet namına, Emniyet sandığına 6 bin lira para yatırdığı, ve fakat yakalanmadan bir gün evvel, parayı geri aldığı anlaşılmıştır.

Maarifte

Yeniden jimnastik muallimi yetiştirilecek

Çapa Muallim Mektebinden 924 - 930 seneleri arasmdan mezun olanlardan jimnastik hocası yetiştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu şartı haiz olup ta hoca olmak isteyenler Gazi Terbiye Enstitüsünde ders göreceklerdir.

* Muallimsiz köylere muallim yetiştirmek için bir kurs açılması kararlaştırılmıştır.

* Mekteplerin tatil edilmesi hasebile ilkmekteplerde bulunan hademelerden beş yüzüne tatil devam ettiği müddetçe mecburî mezuniyet verilmiştir. Her mektepte halen bir veya iki hademe bırakılmıştır. Kalanlar tatil müddetince maaşlarını alacaklar, diğerleri alamıyacaklardır. Bu yüzden Maarif Müdürlüğü, bütçesinde bir mikdar tasarruf temin etmiş olacaktır.

Belediyede

Unkapanı köprüsünün tamirinden vazgeçildi

Unkapanında köprü başındaki meydanlığın etrafı kapatılmış ve bu meydanlığa halkm girmesi menedilmiştir. Yeni yapılacak Gazi köprüsünün inşaatına bu cihetten başlana cağı için bu tedbirlere lüzum görülmüştür. Unkapanı köprüsünün tamirinden vazgeçilmiştir. Gazi köprüsü bitinceye kadar İstanbulda münaka le tek köprü ile temin edilecektir.

* Bazı yerlerde köy, belediye ve hususî idareleri alâkadar eden müşterek işlerin bir veya birkaçının yapılması için birlikler kurulmuş ve bu birliklerde yeni teşkilât vücude getirilmiştir. Dahiliye Vekâleti bu birlikleri yeni masrafları mucip olmıyacak şekilde kabul edeceğini bildirmiştir.

* Yürükali plâjında bu sene yapılacak tesisat münakasaya konulmuş, bu suretle bu plâjın imarına ait birinci kısım bitmişti. Fakat belediye plânın ikinci kısmını da münakasaya koymaya ve bunu da bu yıl yaptırmaya karar vermiştir. Münakasa yakında açılacaktır. Birinci kısım dahilinde olan gazino ile soyunma yerleri inşaatı bitmek üzere olup on beş gün sonra müteahhit tarafından belediyeye teslim edilecektir. Soyunma yerlerinde bin kişi birden soyunabilecektir.

Ne dersiniz ?

Neden gelmiyor ?

Söylene söylene anlaşıldı ki İstanbul ya bir seyyah şehridir, yahut bir seyyah şehri olmalıdır. Hangisi olursa olsun muhakkak olan birşey varsa o da bize seyyah gelmemesidir.

Son günlerde İstanbula gelen ve Atinanm en büyük otelinin sahibi olan bir zat İstanbulda turizm ile çok alâkadar bir dostuna sormuş:

— Atinada seyyahları oturtacak yer kalmadı. O kadar çok rağbet var. Halbuki Atinada ne var ki bu kadar seyyah çekiyor. İstanbulda tabiat güzel, iklim lâtif ve antika bahsi ise çok zengin. Acaba neden gelmiyorlar?..

İşte İstanbulu bir seyyah şehri haline getirmeden evvel büyük bir ciddiyetle yapılacak işlerden biri bu (neden gelmiyorlar?) sualihin cevaplarını hazırlamaktır. Bu cevapları buradan değil, muhtelif memleketlerin seyahat acentalarından, gazetelerinden ve turizm ofislerinden sorarak yorulmadan toplamalı ve onları tasnif edip sonra izaleleri çaresini düşünmeli. İzale edilebilirse İstanbulu seyyah şehri haline getirmek mümkün olur. Yoksa beyhude emek sarfedilmiş olur.

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz ?

KÜÇÜK HABERLER

*** Berlin ticaret mümessili** — Berlin ticaret mümessili Avni, Türkiye - Almanya ticarî münasebetlerini tetkik etmek üzere, Izmire hareket etmiştir.

*** Dün 300 seyyah geldi** — İngiliz bandıralı Comsey vapuru limanımıza 300 kadar seyyah getirmiştir.

*** Maliye teşkilât kanunu** — Maliye Vekâleti yeni maliye teşkilât kanunun tatbiki için bir nizamname hazırlamaktadır. Kanunun nizamname ile birlikte tebliğ edileceği anlaşılmaktadır.

*** İthalât gümrüğündeki hırsızlık**— Gümrük baş müdürlüğü, iki numaralı ithalât gümrüğünde yapılan hırsızlık meselesi etrafındaki tahkikata devam etmektedir. Bu anbarda, daha başka sandıkların da açılmış olması ihtimaline binaen, dün mal sahiplerinden bir çokları kendilerine ait eşyayı kontrol etmişlerdir.

Kâzım Dirik'in tetkikleri

Trakya umumî müfettişi General Kâzım Dirik, dün, yanmda İstanbul ziraat müdürü Tahsin olduğu halde Büyükdere ve Beykoz fidanlıklarını gezmiş, tetkikler yapmıştır. Trakyanın yeni köylerinde yemiş veren fidanlıklar tesis edilecektir. Gelecek yıl ilkbaharda buradan Trakyaya fidan gönderilmesi muhtemeldir.

General Kâzım Dirik, dünkü tetkikleri arasında müzeler müdürü Azizi de ziyaret etmiştir.

Yeni bir karar

Sürati 10 milden aşağı gemi çalıştırılmıyacak

Sürati on milden aşağı gemilerin kabotaj hatlarımızda çalıştırılmaması hakkında Ekonomi Bakanlığından alâkadarlara bir tamim gönderilmiştir. Denizyolları idaresinin halen çalıştırdığı vapurlardan bazıları kabul edilen asgarî sürati yapamamaktadır. Bunun için bu gemilerin kadrodan çıkarılmaları ve satılmaları zarureti hâsıl olmuştur. Diğer taraftan Ayvalık, Bandırma, Mudanya ve Gemlik hatlarında çalışan küçük vapurlardan hemen ekserisinin de sürati on milden aşağıdır. Bakanlığın emri mucibince bu gemiler seferden menedildiği takdirde elde yerlerine konulacak gemi bulunmamaktadır. Denizyolları idaresi, keyfiyeti Bakanlığa bildirecek ve küçük hatlarda çalışan gemiler için daha az bir sürat esası kabul edilmesini isteyecektir. Satılmaları kararlaştırılan gemilerin satış şekilleri henüz kat'î bir karara bağlanmış değildir. Bu gemilerden bazıları parçalanarak hurda halinde bazıları da haliyle satılacaktır. Hurda halinde elden çıkarılmasma imkân olmadığı takdirde tadil edilerek Şilep halinde kullanılmaları da mevzuu bahistir.

İstanbulda mektep ve talebe adedi

Kaza ve köyler de dahil olduğu halde, İstanbul vilâyeti dahilindeki yabancı ve azlık mektepleri ile ilk mektepler ve mecburî tahsil çağmda bulunan çocuklar hakkında yeni bir istatistik yapılmıştır. Bu istatistiğe nazaran, vilâyetimiz içerisinde 429 ilk mektep vardır. Bu mekteplerde 469 şube mevcuttur. 37,297 erkek, 32,579 kız talebe okumaktadır. İstanbulda mecburî tahsil çağındaki çocukların sayısı 69,872 dir. Bu hesaba göre mecburî tahsil çağmda olan çocukların yüzde 80 i okumaktadır. Bundan başka, İstanbulda 4 hususî Türk mektebi vardır. Bunlar da 126 erkek, 120 kız ki, ceman 246 talebe okumaktadır. Şehrimizdeki yabancı ilk mekteplerin adedi ise 13 tür. Talebe sayısı, 354 ü erkek 229 zu kız olmak üzere 583 tür. 84 ekalliyet mektebi vardır. 13,074 talebe devam etmektedir. Bunun 6225 i erkek, 6849 zü kızdır.

Bomba hâdisesinin mahiyeti tamamen anlaşıldı

Polis, Galatadaki Ermeni kilisesinde bulunan bomba hâdisesini tamamen tesbit etmiş ve hâdiseyi aydınlatmıştır. Tahkikatın vâsıl olduğu neticeye göre bu bomba, bundan 12 - 15 sene kadar evvel o mahzene atılmıştır. Yapılan muayenede bu bombanm infilâk kabiliyetini kaybettiği tesbit edilmiştir.

Türk hamamları müzesi

Çifte hamamlar güzel bir müze haline getiriliyor

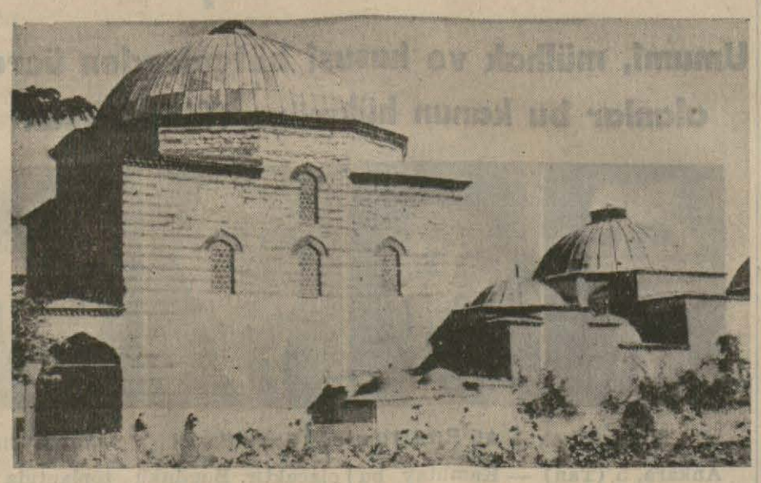

Müze haline getirilmesi takarrür eden Çiftehamamlar

Maarif Vekâleti, Ayasofyadaki Çiftehamamlarda bir müze açılması hakkında Müzeler idaresine bir emir göndermiştir. Dün, Müzeler Umum müdürile mimarı Çiftehamamlara giderek tetkikler yapmışlardır. Şimdiye kadar bir benzin deposu olarak kullanılan Çiftehamamlar, Türk hamamları müzesi haline konacaktır. Çiftehamamlarda, Türk hamamlarının şimdiye kadar geçirdiği değişiklikler, ayrı höcreler halinde canlandırılacaktır. Kurnalar, akar vaziyette bulundurulacak, burada hamam takımları ve her devre ait hamam eşyaları teşhir olunacaktır. Tesis hazırlıklarına yakında başlanacaktır.

Dış siyasa

Küçük Andlaşma Bükreş toplantısı

Bugün Çekoslovak Cümhurreisi Beneş, Yugoslâv kral naibi Prens Pol Romanya kralı Karol ile arsulusal vaziyeti görüşmek üzere Bükreşe geliyorlar. Leh dış bakanı Albay Beckin Belgradı ziyaretinden sonra küçük andlaşma devletlerinin bu yeni toplantısı büyük bir ehemmiyet kazanmış oluyor. Çünkü Yugoslavyanın Alman - Leh anlaşmasına gireceğine dair olan şayiaların asılsız olduğunu ve harp nihayetindenberi teşriki mesai etmiş bulunan bu üç devletin ayni politikayı gütmeye devam edeceklerini gösteriyor. Diğer taraftan müzakere proğramına Habsburglar meselesi ile küçük andlaşmanın Sovyet Rusyaya karşı alacağı durumun ithal edilmiş bulunması, Alman silâhlanmasından sonra Belgrat, Bükreş ve Prag arasında bir ihtilâf doğduğuna inananların bu yoldaki kanaatini kuvvetlendirmiyor değildir.

Hudutlarının büyük kısmı Almanya ve Avusturya tarafından sarılmış olan Çekoslovakya memleket dahilinde nüfusun büyük bir yüzdesini teşkil eden Almanları da nazarı itibare alarak "pangermanisme,, siyasetini güden Hitler Almanyası karşısında büyük endişe duymaktadır. Bilhassa Berlinin Viyanayı ilhakından korkup buna mâni olmak için Habsburgların Avusturya tahtına iade olunmasına razı olur gibi oluyor. Ayni zamanda Sovyet Rusya ile Alman taarruzuna karşı bir tedafüi muahede akdetmiş bulunuyor. Halbuki Yugoslâvya Habsburgların Viyanada tahta oturmalarma kat'iyyen muarızdır. Yugoslâvyanm endişesi bugün cenubi şarki hudutlarmdadır, ve Yugoslâvlar Habsburg hanedanının Avusturya devletini ele aldığı taktirde İtalya ve Macaristan ile teşriki mesaî ederek harp sonu muahedelerinden büyük istifadeler temin etmiş olan Belgratın karşısına dikileceğini biliyorlar ve bu endişelerinde de haklıdırlar. Habsburg hanedanmın tahta geçmesine Avusturyanm Almanyaya ilhakını tercih eder gibi görünmektedirler.

Bu itibarla Belgrat ve Prağ arasm da bir mutavassıt rol oynıyabilecek olan Romanyada küçük andlaşma dev[illegible]nalıdır. Ve bu devletler aralarında uzlaşabilmeleri için en kolay çareyi şüphesiz her ne pahasına olursa olsun statükonun muhafazasında bulacaklardır.

N. M.

Belediyede yeniden iki direktörlük kuruldu

Bina ve arazi vergilerinin hususî idareye verilmesi dolayısile bu vergilere ait muamele evrakı ile dosya ve eşyaların belediyeye devri bugün bitirilecektir. Devir münasebetile merkezde belediye varidat müdürlüğüne bağlı olmak üzere bir tahakkuk ve bir tahsil müdürlüğü ihdas olunmuş, vergi işlerinin idaresi için 27 belediye tahsil şubesi takviye edilmiştir. Tahsil müdürlüğüne Üsküdar Maliye Tahsil müdürü Hüsnü tayin edilmiştir. Henüz tahakkuk müdürlüğü münhaldir. Belediye muhasebe müdürü Kemal ile belediye müfettişleri dün belediye tahsil şubelerini teftişe başlamışlardır. Bu teftişler esnasında kadro,eşya,kırtasiye ve saire itibarile mevcut noksanlar tesbit edilmektedir. Tahakkuk kısmının devri hakkında Maliye Vekâletinin tanzim eylediği talimatname dün belediyeye gönderilmiştir. Tahsil kısmına ait olan talimatname de birkaç güne kadar gelecektir. Bina vergileri için beş istinaf, beş te tadilât komisyonu kurulmuştur. Bu komisyonlar pazartesinden itibaren faaliyete geçeceklerdir.

Denizyolları mütenassısı çalışmağa başladı

Denizyolları umum müdürlüğünün mütehassıs müşaviri Kip şehrimize gelmiş ve dün çalışmaya başlamıştır. Kip, denizyolları idaresinde geniş salâhiyetle çalışacak ve bu müesseseyi modern bir şekle koymak için icap eden herşeyi yapacaktır. Yeni mütehassıs, umum müdürlüğün elinde bulunan vesait ve malzemenin tetkikiyle işe başlayacaktır. Ondan sonra kabotaj hatlarımızın iktısadî şartları gözönünde bulundurularak bu vasıtaların daha geniş bir şekilde takviyesi için bir program hazırlanacaktır .

SON HABER

eneş dün akşam kreşe hareket etti

rağ, 5. (A.A.) — Cumurbaşkanı es, beraberinde dış işleri bakanı fta olduğu halde dün akşam Bük hareket etmiştir.

oslav Başvekilinin kreş seyahati

ükreş, 5. (A.A.) — Gazeteler Yu avya başbakanı Stoyadinoviç'in prens Paul ile birlikte Bük - e gelmiyeceğinin ancak dün ak- öğrenildiğini yazmaktadırlar. buki daha 6 mayısta üç devlet a- ının toplantısı ilân olunduğu va- Romen ve Yugoslav hükûmetleri ında şurası takarrür etmişti ki, yadinoviç ayni zamanda devlet ile birlikte, Yugoslavyadan gay et edemiyeceğinden naip prens la münakalât bakanı Spaho re- kat edecektir.

Belgrad'da 7 mayısta Küçük An- ntın reisi sıfatiyle İstoyadinoviç afından neşredilen tebliğde Kü- k Antant devletleri arasında bütün selelerdeki hareket birliği tebarüz irilmiş olduğundan bu keyfiyet bir tefsire mahal bırakmıyacak hiyettedir.

Stoyadinoviç, pek yakında Yugos- ya başbakanı ve dış bakanı sıfa- le Romanyaya bir seyahat yapa- ktır.

mektar bir ressam öldü

Ankara, 5 (Tan) — Matbuatımı - n emektarlarından ressam İzzet Zi- zatürreeden Nümune hastanesin - vefat etmiş ve cenazesi törenle dırılmıştır.

Telsiz Kanunu lâyihası

Ankara, 5 (Tan) — Hükûmetçe ha anmış bulunan telsiz kanunu lâyi- ı Kamutaya verilmiş ve alâkalı ümenlere havale edilmiştir.

oğazlar konferansı

[Başı 1 incide]

...anacak olan Boğazlar konferan- ı meseleyi görüşecektir ve herhangi bir tehir asla mevzuu- bahis değildir.

oğazlar rejimi ve deniz meselesi

Londra, 5. (A.A.) — Manchester ardian gazetesi diyor ki: Türkiye ğazlar hakkındaki talebinin gör- ü kabulden memnun olmamazlık mez. Bu kabul hemen hemen u- mî olarak müsait çıkmıştır. Hat- Bulgaristanın hattı hareketi bile lenenden çok daha iyi olmuştur. ak Boğazlar meselesinin umumî deniz meselesinden ayırd edilme- e belki imkân olmıyacaktır.

Habeş İmparatoru dün Edenle görüştü

Negüs Cenevreye gidecek fakat Asamble içtimaında bulunmıyacak

Londra, 5 (Tan) — Necaşi harp ölüleri âbidesine bir çelenk koymak arzusunu göstermiş ve hükûmet bu arzuyu is'af etmiştir. Bunun için icap eden tedbirleri almıştır. Necaşi bu sabah harp ölüleri âbidesine giderek Habeş bayrağının renklerini taşıyan bir çelenk koymuştur. Necaşi Kralı da göreceğini ve Kralın babasının mezarına bir çelenk koyacağını bildirmiştir. İngiliz Dış işleri Bakanı Eden bu sabah Necaşiyi ziyaret etmiştir. Ancak bu ziyaretin sırf bir nezaket ziyareti olduğu söylenmektedir. Eden, bundan çok zaman evvel intihap dairesine gitmeğe söz vermiş olduğu için Habeş sefaretine yapılacak kabul resminde hazır bulunmıyacaktır. Hariciye müsteşarı Lord Cranbourne, kendi şahsı namına orada hazır bulunacaktır.

Diğer taraftan Loid Corç da yarın Habeş sefarethanesinde yapılacak kabul merasiminde hazır bulunmağı kabul etmiştir.

Necaşi, Londradaki ikametine dair şimdiye kadar hiç bir program tanzim etmemiş ve bu ana kadar Eden ile görüşmek arzusunu da göstermemiştir. Kendisi ile sıkı temasta bulunanların dün akşamki beyanatları bu merkezdedir.

Necaşinin kâtibi, İmparatorun yakında Cenevreye gideceğini, fakat Asamble müzakerelerine iştirak etmiyeceğini söylemiştir. Necaşinin bu kararı Milletler Cemiyeti kararları - nın Cemiyet azası tarafından alınması ve bu kararların bitarafane ve İmparatorun şahsî hissiyatından ve nüfuzundan ârî olması içindir. Necaşinin bu kararını Edenle konuştuktan sonra verdiği tahmin edil - mektedir.

... kında, Habeş elçisi doktor Marten ve elçilik memurları ile görüşmüştür. Necaşi, Deyli Telgraf gazetesinin muhabirine verdiği beyanatta, ulusunun davasını iyi neticeye vardırmak için elinden geleni yapacağını söylemiştir. Batı Habeşistanında Gorede bulunmakta olan bakanları kendisinden icap eden talimatı almışlardır. Necaşi, hükûmdarlık hukukundan asla vazgeçmemiş olduğunu ilâve etmiştir. Negüsün, Cenevreye giderken Blum ile de görüşmesi muhtemeldir.

Cenevreden alınan malûmata göre, Uluslar Kurumu Genel sekreteri Avenol bütün azalara birer davetiye göndererek asamblenin 30 Haziran ve konseyin 27 sinde toplanacağını bildirmiştir.

Asamble ilhakı tanımıyacak

Berlin, 5. (Tan) — Bugünkü sayısında Haziranın sonunda toplanacak olan Milletler Cemiyeti Konseyinden ve Asamblesinden bahseden Morning Post gazetesi, zecrî tedbirlerin kaldırılmıyacağını ve Habeşistanın İtalyaya ilhakı devletler tarafından tanınmıyacağını söylemektedir.

Yeniden dokuz kaza teşkiline dair lâyiha

Ankara, 5 (Tan) — Yeniden 9 kaza teşkiline ve dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler eklenmesi ne dair kanun lâyihası kamutay ruz namesine alınmıştır. Yeniden teşkili teklif edilen 9 kaza şunlardır: Ankarada Dikmen, Cebeci ve Keçiören nahiyelerini ihtiva etmek üzere Çankaya kazası, Antalyada Gündoğmuş kazası, Balıkesirde Manyas kazası, Burdurda Yeşilova kazası, İstanbulda Eyüp kazası, Kastamonide Kargı ka - zası, Kocaelide Gölcük kazası, Çanakkalede Yenice Kazası, Orduda Gölköy kazası.

Bolu saylavlığına Cemal Hüsnü namzet

Ankara, 5 (A.A.) — Açık olan Bolu saylavlığına eski Bern elçisi Cemal Hüsnünün Cümhuriyet Halk Partisi tarafından namzet gösterildiği genel başkan vekili tarafından aşağıdaki telgrafla seçicilere bildirilmiştir :

Bolu saylavı Mithat Denlinin ölümü üzerine boşalan Bolu saylavlığına eski Bern elçisi Cemal Hüsnü Parti Genel Başkurumunca parti namzedi olarak onaylanmıştır. Sayın seçicilere bildirir ve belitirim.

C. H. P. Genel Başkan vekili

Serbest meslek erbabının yapacakları itirazlar

Ankara, 5 (Tan) — Serbest mes - lek erbabının kazanç kanunu muci - bince meslekî teşekküller veya belediye heyetleri tarafından tayin olu - nan sınıf derecelerine mükelleflerin ve varidat idaresinin itiraz edip edemiyeceklerine dair Başbakanlık bir tezkere ile Kamutaya müracaat et - mi ve işin tefsir yolile hallini iste - miştir.

Vehip Paşa Atinada

Atina, 5. (A.A.) — Habeşistan'ın Ogaden ordusu eski müşaviri Vehip paşa bugün öğleden sonra buraya gelmiştir.

İş Kanunu müzakereleri

Devlet hizmetinde çalışan amelelerin vaziyetleri

BAŞI 1 INCIDE

lerin bu kanun hükümlerine tâbi olmadığını söylemiştir.

İşçinin tarifi

Refik İnce (Manisa), lâyihada tarif edilen işçinin doğrudan doğruya şahsa hizmet edenler olduğuna göre mânevî şahsiyete, devletin bir cüzü olarak âmme hizmeti gören müesseselerde çalışanların tabiatile bundan hariç kalacaklarını ve bu fıkraya lüzum olmadığını söylemiştir.

Rasim Ferit, bunun herhangi bir resmî daireye mülhak olmak üzere açılacak olan bir atölyede müstahdem olanların maaşlı veya ücretli olsun, bu kanunun hükmüne tâbi olmayacaklarını tebarüz ettirmiş ve idarî vazifede müstahdem olanların bu kanunun şümulü içine girmediklerine işaret etmiş olmak için bu kayıtların konulduğunu söylemiştir.

Mithat Aydın (Trabzon), hususî idarelerin ve belediyelerin inşaattada çalışanlar hakkında izahat istemiş, Rasim Ferit, kendi bütçeleri teşkilât kadrosunda o memurların maaş ve ücretleri olduğundan dolayı dahil olmadığını söylemiştir.

Emin (Eskişehir), iş yerlerinde amele için yapılacak tesisatın o işin icabına göre, düşünülmesi lâzımgeldiğini, tayin edilecek bir memurun bu yeri nasıl tayin edebileceğini sorarak:

"— Bu suretle amele için fayda yerine bilâkis iş işkâl edilecektir.,, demiştir.

Millî müdafaa inşaatı ve iş prensipleri

General Kâzım (Diyarıbekir) — Nafia Bakanlığının tanzim edeceği nizamname, talimatname ve şartname hükümlerine riayet edilmek üzere Millî Müdafaaya ait bilûmum inşaatın Millî Müdafaa Bakanlığı fen heyeti tarafından yapılacağını tasrih edince buna cevap olarak Rasim Ferit, İş kanununun prensiplerinde Millî Müdafaa Vekâletine ait bir iş yeri ile hususî iş yerleri arasında rejim noktasından hiç bir fark yapılmamış olduğuna göre, Millî Müdafaa Vekâletinin herhangi bir iş yerinin bu kanunun hükmüne tâbi olacağına şüphe olmadığını anlatmıştır.

Mithat Aydın (Trabzon), Millî müdafaanın bazı inşaatına zabitlerin bile giremediğini, bundan dolayı Millî müdafaa inşaatının bu kanundaki hükümlerden hariç tutulması lâzımgeldiğini izah etmiştir.

Rasim Ferit, hariç bırakıldığı takdirde İş Kanununun prensibinin kaybolacağını tebarüz ettirmiş ve bu noktanın nizamname hazırlanırken gözönünde tutulacağını ifade etmiştir.

İşçilerin muayenesi

Lâyihanın müteakıp maddeleri görüşülürken Hüsnü Kitapçı (Muğla), hükûmetin teklifinde evvelâ hükûmet ve belediye doktorları tarafından muayenenin esas olduğunu ve bunların olmadığı yerde müessese doktorunun raporu mevzuu bahsolabileceğini, bir müessese doktoru ne kadar dürüst olursa olsun, vereceği raporun emniyetbahş olamıyacağını beyan etmiş, Rasim Ferit bunun zaten işi çok olan belediye ve hükûmet doktorlarına bir de bu işi vermemek için encümenin bu şekli tercih ettiğini söyliyerek bazı büyük müesseselerde birden fazla doktorun bulunduğuna işaret etmiştir.

İş ihtilâfları ve grev yasağı

Lâyihanın, grev ve lokavt yasaklığı ve iş ihtilâflarının halline dair olan kısmı görüşülürken söz alan Berç Türker (Afyon), grev ve lokavtın aleyhinde bulunarak bu fiile şu maddenin ilâvesini teklif etmiştir:

"— Herhangi bir ihtilâftan dolayı ve grev maksadile işçilerin gizli toplantılar yapmaları ve işçileri bu yola teşvik ve tahrik etmek yasaktır. Emniyet umum memurları, bu gibi toplantıları tarassut etmek dağıtmak ve müşevvikleri ve elebaşılarını tevkif ederek mahkemeye vermekle muvazzaftırlar.,,

İsmail Kemal (Çorum), bu maddeye lüzum olmadığını, esasen kanuna mugayir bir içtima olduğu vakit, onu menetmenin hükûmetin hak ve salâhiyeti dahilinde bulunduğunu ileri sürmüştür.

Berç Türkerin teklifi reye konmuş kabul edilmemiştir.

101 inci maddenin müzakeresine geçilince Rasim Ferit, lâyihada bulunan maddenin yerine geçecek yeni bir madde teklif fetmiştir. Bu maddeye göre, kaza vukuunda iş yerinde bulunan ve idarî vazifelerle mükellef olan maaşlı memur veya ücretli müstahdemler de iş kazası si - gortalarından istafade edebilecektir. Encümenin teklif ettiği bu madde, müzakere edilerek kabul olunmuş - tur.

İş akdine müteallik cezalara dair olan maddeler müzakere edilirken, Mithat Altıok (Zonguldak), kürsüye gelerek: "İşçi ücretlerini zarureti olmaksızın ödeyenler,, hakkında yapılacak muameleye dair lâyihada bulunan hüküm için mütalealarını söyliyerek demiştir ki:

"— Bu fıkra, işçi ücreti en geç haftada bir ödenir, ancak işçinin de muvafakatile bu müddet iki hafta veya bir ay olarak tesbiti caizdir diyen 19 uncu madde ile iş akdinin feshinde veya hitamında iş ücretlerinin derhal tam olarak ödenmesi mecburîdir.,, kaydını ihtiva eden 20 inci maddenin katiyet ifade eder ruhunu zaafa uğratmaktadır. Bu kanunun esas metin ve ruhu, Türk işçisinin hayat ve menfaatlerini korumak, sây ile sermaye arasında bir âhenk tesis etmek olduğuna göre doğrudan doğruya işçinin hakkına taallûk eden yevmiyelerinin verilmemesini mazur gösterecek "zaruret" gibi elâstikî ve kaçak bir noktanın bu kanunda yer aldığını doğru bulmuyorum. Ben servetinden evvel vazife başında bulunurken birçok vesilelerle hakları verilmiyen amelenin şikâyetleri ile karşılaşıyordum. Şu dakikada aylardan beri haklarını alamadıkları için ıztırap çekmekte olan işçilerin adedi tahminin çok fevkinde olduğunu derin bir acı ile yüksek huzurunuzda arzedebilirim.,,

Mithat Altıok, bundan sonra lâyihaya konan bu açık kapının sımsıkı kapatılmasını ve ücret meselesinde işçilere ıztırap verilmemesini iste - miştir.

Fuat (Erzurum). Bu mütaleaya cevap vererek zarurî sebeplerin neler olabileceğinin lâyihada vazıh olarak gösterilmesini düşündüğünü, fakat buna imkân bulamadığını ve hâkimlerin reyine bırakıldığını ifade etmiştir.

Kemal Turan (Isparta). Bu gibi ahvalde yapılan işlerde müteessir olanların sayısına göre para cezasının arttırılmasının daha doğru olacağını söylemiş, Fuat (Erzurum), cevap vermiştir:

"— Lâyihaya asgarî bir had konmuştur. Para cezası da 25 liradan başlar, dedik. Hâkimlerimiz ücretsiz kalan işçi adedine göre cezayı tesdit edebilir.,,

Ağır ve tehlikeli işlerde amele çalıştırıcılar

Mithat Altıokun reye konan teklifi kabul edilmemiş, maddelerin müzakeresine devam olunmuştur. Ağır ve tehlikeli işlerde doktor raporu olmaksızın işçi çalıştıran, iş verenler veya iş veren vekiline hükmolunacak hafif para cezası yerine ağır para cezası konmasını isteyen Fuat Erzurumun teklifi kabul edilmiştir. Kamutay Pazartesi toplanacaktır.

FELEK

Aman bayağılıktan kaçınalım !

Türkçede kibar ve bayağı diye iki söz vardır. Bu iki söz herkesin de bildiği gibi ne zengin ve fakir demektir. ne âlim ve cahil. Bunlar iki jeśt ifade eden iki kelimedir ve ancak o jestleri bilenler bu kelimelerin mânalarını anlarlar.

Büyük bir iddia sahibi olmıyarak bizi okuyanlara, okuyanların dostlarına ve nihayet az çok bir millî tezahüre sahne olacak işler yapanlara hatırlatmak isterim ki herşeyden, mağlûbiyetten, muvaffakıyetsizlikten, bilgisizlik veya beceriksizlikten evvel âdeta bir koleradan kaçar gibi kaçmamız lâzımgelen kötülük. (bayağılık) dediğimiz şeydir.

Sanatte bayağılıktan, ticarette bayağılıktan, edebiyatta bayağılıktan, sporda bayağılıktan ve nihayet hayatta bayağılıktan kaçmak birinci işimiz olmalıdır. Bu bayağılık insanı âdeta bir tatlı uyku gibi sarar. Evvelâ âmiyane hareketlerle başlar ve gitgide o hale gelir ki insanda bayağı olmayan birşey kalmaz; dehşetli bir mikroptur. Yürüyüşe, el sıkışa, baş çevirişe, bakışa, hattâ hıçkırışa kadar sirayet eder ve insanı son derecede (antipatik = sevimsiz) yapar.

Kalabalık denilen insicamsız halk kütleleri bayağılığa karşı teveccühkâr görünür. Aldanmamalı ve bayağılıktan koleradan kaçar gibi kaçmalı. Çünkü bütün medenî memleketlerin (terbiye) de insana vermek istedikleri ideal çeşni (kibarlık) tır. Bayağılık ta kibarlığın düşmanıdır.

B. FELEK

Soyadı almıyanlar acele etmelidirler !

Soyadı seçmek ve kütüğe yazdırmak için konan müddet 2 Temmuz 1936 tarihinde bitecektir. O tarihe kadar soyadı alıp kütüğe yazdırmıyanlar 5 liradan 15 liraya kadar para cezasına çarptırılacağı gibi bunların soyatları doğrudan doğruya Vali veya kaymakamlar tarafından konacaktır. Halkımızın o tarihten önce soyatlarını seçip nüfus idarelerine bildirmeleri lâzımdır.

Paris elçimiz geldi

Paris büyük elçimiz Suat Davaz şehrimize gelmiş ve dün akşam Ankaraya gitmiştir. Suat Davaz, Ankaradan avdetinden sonra bir müddet şehrimizde kalacaktır.

R. Peker'in

İNKILAP DERSLERİ

Ankara ve Istanbul Üniversitelerinde R. Peker'in verdiği İnkılâp derslerinde tutulan talebe notları gözden geçirildikten sonra, ULUS Basımevinde kitap halinde basılmıştır. 124 sayfa tutan eser, yalnız basma masrafı karşılığı olarak her yerde ON KURUŞA satılmaktadır.

AGAÇ

AGAÇ mecmuası 10 uncu sayısile, bütün diğer sayılarına faik bir kıymet göstermiştir. Necip Fazıl, Suut Kemal, Asaf Halet, Salih Zeki, Heykeltraş Zühtü, Selmin Tevfik, Miraç, Cevdet Kudret ve Fikret Adilin yazılarile Arif Dinonun resimleri ve sair yazılar, kronikler ve saire.Bu hakikî sanat ve fikir mecmuasını hararetle tavsiye ederiz.

TAN objektifi

Bugün Ankarada Güzel San'atlar Birliği Resim Şubesi tarafından bir sergi açılacaktır. Sergi, evvelki gün gazetecilere gezdirilmiş, bu münasebetle bir çay ziyafeti verilmiştir. Çayda Ankaradaki gazeteci arkadaşlarımızla Matbuat Umum Müdürü ve ressamlar bulunmuşlardır. Yukarıki resimler, ziyafette bulunanlarla sergide teşhir edilen eserlerden birkaçını gösteriyor.

SALTANATIN SONGÜNLERİ

No. 154

Ziya ŞAKIR

Vahdettin, heyeti kabul etmekten çekinmiş kestirme cevap vermişti

Vahdettin ile Damat Ferit paşa, bu işlerle meşgul olurken; diğer mu halefet erkânı da boş durmuyorlar; Hürriyet ve Itilâf Fırkası merkezi umumisinde mühim müzakerat ile meşgul oluyorlardı.

Bunların fikirlerine göre yapılacak ilk hareket; Damat Ferit Paşayı Sadaret mevkiine getirmek, ve kendisine geniş bir salâhiyet vermekten ibaretti. Anadoluda, artık umumî bir isyan mahiyetini alan vaziyeti ıslah etmek; ve Kuvayı Milliyeyi kâmilen imha eylemek için bütün muhalif unsurlar, var kuvvetlerile Damat Ferit Paşaya müzaheret göstereceklerdi.

Martın 20 inci günü Hüriyet ve İtilâf Fırkası merkezinde verilen bu karar, bir arızaya raptedilmiş; merkezi umumî âzalarından seçilen bir heyet marifetiyle saraya gönderilerek padişaha verilmişti.

Vahdettin, bu heyeti huzuruna kabul etmekten çekinmiş; fakat arızayı okuyup uzun uzadıya düşündükten sonra:

— Şimdi böyle bir teşebbüse girişmek, yanan ateşin üzerine gaz dökmek demektir. Vakti gelinciye kadar sabretmek lâzım.

Diye haber göndermişti... Fakat Padişahın gösterdiği bu tereddüt, muhalefet erkânını fena halde öfkelendirmişti... Merkezi umumîde, Padişah aleyhinde bir cereyan baş göstermişti:

— Vakti gelinciye kadar sabretmek, ne demek?.. Işte, tam vakit... Şimdi Anadolu, bir buhran ve heyecan içinde. Bu karışıklık esnasında birşey yapılabilirse, yapılır. Eğer yapılamazsa, post elden gider... Zatı şahane, bunları idrak edemiyor. Bari, kendi işimizi kendimiz görelim.

Diye, bir takım dedikodulu sözler yürüselmişti.

Hüriyet ve Itilâf Fırkasının bu telâşı, pek yerinde idi. Çünkü fırkayı teşkil eden bir sürü (aç); fırka klüplerinin yeşil lâvha asılmış kapılarında, camları kırık sofalarında sefil ve sergerdan bekleşmektelerdi. Bu sefil güruhun hemen hepsi de birer vait ve birer ümit ile bu yeşil levhanın altına birikmişlerdi. Bu aç güruh için (siyaset, vatan, millet, hamiyet, dostluk, düşmanlık, sadakat, vefa); herşey ve herşey, (mide) den, yalnız mideden ibaretti. (Balta limanı sahil sarayı hümayununun mukim, Damat Ferit Paşa) sından; (Edirnekapıda Külâhcı mahallesinde teneke kulübede sakin cami papuççusu veyahut ölü iskatçısı Ahmet veya Mehmet) e kadar bütün bu aç ve sefil zümre, yalnız kör midelerinin iğrenç ihtiraslarını dindirmek için Damat Ferit Paşanın açacağı o yeşil bayrağı beklemektelerdi... Ve bütün bu bekliyenlerde:

— Aaah... Şu, perii devran... Hele bir daha (muhalefet) e o güler yüzünü gösterse...

Diye, inlemektelerdi.

Perii devran, (muhalefet) e o güler yüzünü gösterir göstermez, bütün bu sefil zümre; mide ve ihtiraslarının ihtiyaçlarını dindirecek olan membalar üzerine, leş kargaları gibi üşüşeceklerdi.

Damat Ferit Paşasından iskatçı Mehmet Ağasına kadar, bütün bunlar; Anadolunun garp cephesini baştan başa alevlerle yalıyan düşman toplarının tarakalarını duymuyorlar.. Cenup vilâyetlerinde, Ermeni komitecilerinin bıçaklarile liyme liyme edilen zavallı Türk bakirelerinin acıklı feryatlarını işitmiyorlardı... Milli şeref ve namusu kurtarmak için düşman mitralyözleri karşısında can veren (mübarek şehitler) e, (İttihatçı) diye, kin gösteriyorlar; onların en kıymetli faziletten mürekkep olan vazife ve fedakârlıklarını söndürerek; öz yurdu düşmanlara teslim ederek; gâvur kapılarında dilenmeyi tercih ediyorlardı.

Buna mukabil, Anadoludaki o temiz ve necip zümre, talîin ve tarihin önlerine açtığı o çetin ve tahammülü müşkül olan yolda, derin bir azim ve iman ile yürüyorlar; düşman ateşlerinin selleri karşısında cihan tarihinin şeref şahikasına doğru yükseliyorlar; silâhlarının ucunda taşıdıkları (Türkün büyük tarihi) ni de, lâyık olduğu o bülent ve haşmetli mevkie yükseltiyorlardı.

*

Padişah Vahdettinin, Istanbul işgalini bu kadar tabii bir sükût ile karşılaması, Anadoluda akıllara hayret vermişti... İzmir, Adana, Maraş, Urfa.. haydi bunlar, uzak yerlerdi. Buraların düşman işgali altına girdiği gözle görülemediği için bir takım tevillerle hazmedilebilirdi. Ya, Istanbul... Istanbulun işgaline karşı bu kadar tabii bir sükût göstermek; çoluğu ile, çocuğu ile barınılan bir eve, bir takım yabancıların girip oturmasını hoş görmek demekti.

Vahdettinin bu hareketi, artık onun tıynet ve mahiyeti hakkında son hükmü vermeğe kâfi gelmekte idi. Hattâ, bugüne kadar Vahdettin hakkında verilecek hükümde tereddüt edenler bile:

— Artık ne bu hükümdardan, ne de bu saltanattan hayır gelmez... Istanbulda, yangın kulesine çıkarak, en gür sesle; paydooos, diye bağırmaktan başka çare yok.

Demektelerdi.

Evet... Umit kesilmişti. Hükümdarından, saltanatından, Babıâlisinden.. Hülâsa Istanbulun bütün idare şuur kabiliyetinden ve vesaitinden tamamiyle ümit kesilmişti... Bilhassa düşman ateşleri altında kaynaşan ve istilâ tehlikesine maruz bulunan yerlerde, artık millî varlığa dört elle sarılmaktan başka hiç bir çare kalmadığına kat'iyetle hükmedilmişti. Şunu da ilâve etmeyi unutmıyalım ki; nasılsa yanlış hislere kapılarak ve çürük içtihatlara bağlanarak Hüriyet ve Itilâf fırkası, hattâ İngiliz muhipler cemiyeti ile teşekküllerin arasına karışmış olan bazı kimseler bile -bu mel'un ve mat'un kuvvetlerin birer düşman şer ve fesat âleti olduklarını bu açık misal ile görür görmez- derhal o batıl yoldan geri dönmüşler; yurdun ve milletin halâsına çalışan necip ve feragatkâr kuvvetlere iltihak etmişlerdi.

Anadolunun her köşesinde mitingler aktediliyor; şikâyet ve protesto feryatları yükselyordu... Mustafa Kemal Paşanın, milleti ikaz mahiyetindeki telgrafları elden ele geziyor:

(Istihlâs ile titriyen efkârı millete havale edilmiş olan bu darbei tahkir ve tecavüzün, düşmanlar tarafından tahmin edildiği veçhile maneviyatımızı haleldar etmek değil.. belki mucizeler göstererek, kabiliyeti inkişafa mazhar etmek neticesini tevlit edeceğine şüphemiz yoktur... Bu son (hamlei sefilâne), milletin nuru irfan ve istiklâline matuf olmakla; kardeşlerimizin vicdanında aynı hissi takbih ve mukavemeti, aynı vazifei galeyan ve kıyamı uyandıracağına eminim...)

[Arkası var]

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Sigortalı		Normal	
	Türkiye için		Dışarı için	
	Lira K		Lira K	
1 aylık	1	50	1 35	— —
3 „	4	50	4 —	8 —
6 „	8	50	7 50	14 —
1 yıllık	17	00	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir

Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce alınabilir

Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuru ndirilir

Memleket haricine sigortalı abone yazılmaz

DOKTOR

Kemal N. imre

CILT VE ZUHREVI HASTALIKLAR MÜTEHASSISI

Adres: Beyoğlu İstiklâl caddesi Sumeli Han No. 16

Hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Telefon: 40153

ÖLÜM

Kurmay Albay Fuat Türkkanın ve Türkiye Imar Bankası Şeflerinden Fuat Ramazan oğlunun Kaim pederleri eski Divanı Hümayun hülefasından Bay Halil iki senedenberi müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak irtihal eylemiştir.

Cenazesi bugün Nişantaş Teşvikiye camiinden öğle namazını müteakip kaldırılarak makberi mahsusuna defnedilecektir.

KUŞBAKIŞI

Bir fil ölüyor

Dün yolda giderken yanıma saz benizli bir adam yaklaştı ve:

— Selâm verdim. Dedi. Boyun bağım olmadığı için almadılar!

Kravatsız, pörsümüş yakalarını sarsan sinirli kahkahasını bir kadeh absent gibi birden yuvarlayan yabancıya sordum:

— Kimlere selâm verdin de alınadılar?

— Arkadaşlarıma, dedi.

— Allah Allah.. Dedim.

— Arkadaş ta yalan. dedi. Ve sonra "arkadaş„ kelimesini tükürürcesine, iğrenerek tükürdü ve:

— Ben daha evvel defolup gidecektim buralardan.

Dedi. Fakat bugün "rüşvet değildir deyu„ selâmımı almıyan arkadaşlarım mâni oldular "sakın ha„ dediler "burası hiç olmazsa kendi memleketindir. Yabancı bir diyarda aç kalsan sana kimse bir dilim ekmek bile uzatmaz!„ Dediler. Gitmedim. Ve ne yalan söyliyeyim arkadaşlarım sözlerinde durdular. Ve birkaç sene bana uzatacaklarını evvelden vâdettikleri bir dilim ekmekle yaşadım. Fakat artık ne onlarda bir dilim ekmek uzatacak el ve ne de bende uzanıp alacak takat kaldı.

Ve sonra bu saz benizli yabancı:

— Siz filleri sever misiniz?. Dedi.

— Niçin sordunuz? Dedim.

— Ben filleri sevmem ama dedi, ölümlerini severim.

Oleceğini baytarlardan evvel anlıyan bu mahlûk, dağ gibi gövdesini aldı mı çok uzak mağazalara gider orada can verirmiş .

Saz benizli adamın yanaklarını yine sinirli bir kahkaha doldurdu:

— Ben de gideceğim. Dedi. Hem de fillerin gittiği yerlerden daha çok uzağa, zaten bana eskiden "kal„ diyen arkadaşlarımın çoğu şimdi: "Burada sürünmektense orada sürünmen evlâdır„ diyorlar. Sürüdüğümü arkadaşlarım görüp üzülmesinler diye ben de filler gibi gideceğim.

— Nereye?. Dedim.

— Parise, dedi.

— Sizin elinizden hiçbir iş gelmez mi? Dedim.

Saz benizli adam büyük bir günahını itiraf edecekmiş gibi gözlerini pabuçlarının ucuna düğümledi. Ve fısıldarmış gibi:

— Ben ressamım.. Dedi.

Bedri RAHMİ

Muhtelit hakem mahkemesi binasında yapılan tadilât

Belediye tarafından satın alınmış olan muhtelit hakem mahkemesi binasında icap eden tadilâtın yapılması bir müteahhide verilmiştir. Müteahhit, binayı bir buçuk ayda belediyeye teslim etmeğe mecburdur. Ancak, henüz işlerini bitirmeyen muhtelit mahkemelere ait bazı kalemler hâlâ bu binada bulundukları cihetle belediye dün kendilerine yaptığı bir tebligatta binanın son olarak on beş gün zarfında tahliye edilmesini istemiştir. Muhtelit mahkemeler umumî âyanlığı vaziyeti derhal Hariciye Vekâletine bildirmiştir.

Deniz Yolları

IŞLETMESI

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

Trabzon postaları

Pazar 12 de Salı, Perşembe 15 de.

izmir Sür'at Postaları

Cumartesi 15 de Pazartesi 16 da.

Mersin postaları

Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi Çarşamba 18 de

İzmit — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 9,30 da

Mudanya — Cumartesi 14 de diğer günler 8,30 da.

Bandırma — Pazartesi, Salı, Çarşamba. Perşembe, Cumartesi 20 de.

Karabiga — Salı, Cuma 19 da

İmroz — Pazar 15 de

Ayvalık — Salı 19 da cuma 17 de

Trabzon ve Mersin postalarına kalkış günleri yük alınmaz

3112

MEMLEKETTE "TAN„

Tekirdağ ve havalisindeki göçmenlere yardım

Tekirdağ, (Tan) — Göçmenlere yapılan yardım işi devam etmektedir. Vilâyetten hazırlanan 465 arı kovanı mürettep köylere gönderilmiş, ayrıca 25 kovan da Muratlıdaki göçmenlere dağıtılmıştır. İhalesi yapılan 330 öküz arabası, teslim alındıkça peyderpey dağıtılmaktadır. Mübayaa edilen öküzler, göçmenlere verilmiştir. Ayrıca, göçmenler için 700 kat elbise yaptırılmış ve dağıtılmıştır. Ayakkabı ve şapkaları da verilmek üzeredir.

Erdekte feci bir kaza oldu

Balıkesir, (Tan) — Erdekte yeni yapılmakta olan hükûmet konağının alt kısım potrelleri konurken bir kaza olmuştur. Ameleler, potrellerden birini duvardan fazla çektikleri için direk yere düşmüş, zabıt kâtibi Mustafaya isabet ederek başından ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Etraftan yetişenler, Mustafayı potrelin altından çıkarmışlar, tedavi edilmek üzere Bandırma hastanesine göndermişlerdir. Yaralının sıhhî vaziyeti düzelmeğe yüz tutmuştur.

Mıntakamıza yerleştirilen göçmenlerin hemen hepsi müstahsil vaziyete geçmişlerdir. Göçmenler, geldikleri gündenberi daima etraflarında gördükleri sıcak samimiyeti ve gerek hükûmetin, gerek yerlinin gösterdiği misafirperverliği şükranla anmaktadırlar.

İzmirde yakalanan ihtiyar üfürükçü

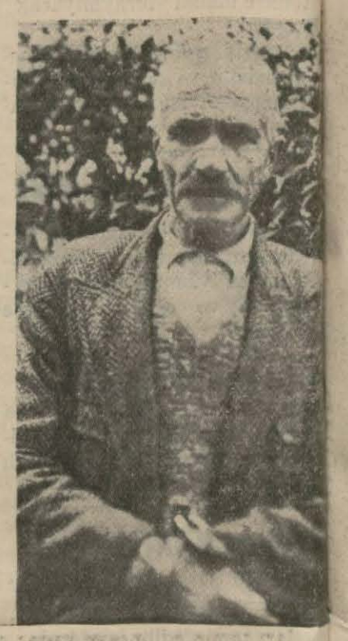

Mustafa

İzmir, (Tan) — Yetmiş yaşında bir serserinin üfürükçülük yaptığı, bir kıza tecavüze yeltendiğini kalandığını bildirmiştim. Mustafa mindeki bu adam, Adliyeye verilmiş hakkında kanunî takibata başlanmıştır. Mustafa, sorguya çekildiğinde: "— Ben çocuğun dilini tutmeğe uğraşıyordum. Yalan söylüyorlar... demiş, hâdiseyi inkâra kalkışmıştır.

M. Kemalpaşada birlik müsameresi

Mustafakemalpaşa, (Tan) — Gençler Birliği klübünün gösterit kolu üyeleri yeni bir müsamere vermişlerdir. Bu müsamerede (Tarih utandı) ve (Çapanoğlu) piyesleri oynanmıştır.

Yukarki resim, rol alan gençleri bir arada gösteriyor.

Balıkesirde Kızılay haftası hazırlıkları

Balıkesir, (Tan) — Kızılay haftasının neşeli ve verimli geçmesi için zengin bir program hazırlanmıştır. İlk gün, bütün kurulların iştirakile büyük bir geçid resmi yapılacaktır, bu töreni müteakib uçaklarla vecizeler atılacaktır, ikinci günü fakir ve yoksullara muhtelif yardımlarda bulunulacak, Ali Hikmet stadında büyük alaturka ve alafranga güreş müsabakaları yapılacaktır.

Hafta içerisinde resmi ve hususi bütün binalar bayraklarla donatılacak, teşkil edilen kollar üye kaydına devam edeceklerdir, bundan başka, hafta içerisinde Atatürk parkında Kızılay menfaatine iki konser verilece, 13 haziran cumartesi akşamı büyük bir gardenparti ile hafta bitmiş olacaktır. Bir çok müesseseler hafta içinde birer günlük hasılatlarını Kızılaya teberrü edeceklerini bildirmişlerdir.

Sivas Muallimler Birliği

Sivas, (Tan) — Muallimler birliği, idare heyetinin verdiği bir kararla kendi kendini feshederek Sivas Halkevine bağlanmıştır. Öğretmenler, Halkevi çatısı altında çalışmağa başlamışlardır.

Aydın kadınları sergiye iştirak ediyorlar

Aydın, (Tan) — Aydın kadınları Halkevi salonunda, İlbayımızın eşi Necmiye Gündayın başkanlığında bir toplantı yapmışlardır. Ticaret odası başsekreteri Mazhar, Ekonomi Bakanlığı tarafından 1 son teşrinde Ankara Sergi Evinde açılacak (kadın elişleri ve ev san'atları sergisi) hakkında izahat vermiş, kadınlarımız bu sergiye iştirak etmege karar vermişlerdir. Sergi için her evde ve her yerde hazırlık ve çalışma başlamıştır. Esasen Aydında hesap işi denilen ince elişi çok ileridir.

Evvelce Zeybeklerin uçkur başlığı ve çevreleri, şimdi bir çok salonlarda yastık ve duvar süsü olarak kullanılıyor. Aydında elişile hayatını kazanan pek çok kadın vardır.

Aydın Müddeiumumisi

Aydın, (Tan) — Aydın müddeiumumisi Şükrü, tedavide bulunduğu memleket hastanesinde ölmüştür, cenazesi törenle kaldırılmış, mezara bir çok çelenkler konulmuştur, Şükrünün ölümü herkesi müteessir etmiştir.

Küçük Haberler

* Turgutlu, (Tan) — Mektebin tatili münasebetile Halkevinde bir müsamere verilmiş rağbet görmüştür.

* Turgutlu, (Tan) — İlçe ziraat bankası tütün mahsulü için lüye ve şehirliye gereken paradımını yapmağa başlamıştır.

* Balıkesir, (Tan) — Çagış kanuna bağlı bayındır köyünün cusuna aid at, Kayha isminkıza tekme atarak derhal öldürtür.

* İzmit, (Tan) — İzmit muller birliği, İzmit Halkevi çatısına girerek çalışmalarını daha ramlı bir şekle koymuştur.

* Kırşehir, (Tan) — Halkevinde yabancı dil ve ticaret derslerine bir kurs açılmıştır.

* Burdur, (Tan) — Bucak Partisi, yapılmakta olan Partiğı için bir pehlivan güreşi tertiplemiştir. Güreş çok alâkalı olmerkezden ve bütün köylerden lenler bulunmuştur.

* Erbaa, (Tan) — Erbaa sarlar Direktörü Cemil, terfian ra İnhisarlar Direktörlüğüne edilmiştir.

* Gemlik, (Tan) — Gemliklarına son teftişlerine Müfettişlih tarafından devam edilmekte Gemliğin muhtelif verlerinde menler tarafından 90 konferans rilmiştir.

Göz Hekimi

Dr. ŞÜKRÜ ERTA

Cağaloğlu Nuru Osmaniye cad. N

(Cağaloğlu Eczanesi bitişiği)

Tel 22566

Blum kabinesi nazik vaziyette

Fransadaki grev vahimleşiyor ve gittikçe etrafa sirayet ediyor

BAŞI 1 INCIDE

müşterek mukavelename ve tatil günleri için de ücret verilmesi taleplerı dahil olduğu halde grevci amelenin bütün metalibini is'af edecek , iki kanunu derhal kabul etmelerini isteyeceğim. Hükûmet, ameleden kendisine itimat etmesini, sükûnet ve disiplini muhafaza etmesini istiyor. Hükûmet bütün patronlardan amelenin metalebatını en büyük bir hüsnü niyetle tetkik etmelerini istiyor.

Röyter Ajansı Paris muhabiri ile bir görüşme yapan Leon Blum Ingiliz halkına hitaben aşağıdaki sözleri söylemiştir:

Yeni Fransız kabinesi Ingiliz demokrasisi ile sıkı bir elbirliği yapmaya, beynelmilel hukuka hürmeti temin etmeye, mütekabil yardımla kol lektif emniyeti organize etmeye ve silâhlanma yarışına nihayet vermeye çalışacaktır.

Dahiliye nazırının beyanatı

Paris, 5 (Tan) — Grev gittikçe vahimleşmektedir. Şimdi Parisin etrafına da sirayet etmiştir. Şehrin manzarası tabii şeklini kaybetmiştir. Yiyecek ve gıda maddeleri fabrikalarının da grev yapmaları Parisi aç kalmak tehlikesinde bırakmışsa da hükûmet icap eden tedbirleri almış bulunmaktadır. Dahiliye Bakanı Salengro bu akşam saat 9,30 da gazetecileri kabul ederek demiştir ki:

Grevde hiçbir politik karakter yoktur. Amele bazı haklarını elde etmek için grev ilân etmiştir. Bu arzuların temin edilmesine çalışılmakta ve patron sendikaları nezdinde teşebbüsat yapılmaktadır. Amelenin makul taleplerinin is'af edileceği şüphesizdir. Diğer taraftan grevin büyümesine karşı icap eden bütün tedbirler alınmıştır. Hükûmet bu meseleye ciddî surette el koymuştur.,,

Diğer taraftan işçi federasyonu reisi de gazetecilere beyanatta bulunarak, grevin hiçbir siyasî mânası olmadığını teyit etmiştir. Binaenaleyh bu grevi politik bazı tahrifata hamletmek doğru değildir. Federasyon re

ları temin edilinceye kadar greve devam olunacaktır. Diğer taraftan haber verildiğine göre Lens madenlerindeki grev büyümüştür. Toprak altın da çalışan 18 bin amele greve iştirak etmek üzere yer yüzüne çıkmışlardır. Bir cam fabrikasının amelesi de greve iştirak etmiştir. Dousi mıntakasında bulunan demir fabrikalarında binden fazla amele işlerini bırakmışlardır. Amele sükûn içinde gösteri yapmaktadır. Buralarda hiçbir hâdise olmamıştır.

Grev yüzünden gazeteler dağılmadı

Paris, 5 (A.A.) — Messageries Hachette amelesinin grevi münasebetiyle bu sabah ancak beş gazete neşredilmiştir. Bu gazetelerin de tevzii, çok müşkül ve nâtamam olmuştur. Paris şehri, sureti zahirede sükûn içindedir. Gerek Pariste ve gerek eyaletlerde herhangi bir hâdise vukuuna dair hiç bir haber yoktur. Bu sabah neşredilen gazeteler, şunlardır:

Humanite, Populaire, Aube, Peuple ve Krallık taraftarlarının naşiriefkârı olan Action Française.

Paris halkı, yeni kabinenin teşekkülünü ancak bu sabah ve bu gazeteler vasıtasiyle öğrenmiştir. Hususî surette angaje edilmiş olan bisikletli müvezziler, bu gazeteleri dağıtıyorlardı. Birçok Parisliler, bu gazeteleri tedarik edememişlerdir. Bu sabah sokaklarda, tramvaylarda ve otobüslerde kariler, okuma ihtiyaçlarını gazete almağa muvaffak olmuş olan herhangi bir bahtiyar adamın açmış olduğu gazeteye göz gezdirmek suretiyle tatmin ediyorlardı. Dün akşam saat 18 de yani yeni hükûmetin teşekkülünden birkaç saat evvel intişar etmeğe muvaffak olan yegâne büyük havadis gazetesi Intrasigeant'dır.

Parisin erzak ihtiyacı

Paris, 5 (A.A.) — Haller kamyon ve otomobil şoförlerinin delegasyonu ile çabuk bozulur erzak sendikası murahhasları arasında yapılan bir görüşme neticesinde muvakkat bir kollektif itilâfname imza edilmiştir. Bu itilâfname sayesinde bugünden itibaren merkezin bu gibi erzak ihtiyacı temin edilecektir.

Paris, gazeteleri sendikası azaları, dün Echo de Paris gazetesinin binasında toplanmışlardır. Bu toplantıda gazete müdürleri, gazetelerinin dağıtılmasındaki imkânsızlık dolayısiyle neşriyatlarına bugün gece yarısına kadar tehir etmeğe karar vermişlerdir.

Grev heyetinin aldığı kararlar

Paris, 5 (A.A.) — Patronlarla yapılan müzakereler akamete uğradıktan sonra grev heyeti aşağıdaki kararları almıştır:

İşçi delegeleri bugün, her fabrika direktörlüğüne, bir tip kontrat suretini tevdi edeceklerdir. Direktörlükler bu konturatları reddettikleri takdirde vaziyetin vehamet kesbetmesi beklenilebilecektir. Reins şehrinde beş müessesesede çalışan 1200 işçi bugün greve iltihak etmeğe karar vermişlerdir. Bu grev 5000 kişinin işsiz kalmasına sebep olacaktır. Roubaix - Tomeonig mıntakasının birçok mensucat fabrikası amelesi işlerini terketmiştir. Vavenconis mıntakasında 12 bin grevci olduğu tahmin olunmaktadır.

Yeni kabine

Paris, 5 (Tan) — Yeni Fransız kabinesinin tam listesi şudur:

1 — Başvekâlet.

Başvekil: Leon Blum, Nezaretsiz nazır: Camille Chautems, Nezaretsiz nazır: Paul Faure, Nezaretsiz nazır: Maurice Violette, Başvekâlet müsteşarı: Max Dormoy, Başvekâlet müsteşarı: De Tessan,

2 — Millî Müdafaa.

Harbiye nazırı ve Başvekil muavini: Eduard Daladier, Bahriye nazırı: Gasnier Dupar, Hava işleri nazırı: Pierre Cot, Harbiye ve Bahriye müsteşarı: François Blanche.

3 — Umumî idare:

Dahiliye Nazırı: Roger Salengro, Dahiliye müsteşarı: Aubaud, Adliye Nazırı: Rucard, Terbiye Nazırı: Jean Jay, Terbiye Nezareti müsteşarı: Madam Leon Brunschuig, Teknik tedrisat müsteşarı: Julien, Ilmi araştırmalar müsteşarı: Madame Joliot-Curie.

4 — Haricî münasebetler ve deniz aşırı Fransa.

Hariciye nazırı: Yvon Delbos, Hariciye müsteşarı: Pierre Vienot, Müstemlekât nazırı: Marius Moutet,

5 — Finans işleri ve devlet borçları:

Maliye nazırı: Vincent Auriol, Tekaüt nazırı: Riviere,

6 — Millî Ekonomi:

Millî Ekonomi nazırı: Spinasse, Madenler, elektrik ve mayi mahrukat müsteşarı: Ramdior, Deniz ticareti müsteşarı: Tasso, Nafia nazırı: Bedouce, Ticaret nazırı: Bastid, Ziraat Nazırı: Monnet, Ziraat müsteşarı: Liautay, Posta, Telgraf ve Telefon nazırı: Jardillier.

7 — Içtimaî tesanüt:

Mesai nazırı: Lebas, Umumî sıhhat nazırı: Sellier, Çocukları himaye müsteşarı: Lacore.

Havas Ajansı şu tefsirde bulunmaktadır:

Blum kabinesinin muayyen birtakım kompartımanlara ayrılmış olduğu dikkate değer görülmektedir. Kabine erkânından dördü âyan azasından ve 27 si saylavlardandır. Paul Faure ile üç kadın, parlâmentoya dahil değildirler. Yeni kabinede 19 Sosyalist, 14 Radikal sosyalist ve 3 de Sosyalist birliğine mensup zat vardır.

Fransız Meclisi toplandı

Paris, 5. (A.A.) — Mebusan meclisi, saat 15 de toplanmıştır. Herriot, mutat olan açma nutkunu söylemiş ve bilhassa aşağıdaki üç hakim fikir üzerinde ısrar etmiştir. Herriot'ya göre bu üç düşünce yeni teşrif devreye hakim olacaktır :

1.— Cumhuriyet müeseselerini korumak,

2.— Ekonomi sahasında kalkınma,

3.— Gerek içeride ve gerek dışarıda sulhu muhafaza.

Herriot, netice olarak, son intihabatın Fransanın kendisini serbest Cumuriyet müesseseleri vasıtasiyle kurtarmak arzusunda bulunduğunu göstermiş olduğunu, çünkü bir takım maceralar peşinde koşmanın ne kadar pahalıya oturduğunu pek iyi bildiğini söylemiştir.

Blom'un vereceği program

Paris, 5 (A.A.) — Iyi malûmat alan parlâmento mahafilinde söylenildiğine göre, yarın öğleden sonra hükûmetin programını okumasını müteakıp umumî siyaset hakkında en aşağı 10 istizah takriri verilecektir. Tadil tekliflerini ekseriyetle sağ cenah partileri yapacaklardır. Diğer taraftan bildirildiğine göre, Blum hükûmeti, 40 saatlik hafta mesaisi ve kollektif kontratlar hakkındaki kanun lâyihalarını meclise yarın verecek ve bunların salı günü müzakeresini talep edecektir.

Habeşistanda

Ele avuca sığmayan asi çeteler var

Adisababa, 5 (A.A.) — Alman Ajansının verdiği bir habere göre son günlerde Gocam bölgesinde yerlilerin mütavaat hareketleri devam etmektedir. Birçok şefler 50 bin silâhlı adamlariyle İtalyan makamlarına teslim olmuşlardır. Öbür bölgelerde hulûl işi bazı zorluklarla karşılaşmaktadır. Zira silâhlı çeteler memleketin iç tarafında yerleşmişlerdir. Ve bazı aşiretler istiklâllerini daima muhafazaya çalışmaktadırlar. Birçok gazeteciler memleketlerine dönmek veyahut Filistine gitmek için Adisababayı terketmektedirler. Filistinde cereyan eden hâdiseler Adisababadaki müslüman ahalinin bilhassa alâkasını çekmektedir. Muharebe esnasında hâdiseleri İtalyan karargâhında takip eden iki Alman gazetecisine Mareşal Graziani tarafından harp haç nişanı verilmiştir.

Lehistanda

Yeniden üç Yahudi evini yaktılar

Varşova, 5 (A.A.) — Varşova yakinindeki küçük Mins şehrinde birkaç gün evvel bir Yahudi tarafmdan öldürülen Çavuşun cenazesi bütün Lehli halkın iştirakile kaldırılmış ve polis tarafından alman tedbirlere rağmen, Yahudilerle Lehliler arasında hadiseler çıkmasının önü alınamamıştır. Üç Yahudi evi yakılmıştır. Polis genel kumandanı General Zamorski mahallinde alman tedbirleri temin için Minske gitmiştir. Leh gazeteleri, 15 bin nüfusu olan Minsk şehrinden bu cinayetten beri 6000 yahudinin çıkıp gittiğini haber veriyorlar.

Bir idam mahkûmu Yunanisana döndü

Atina, 5 (Tan) — Ölen Başbakanlardan Venizelos, Demircis ve Çaldarisin karılarına maaş tahsisi hakkında hükûmet bir kararname hazırlamıştır. Dördüncü kolordu kumandanı olup 1 Mart isyanına iştirak eden ve mahkûm edildiği ölüm cezası tecil edilen General Kamenos Mısırdan buraya avdet etmiştir.

Eden - Baldvin mülâkatı

Londra, 5 (A.A.) — Baldvin, dün Eden'i kabul etmiştir. İki devlet adamı uzun müddet beynelmilel vaziyet ve Milletler Cemiyeti asamblesi ile konseyin toplantılarına müteallik hazırlıklar hakkında görüşmüşlerdir. Malûmdur ki konsey içtimamın daha geç bir tarihe bırakıldığı dün bildirilmiş ve bu haber bilhassa Ingiliz nazırlarının nazarı dikkatini celbetmişti. Baldvin, hafta sonunu geçirmek üzere yarın Londradan ayrılacaktır. Önümüzdeki hafta başlangıcından evvel kabine hiç bir toplantı yapmıyacaktır.

İngiliz askerleri tarafından öldürülen iki Japon

Tokyo, 5 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor: Alman haberlere göre, Şimalî Çindeki Japon süel mahfelleri de İngiliz askerleri tarafından iki Japonun öldürülmesi üzerine İngiliz hükûmeti tarafından verilen kaçamaklı cevaptan dolayı İngiltereye karşı büyük bir infial beslemektedirler.

Birleşik Amerikanın bahriye tahsisatı

Vaşington, 5 (A.A.) — Ruzvelt, 526 milyon dolarlık olan Bahriye tahsisatı projesini imza etmiştir. Bu mikdar, sulh zamanında Amerika tarihinin kaydettiği en yüksek mikdardır. Cümhurreisi, evvelce de 572 milyon dolarlık askerî tahsisat projeleri imza etmiş idi ve bunlar da sulh zamanında kabul edilen tahsisatların rekorunu teşkil ediyordu.

NOTLAR

Alman sergisi

Fındıklıda, Güzel San'atler Akademisinde "modern Alman san'ati ve Alman tezyini san'atleri,, ismi altında bir sergi açıldı.

Gezdiğim bu sergi, bende san'at tesirinden büsbütün ayrı bir tesir yaptı ve, modern Alman tatbiki ve tezyinî sınaat sergisi denilmesi daha doğru olan sergi, en ucuz eşyanın, sahaflık, bakırcılık gibi sınaatlerin birer "güzel san'at,, nefasetinde yapılabileceğini gösteriyor diye düşündüm.

Bu sergiyi küçük sanayile uğraşanlar ve ucuz mal çıkaran bütün fabrika müdürlerimiz muhakkak surette gidip görmelidirler.

Çünkü, Almanlar, sergide fütürizm, sürrealizm gibi san'atin bizde henüz anlaşılmamış ve şimdilik alay mevzuu olan kısımlarına ait nümuneler göstermekle beraber -ki henüz onlar da bunu iyice hazmedip kavrayamamışlar ve Almanlara has müfrit romantizm ile karıştırarak zevki selimden uzak tagayyürata saplanmışlar - teşhir ettikleri eşyalarla güzelin muhakkak surette pahalı olmadığını, zevki selimin en basit eşyaya bile tatbik edilebileceğini anlatmak istiyorlar.

Bunu daha canlı gösterebilmek için bir misal:

Bir iki sene evvel milli kumaş fabrikalarımızdan birisi beş liraya ucuz elbiseler yaptırmıştı. Tabiidir ki, beş liraya olan bu elbiseler kumaşının Hint kumaşı olmasını istemeğe hakkımız yoktu. Ama, biçimlerinin güzel olmasını istemek fazla iddia sayılamazdı. Halbuki, bu ucuz elbiselerin biçimleri fena, omuzları, dar, caketlerinin uçları biribirinden farklı, her tarafı çarpıktı. Elbiselerin biçimlerinin güzel ve iyi olması, hiçbir masrafı icap ettirmiyordu. Kumaşlar seri halinde, muayyen patronlar üzerinden kesilip dikiliyordu. Bütün mesele, ana patronun, her boy elbise için ve bir defaya mahsus olmak üzere, iyi, güzel bir biçimde kesilmesinde idi, ve bu bizde bir zevki selim işi idi.

Almanların sergisinden edeceğimiz istifade ucuza güzeli tatbik etmek hünerini gözlerimizle görmek olacaktır.

Fikret ADİL

Kanton eyaletinde

Japonlara karşı harp ilân edildi

Londra, 5. (Tan) — Uzak Şarktan alınan haberlere göre, Şimali Çinde Japonlara karşı büyük bir hareket başlamıştır.

Kanton Eyaleti hükûmeti birçok sınıfları silâh altına çağırmış ve Japonlara karşı harp ilân etmiştir. Askerî harekâtı idare etmek için General Çen-Çi-Ten ve Li-Yan-Yen memur edilmiştir.

Bu haberler başka bir membadan teyit edilmemiş olmakla beraber, Kantonda bulunan binlerce Japon bu şehri terk etmeleri için Tokyo hükûmeti tarafından talimat verilmiş olduğu dahi bildirilmektedir.

Atina Metropolithanesini yakacaklarmış!

Atina, 5 (Tan) — Atina Başpiskoposu hükûmet nezdinde, eski takvim taraftarları nezdinde bazı teşebbüslerde bulunmuştur. Bunu haber alan eski takvimciler dünden beri büyük bir galeyan göstermektedirler. Bunlar, Başpiskoposu istedikleri hükûmet tarafından kabul edilirse Atina metropolithanesine kundak koyarak yakacaklarını söylemektedirler.

İtalyan millî müdafaası

Roma, 5. (A.A.)— Millî meclis, millî müdafaanın kuvvetlendirilmesi projesini nazarı itibare almağı 11 reye karşı 159 rey ile kabul etmiştir. Bu projenin tatbik edilmesi için iki yüz otuz beş milyon Isviçre frangı tahsisat istenilmektedir.

Posta ücreti 47 lira tutan bir dava dosyası

Akhisar, 5. (A.A.) — Akkocalı köyü ile Balıkesirin Sındırgı kazasının yağcı Bedir köyü arasında 28 yıldan beri devam eden hudut ve erazi ihtilâfı halledilmiştir, Hüküm Akkocalı köyü lehine halledilerek temyizce tasdik edilmiş ve ilâmı gönderilmiştir. Bu 28 senelik dava dosyasının temyizce gönderilmesi için 47 lira posta ücreti verilmiştir.

Yazımızın çokluğundan çocuk sayfamızı tehir ettik

Güneş - Dil

Güneş - Dil teorisi ile kelime tarihi ve tarihi tetkik yapmak tecrübeleri

V

Sakar

Sak kelimesinin gerek türkçede gerek sümerce ve arapçada aynî zamanda parlaklık ifade ettiği böylece anlaşılınca hayvanların alnındaki sakar ile bacaklarındaki sekil kelimelerine önem vermemek doğru olmaz.

Sakar bilhassa sığır hayvanlarının alnındaki beyaz lekedir. Ve galiba öküz ve ineğe kutlu bakışla bakılmasının sebebi bu beyaz lekenin ziguratların tepesinde görülen ilk ışık parçasını temsil ettiğidir. Eskiler mukaddes öküzün dağ başından indiğine inanırlardı. "Kırgızlarda babaların ruhu için kurban edilen hayvan mutlaka (kaska) yani sakar olmak gerekti. Nezirlerde bozkaska yani boz renkte sakarlı hayvan keseceklerini adarlardı." (1)

F. Lenormant ta sak kelimesinin şu müştaklarını ve manalarını kaydeder:

Sak = uçta olmak, önde olmak, baş, şef, dağın tepesi ,birinci, yaşça büyük.

Sak - us = başın tepesi

Sak - zi = başın tepesi (2).

Sak Eti dilinde de yaşamıştı. Louic delaporte eticede sahessar kelimesinin müstahkem hisar manasına geldiğini kaydeder (3).

Hulâsa bu sak: cak - mak kelimesinin isim ve fiil olarak her iki manasında olduğu gibi hem yükseklik parlaklık (şimşek çakmak, fikren bir şey çakmak) hem kaya (çakmak taşı) hem kuvvet ve tahkim (çiviyi çakmak) manalarını veren kuvvetli bir kelimedir.

Ilerde de yine saktan bahsetmek üzere şimdi bahsi kesip ar kelimesini tetkik edelim:

Ar kelimesi

Bu kelimenin yakutçada manası alâdır. Feleknamede mavera manasında olarak kullanılmıştır. Bugünkü türkçemizde ise arka kelimesinde yaşıyor. Etimolojik analiz şekli şudur:

ar = ağ + ar

yani sabit ve kararlı bir yükseklik veyahut yüksekliğin takarrürü. Bu kelimede parlaklık anlamı da vardır. Çünkü ister maddî olsun, ister manevî olsun her yüksek yerde bir parlaklık mündemiçtir. Sabah ağardı dediğimiz zaman sabahın ışıldığını, parladığını kastetmiş oluruz. Nitekim ağarma Anadolu lehçesinde fecir demek olduğu gibi.

Artmak fiilinde ayni (ar) kelimesini buluruz. Ortmekteki ör de ayni manayı verir. Ortme oturulacak, barınılacak bir ev haline getirilmiş yer demektir. Duvar örmek, çit örmek gibi kelimelerin ör'ü de ayni rolü yapar. Ureme fiilinin ür'ünde ayni mananın bulunmadığını kimse ileri süremez. Bu ar, ör, ür kelimelerinin bir zaman gür, kür, kur şekillerinde yaşadıkları muhakkaktır. Çünkü Büyük Türk Lûgatine göre bugün de:

Gür = çok, bol, mebzul (garp türkçesi)

Kural = etrafı çevrilmiş, korunmuş yer, daire (uygur)

Kur = kuşak, halka, daire (çağatay).

Kor = sıra, derece, makam (uygur)

Kora = avlu, ahır.

manalarını vermekte olduğu gibi Ahtarîye göre de:

Arapça: gavr = güneşin batması, çukur, nihayet

Arapça: kar = tepe, kara ve büyük taş

Arapça kura' = geniş yer

Arapça: kur = öd yakacak yer.

Ferhenkişuurîye göre:

Farsça: gevr = harap olmuş yer, ziraate ve imara elverişli olmıyan yer.

Farsça: gar = dağ eteklerinde oyulmuş ev gibi yer, mağara.

Bütün bu muhtelif dillerin muhtelif lehçelerinde gur ve kur kelimeleri ve onların vokal farkı ile ayrılan eşleri aşağı yukarı hep ayni manayı vermekte olduğundan hepsini de şu üç esasa çevirebiliriz: Bir yer, yüksek bir yer, bir yapı, bir dağ ve bir taş.

Sakaratlarda bu anlamlar bulunduğu için ar kelimesine yukarda zigurat bahsinde gur kelimesine verdiğimiz manayı vermekte tereddüt etmeyiz .

At kelimesi

(. + t) başlıbaşına bir kök ve bir kelimedir. Ek olduğu zamanda da yapıcılık, yaptırıcılık ve yapılmış olmaklık gösterir. Eski Türkler bu elemanın dil gövdesindeki bu büyük rolünü dikkate alarak şamil sahası için de kuvvet, kudret ifade eden her manayı almışlardır.

Dil bilginleri (. + t) unsurunun bu yerde ilk defa Akatlılar tarafından kullanıldığını söylerlerse de doğru değildir. Luvilere atfedenler de aldanmışlardır. Çünkü at sümercede ve prototürk lehçelerin hepsinde ilk kuvvet, yapıcı, asıl ve esas idi.

Şimdi bütün bu izahlarla ziguratın sakarattan farkı olmadığını öğrenmiş bulunuyoruz. Şu halde Basra sahilindeki eridu'nun ziguratı ile Karadeniz kıyısındaki sakaratın yapıcılarını teknik ve sosyolojik bakımdan ayni milletin ve ayni kültürün çocukları saymak kadar tabiî bir şey olmaz. Böyle olmakla beraber biz toponomimizi tamamlıyacak malûmatı toplamakta devam edelim.

H. R. TANKUT

(1) Çokan Velihan oğlunun mecmuayı âsarı s. 17

(2) La langue primitive de la chalde et les Idioms Touraniens

(3) Textes Hittites.

Papanın iradesi kanun demektir

Fransız Başpiskoposunu vergi kaçakçılığından takip ediliyor

Fransadaki Rauen şehri baş peskaposunu Papa azletmiş. Fakat baş peskapos bu karara itiraz ederek bir türlü işgal ettiği makamı terk etmek istemiyor.

Meselenin iç yüzü, büsbütün başka bir manzara arzetmektedir, bu azil kararına sebeb, asıl baş peskapos ile vekili arasında tahaddüs eden ve Fransız maliyesinin vaziyed ettiği bi ihtilâftır.

Kısaca anlatalım: Rouen kilisesi bas peskaposu kilisesine ait bir çok emlâki ve akarı idare eder, bu işte de bir vekil papas yardım eder, bundan on sene kadar evvel, Fransada ki Cartel hükûmetine karşı yapılan mali hücumlar esnasında - ki bir çok altın ve Fransız sermayesi harice ve bilhassa Isviçre bankalarına kaçmıştır - Rouen ba. peskaposu ile vekili, kilisenin servetini Isviçreye kaçırmışlardı, Dört sene evvelki Isviçre banka buhranı neticesinde bu servetten bir kısmı kayıb oldu,

Buhran Fransız parlamentosunda mevzu bahis olarak, bir çok tanınmış şahsiyetlerin harice kaçırdıkları servetlerini vergi beyannamelerin de göstermedikleri, kaçakçılık yaptıkları anlaşılarak bir rezalet koptu, baş peskoposluğun da vergi kaçakçılığı yaptığı anlaşıldı, Fransız maliyesi uzun zamandır hasta olan peskapos yerine kilisenin servetini idare eden ve muhasebe defterlerini ortadan kaldıran vekili papas aleyhine kanuni takibat yapılmasına karar verdi. Takibat başlayınca, vekil papas, her ne yaptı ise baş peskapos sun emrile yaptığını, baş peskapos ise aksini idda ediyor, ve Papanın kendisini azil kararını tanımıyarak Fransız mahkemelerinin vereceği karara uymak istiyor.

Işte ihtilâfın iç yüzü, fakat asıl mesele orada değil, Papa, papaslar arasında bir ihtilâfın, sivil mahkeler tarafından halledilmesini istememekte, vergi kaçakçılığı gibi tamamen dünya işlerine aid bir meselede bile, kanun olarak kendi vereceği kararın tatbik edilmesini ileri sürmektedir.

Ve işin daha garibi laik bir cumhuriyet olan Fransada " La Liberte' isimli bir gazete Papanın iradesinin asıl kanun olduğunu onun bir sözü ile idari kanunların, hâdiselerin yürüyüsünün hemen değişeceğini idda etmektedir.

Kapı arkasında bir cinayet!

En tanınmış zabıta romanları muharriri Mişel Herbertle Öjen Vil'in beraber yazdıkları bu meraklı romana pazartesi başlıyoruz

Leon Blum kimdir?

Münekkit, muharrir, sosyalist, boksör, eskrimci olan Leon Blum, mektebinin en yaramazı ve sınıfının birincisi idi

Vu'den:

Leon Blum hakkında biribirine zıt, birçok rivayetler dolaşmaktadır. Zaman zaman marksistliğinden, san'at heveskârlığından, âmansız bir dar düşünceliliğinden bahsedilir. Kin onun aleyhine şahsına karşı kaba insanları saldıracak kadar yürümüştür.

Bundan yirmi sene evvel eşsiz zekâsının kuvvetine meftun olanlar bugün ona küfürler ve iftiralar etmekte, onu Jaurès ile mükayese etmektedirler. Bu bedbahtlar, Jaurèsin aleyhine de ayni hakaretleri savurduklarını unutuyorlar.

Fakat bütün bunlar maziye ait. Bugün, Leon Blum günün adamıdır, ve aleyhinde iftiralarda bulunanlar, onun dalkavukları olacaklardır. Bize gelince, biz soğukkanlılığımızı muhafaza edelim, ve madem ki, gayemiz burada, insanları ve eşyayı olduğu gibi görmektir, Leon Blum'u ihtirassız ve tarafgir olmadan görmeğe çalışalım.

Leon Blum 1872 de Pariste, aslen Alzaslı olan Parisli bir aileden doğmuştur. Bütün çocukluğunu Parisin Saint - Denis mahallesinde geçirmiştir. Ateşli bir cümhuriyetçi olan anne annesi, kalben "Commune,, taraftarı idi. Torununun eline verdiği ilk kitaplardan biri Tenot'nun hükûmet darbesi hakkındaki eseri oldu.

"Charlemagne,, lisesinde tahsil eden Leon Blum yaramaz bir talebe idi, fakat sınıfinin birincisi olduğu için cezalardan kurtulurdu. Daha küçük yaşta iken bir âsî ruhu taşırdı.

On dört yaşında, tesadüfen, eline Emile Augier'in"Les Effrontês,, isimli piyesi geçti. Bu piyesin üçüncü perdesinde 89 tarihindeki ihtilâlin yalnız bir başlangıç olduğunu söyliyen bir mükâleme vardır, bu mükâleme, onun üzerinde kuvvetli bir tesir bıraktı.

Leon Blum sonradan gittiği Henri IV lisesinde ve yüksek muallim mektebinde Clemenceau ile Barres'in nüfuzları altında kaldı ve daha sonra "La Revue Blanche,, isimli bir mecmuada, Jean Grave ve To d'Aza gibi anarşistlerle tanıştı. Ve nihayet, tesadüfen, 1893 te, yüksek muallim mektebindenberi görmediği Lucien Herr ile buluştu. O zamana kadar Leon Blum cemiyetin haksızlıklarından şikâyet eden bir âsî olarak kalmıştı. Birçok genç nesiller üzerinde büyük bir tesiri olmuş olan yüksek muallim mektebi kütüphane memuru Lucien Herr, onun müphem temayüllerini alarak Kollektivizm'de tebarüz ettirdi ve 21 yaşında, Leon Blum sosyalist oldu.

Sonra, Dreyfus meselesi çıktı, Jaurès ile tanışıp dost oldu ve nihayet onun büyük yardımı ile tahakkuk eden sosyalist birliği!

1905 senesinde Leon Blum yavaş yavaş "faal,, bir politikacı olmaktan uzaklaştı. "Humanité" gazetesinde edebî tenkitlerle iktifa etti. Bir taraftan da, devlet şûrasında, istidaları kabul edip tasnif etmek gibi bir vazife ile meşgul oluyordu. Bu vazifede hukukî inceliklerini tebarüz ettiriyordu. Daha sonra piyes tenkitlerinde ihtisas sahibi oldu, "Matin,, ve "Comedia,, ya yazmağa başladı.

Harp çıkınca evvelâ nafıa nezaretinde çalıştı, sonra askerlik hayatına girdi. 1917 de Bordeaux kongresine iştirak etti ve bir sene sonra sosyalist vahdeti tehlikeye girdiği zaman mücadeleye atıldı. 1919 da Bolşevizme karşı mukavemeti organize etti ve 1919 da Touro kongresinde an'anevî sosyalizmin nakili kelâmı oldu.

Bu arada meb'us seçilmişti. Zekâsının otoritesi sayesinde parlâmento grupunun hemen riyasetine geçmişti. Malî politikasını şiddetle tenkit ettiği millî blok hükûmetine hücumlarda bulundu, ve ekseriyetin aleyhine dönmesinden korkmıyarak Ruhr faciasının çılgınlığını ifşa etti.

Leon Blum'un entellektüel cesaretini düşmanları bile kabul ederler. Onun zekâsını inkâr etmek istiyen yoktur. Fakat insan olarak onu tanımak istemiyenler vardır. Garikatüristler sebebi nedir bilinmez, gözlüğü olduğu, söz söylerken ilk cümlesini ince bir sesle başladığı için mubassır şeklinde gösterirler. Halbuki sağlam bir insandır, omuzları geniştir, sporu sever. Eskrimde meşhur olduktan sonra Leon Blum boks da yapmıştır. Bu itibarla Tristaı Bernard'ın çok samimî dostudur.

Diğer taraftan gazeteciler, onu soğuk bir hesapçı, mağrur ve hissiz olarak gösterirler. Leon Blum'u tanıyanlar bu şayiâlara gülerler.

O, mağrur ve hissiz mi? Şüphesiz, aleyhinde bulunduktan sonra gelip ayaklarına kapanan bir uşağa karşı soğuk hareket eder. Diğer taraftan gözlerinin miyop oluşu meşhur olan dalğınlığına ilâve edilirse bir dostunun yanından onu selâmlamadan geçişinin sebebi de anlaşılır ki, buna düşmanları gurur diyorlar. Fakat hakikatte, onun kadar az gururlu olan yoktur. "Faal,, sosyalistler onu çok iyi tanırlar.

Leon Blum nutuk söylüyor

Leon Blum ne bir canavar, ne de bir ilâhtır.O bir insan, fikirleri hassas, hayatı müteaddit görünüşlerile seven bir insandır. Çocukları, hayvanları, yeşil kırları seven, yorulmıyan, vakti boş olduğu zaman karısının idare ettiği bir otomobilde, Fransa yollarında gezinmeği seven bir insandır. Resimden anlıyan, ahenkli mîmarîyi seven, güzel bir binayı görmek için uzun bir yolda dolaşmaktan çekinmiyen bir insan. Musikiyi, Beethoven'in olsun, Duparc veya Dukas ile Ravel'in olsun, hepsini seven bir insan. Her şeyi okumuş ve okuduğunu unutmamış bir insan. Hugodan yüzlerce mısra okuyan ve Jaurès'in birçok cümlelerini hâfızasında tutan bir insan. Klâsiklerin hepsini bilen ve bu günün bütün edebî cereyanlarını tanımağa vakit bulan bir insan. Stendhal ile Marcel Pront hakkında yazılar yazmış ve isterse, ilmî felsefenin en güç meselelerile uğraşabilecek bir insan. Ekonomi politik'ten Fransız tiyatrosu tarihine geçebilen bir insan. Her şey ile, hattâ tabahatle bile alâkadar bir insan.

Çünkü Leon Blum, şikemperverdir. Iyi yemek yemesini sever, icabında yediğiniz yemeğin tarifini yapar. Çok içki kullanmazsa da daima iyi şarabı sever.

O, kısaca, meziyet ve kusurlarile bir insandır, fakat etrafındaki şayialardan çok uzak bir insandır. Hususiyetinde gülüp şakalaşmağı sever, Vücut ve ruh bakımlarından genç kalmıştır. Yeni ve taze her şeye fevkalâde hassastır.

Fikrini açıkça söylemek istediği zamanlar, kaba denecek kadar açık söyler. Çok tedbirlidir, fakat icabında tedbirsizlik derecesine çıkacak kadar cesurdur. Kendisine söyleneni sonuna kadar ve sevimli olarak dinliyebilir, fakat tesir altında kalmadan.

Işte Leon Blum. Daha doğrusu benim gördüğüm Leon Blum.

İngilterede grevler

Londra, 5 (A.A.) — Büyük bir sefer kumpanyasının deniz amelesi ile Dok ve antrepolar amelesi, ücret meselelerinden dolayı grev ilân etmişlerdir.

Bu müesseseye ait olan elliden fazla romorkör, bu grev yüzünden muattal bir halde kalmıştır. Grevden müteessir olan yerler, Hull, Nottingham Shardlov ve Nevmark'dır.

Hatıra meraklıları Kuin Meri gemisini adeta yağma ettiler

Kuin Meri transatlantiği

Nevyork, 5 (A.A.) — Dün meraklılardan mürekkep bir halk kütlesi, "Kuin Meri,, vapurunu gezmiştir.

Hatıra meraklılarından birçok kimseler, sofra takımları, saksılar, asma saatleri, takvimler, sigara tablaları ve porselenlerden mamul eşya gibi birçok şeyleri alıp götürmüşlerdir.Bu hasarların gören baş garson, âdeta ağlamalı olmuş idi.

Baş garson, yeni bir takım eşyanın kerpeten ve tornavida ile yerlerinden sökülmüş olduğunu söylemiştir.

Kuin Meri, bugün Southampton'a hareket edecektir.

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Çok susayanlar

Çok su içmek istiyenler, biri haklı, biri haksız olmak üzere iki sınıfa ayrılabilirler.

Haklı olanlar ateşli hastalarla şekerli hastalardır. Tabiî halde bulunan bir insan günde bir buçuk litre su içerse hararet derecesi otuz sekize çıkınca su ihtiyacı bir litre üç çeyrek; 39 derecede iki litre, 40 derecede üç litre olur. Şekerli hastalara gelince onların kanlarındaki fazla şekerin miktarına göre günde üç, dört, bazısı daha ziyade, su içmek haklarıdır. Zaten onların çok su içmek haklarını teslim etmeseniz bile onlar dayanamazlar yine içerler. Galiba dünyada suyu en büyük keyifle içenler de şekerli hastalardır. Onlara çok su içmek hem keyif verir, hem de kendilerinde fazla şeker bulunduğunun farkında değillerse hastalığı kendilerine haber verir.

Haksız olarak çok su içen sınıfın en başında midesi bozuk olanlar gelir. Insanın midesi bozu kolunca, perhizi biraz bozduğu vakit hemen boğazı kurur ve suyu birer bardak içmek artık yetişmez. Büyük sürahinin başına oturarak sürahiyi bitirinciye kadar içmek ister, ondan sonra da, acaba daha içsem mi, diye etrafına bakınır, Şekerli hastalar kadar değilse de, midesi bozuk olanlar da çok su içmekten keyif duyarlar. Fakat onların çok su içmek keyfini duymıya hakları yoktur. Çünkü çok su mide bozukluğunu arttırır. Bilâkis, yemeklerde içecekleri suyu azaltmaları, midesi bozuk olmıyanların içecekleri miktarın yarısına, yani yemekte ancak bir bardağa indirmeleri lâzımdır.

Şişmanların da çok su içmeleri haksız ve ziyanlı olur. Şişmanların vücutlarındaki nesiçlerin arasındaki su fazladır. Bu fazla su bir parça azalınca şişman hemen onu telâfi etmek, yeniden su içmek ister. Halbuki -hele yemekte- çok su içtikçe iştahı artar, daha fazla yer. Fazla yedikçe susuzluğu artar, yine içer. Böylece su ile yemek birbirini davet ederek ikisi elele şişmanlığı arttırırlar. Onun için şişmanların en ziyade dikkat edecekleri şey yemeklerde pek az su içmeğe gayret etmektir. Bunu yapmak ta, su yerine yemekte büyücek bir fincan -şekersiz olmak şartile- hafif bir çay yahut ıhlamur içmeğe karar verince pek güç olmaz. Çünkü sıcak içilen şey soğuk sudan daha kolayca harareti teskin eder.

Çok susadıkları halde çok içmeğe hakkı olmıyanların bir kısmı da albüminli böbrek hastalarıdır. Zaten hasta olan böbreklere çok su gelince, onlar bu fazla suyu süzüp geçirinciye kadar daha ziyade yorulurlar.

Bazan yaşlıca adamlar da çok susarlar ve çok su içerler. Onlarda bu hal mesanede yahut prostatta hastalığa delâlet eder. Onlar da hararetlerini iyice teskin etmek istiyerek çok su içerlerse mesanelerini fazla gererek iltihabı uyandırmak tehlikesine düşerler.

Lokman HEKİM

İngiliz - Sovyet deniz anlaşması

Londra, 5 (A.A.) — Dün Hariciye Nezaretinde Sovyet Rusya büyük elçisi Maisky, bir İngiliz - Sovyet deniz mukavelenamesi akdine müteallik görüşmelere tekrar başlamıştır. Bu görüşmeler esnasında bazı müşküller çıkmıştır. İngilizler, müstakbel mukavelename ahkâmının Baltık denizindeki Sovyet deniz kuvvetlerine olduğu gibi Çin denizindeki Sovyet kuvvetlerine tatbik edilmesini arzu etmektedirler. Sovyetler, bunu kabul etmiyorlar, zira Japonya Londra muahedenamesini kabul etmemiştir.

Şuşnig Floransada

Floransa, 5 (A.A.) — Avusturya Başvekili Şuşnig, dün akşam Via - Reggiodan buraya gelmiştir. Hariciye müsteşarı Fulvio Suvich, Rocco Belle Caminate'deki malikânesinde Mussoliniye mülâki olmak üzere Romadan hareket etmiştir. Suvich, bugün Duçe ile Şuşnig arasında vuku bulacak görüşmede hazır bulunacaktır.

Anverste grevler

Anvers, 5 (A.A.) — Dok amelesi ile liman amelesinin grevi, çuval diken kadınlar korporasyona da sirayet etmiştir. Birçok hâdiseler vukua geldiği, ancak bunların pek o kadar vahim olmadığı bildirilmektedir. Anvers garnizonu kıtaatı her ihtimale karşı kışlalarında bulundurulmaktadır.

HERGUN BİR ROPORTAJ

Çubuklu sırtlarındaki Hıdiv köşkünde bir gezinti

Bu kuleli saray, şark masallarındaki binbir gece âlemlerini göz önünde canlandırıyor

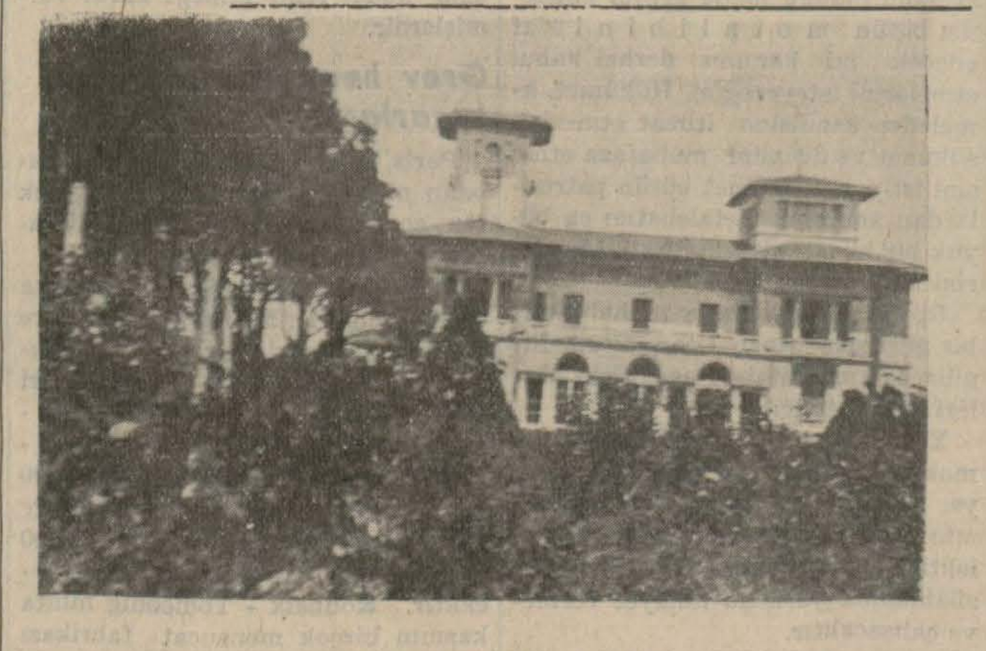

Çubukludaki Kuleli köşkün güzel bir manzarası

Geniş bir orman.. O kadar geniş ki, insan buraya yalnız başına gelse, kaybolabilir. Çiçek kokuları ile dolu bir rüzgâr, bu binlerce ağacın gölgelediği geniş tepenin sırtından, ürpertiler uyandırarak geçiyor.

Kendi kendime:

— Acaba, peripadişahının has bahçelerinde miyim? diye soruyorum.

Önüm sıra giden Bay Ali Rıza, beni daldığım düşünceden ayırdı:

—Sekiz senedenberi, Hıdiv köşküne giren ilk ziyaretçi siz olacaksınız!

Önümde uzayıp giden ormanı, gözlerimle yırtmağa çalışarak sordum:

— Köşke daha epeyce yolumuz var, değil mi?

Bay Ali Rıza — Hidiv Abbas Hilmi Paşanın yakın adamlarından, temiz yürekli, emektar, bir Türk. Bana köşkü gezdirmek için epeyce düşünmüştü. Bunun sebebini ancak şimdi anlıyorum. Hıdiv köşkü, o kadar itina ile muhafaza ediliyor ki, etrafında ne kuş uçuruyor, ne de kervan geçiriyorlar.

Gide gide, iki yanına divar çekilmiş kale kapısına benzer bir yere geldik.

Burada, ihtiyar bir adam, en gür sesiyle:

— Kim o? diye haykırdı.

Sonra, Ali Rızayı görünce hemen yol gösterip ikimizi yerden selâmladı.

Bir zamanlar, buradan, kollarımızı sallıya sallıya geçmek ne mümkündü. Çubukluda oturduğum zaman hatırlarım: Hidivin uzun kırmızı fesli, Sudan askerleri, geceli gündüzlü bu kapı önünde nöbet beklerlerdi. Nihayet işte köşkün önündeyiz. Hidivin meşhur kuleli köşkü... Boğazın ne yanından bakılsa,göze çarpan muazzam âbide!

Kimbilir, ne zamandanberi açılmıyan demir kapı, sancı çeken bir insanın haykırışına benzer boğuk iniltilerle yerinden oynadı.

Paslı kilit içinde çevrilen anahtarın sesi, mermer sütunlarda korkunç akisler yapıyor. İçeri girince, muhteşem bir mermer havuzla karşı karşıya geldik.

Köşkün her tarafı kapalı olduğu halde bu mermer kaplı küçük meydanlıkta nasıl bir sihirli ışık vardı ki, parıltısı ile önümüzü seçebiliyorduk. Tepemizdeki geniş kubbeli, çifte mermer merdivenleri gördükten sonra artık buraya, köşk adı veremiyeceğim.

Bu kuleli saray gözlerimin önünde şark masallarındaki binbir gece âlemlerini canlandırıyor. Her yanı altın yaldızla işlenmiş öyle salonlar görüyorum ki bakarken gözlerim kamaşıyor. Binanın loşluğu, içerde fotoğraf çekilmesine imkân bırakmaması, ne yazık!,.

Bay Ali Rıza, bana bir yemek odası gösterdi. Hıdiv, resmî ziyafet günlerinde, misafirlerini, tamam 250 kişi alan muhteşem bir masa etrafına toplarmış.

Eşyalarını parça parça söküp götürmüşler. Koca saray, şimdi çırıl çıplak... Fakat, salonlar bu boşalmış haliyle dahi, burada nasıl haşmetli günler yaşandığını göstermeğe kâfi geliyor.

Bay Ali Rıza, teessüründen gözleri sulanarak anlatıyordu:

— Köşkü kendileri (Abbas Hilmi Paşa) 905 senesinde yaptırmışlardı. Mimarı Daranko isminde biri idi. Italyan mimarlarından Seminati de kalfalık hizmetinde bulunmuştu. Kulağıma çalındığına göre, inşaatına, 280 bin altın lira sarfettiler.

Kafamın içinde derhal küçük bir hesap yaptım: Altının bugünkü piyasasına göre iki milyon yedi yüz şu kadar bin Türk lirası!...

— Demek, dedim, bunca para, bunca emekle meydana gelen Hıdiv köşkünü, -pardon sarayını- az kalsın, yirmi bin liraya yıkıcılara veriyorlardı?

Bay Ali Rızanın en hassas damarına dokunmuştum:

— Sormayın, dedi, o günler, teessürümden, adeta yemeden içmeden kesilmiştim. Yine belediyeden Allah razı olsun ki, bu telâfisine imkân olmıyan felâketin önüne geçti. 20 bin lira... Köşkün, yalnız kubbesi etrafındaki dört somaki sütun, 20 bin liradan fazla eder. Elektrik tesisatı için, 160 bin lira harcandığını yakından bilirim.

— Şimdi, elektrik yok galiba...

— Hayır!...

Eliyle, işlemiyen asansörleri, yanmıyan süslü avizeleri gösteriyordu:

— Köşkte, hiç bir konfor ihmal edilmemişti. Bütün salonlar, kaloriferle ısıtılırdı.

O sırada, en üst kata çıkmıştık. Bay Ali Rıza, kulenin önündeki demir merdiveni gösterdi.

— Asansör bozuk olduğu için, ister istemez merdivenle çıkacağız! Tamam yüz elli ayak merdiveni ağır ağır çıktık. Fakat bu yorgunluğu, tepede bir yandan Boğaza, bir yandan Istanbul minarelerine uzanan geniş manzaranın verdiği heyecan, bana çabuk unutturdu.

Kendimi, İstanbulun en yüksek tepesine konan iri kanatlı bir kuşa benzetiyorum.

Burada hava, bir ilk nisan sabahı kadar tatlı!

Halbuki takvimler, Haziran ayında olduğumuzu haber veriyorlar .

Bay Ali Rıza diyor ki:

— Kendileri, bülbül dinlemek için arasıra bu kuleye, çıkarlardı!..

Bülbüllerin henüz susmadığı bir zamanda gelmiş olduğum için ne iyi etmişim... Ben de kendimi bir dakika için Abbas Hilmi Paşanın yerine koyabilirim. Çünkü ben de onun dinlediği bülbülü dinliyorum.

Hıdiv sarayında her odası elli kişi alan hizmetçi dairelerini dolaşırken; aklıma meşhur bir fıkra geldi. Hani fakir bektaşinin biri; Mısır Hıdivi Mehmet Ali Paşanın sarayı önünde oturuyormuş. At üstünde sırma apoletli biri önünden geçince, bektaşi:

— Bu kimdir? diye sormuş.

— Tanımıyor musun, demişler, Mehmet Ali Paşanın kullarındandır!

Bektaşi bu cevabı alınca ellerini havaya açıp:

— Hey Allahım, demiş, Şu Mehmet Ali Paşanın kuluna, bir de kendi kuluna bak! Sonra da bana "Allahım!,, diye ikide bir de çalım satma!..

Hıdiv hizmetçilerinin barındığı bu koca odalarda yaşamağı rüyasında bile göremiyen kimbilir, ne kadar aile babası vardır?..

Köşkten çıkarken gördüm: Bahçenin bir köşesinde bekçilerden biri, elinde makas, güllerin böcekli yerlerini ayıklıyordu. Içim acıyarak, bu harap olmuş bahçeden, bu toza toprağa bulanmış metruk saraydan ayrılıyorum.

Ve düşünüyorum ki, bir âbideyi yıkılmaktan kurtarmak kâfi gelmez. Onu, eski haliyle muhafaza etmek ve böyle henüz otuz senelik ömrü olan yep yeni bir köşkü, seyyah uğrağı bir yer haline getirmek te lâzımdır.

Kuleli Hıdiv sarayı, ne mükemmel bir sanatoryom, ne emsalsiz bir otel olur.

Boğaziçini canlandırmak için işte güzel bir fırsat daha!.. Belediyenin bu fırsattan istifade edeceğini umarız.

Salâhaddin GÜNGÖR

S P O R

Türk millî takımının seçimine doğru

Bugün Taksimde İstanbul - Ankara ile ve First - Vienna İzmirle karşılaşıyor

Bir zamanlar karşılaşmaları gü - nün hâdiseleri şekllerini alan ve haftalarca dedikodusu süren şehirler arası muhteliti müsabakalarına, uzun bir tevakkuf devresinden sonra, bugün, Taksim stadında, tekrar başlanıyor. Bu bakımdan bugün öğleden sonra cereyan edecek maçların, hele bu karşılaşmalarla elde edilmek istenen gayenin, Türk Millî takımının seçimi gayesi olduğu düşünülürse, bütün futbol ve spor muhitlerinde derin alâka uyandırmaması kabil değildir.

Malûmdur ki Federasyon 1936 Berlin olimpiyatlarına iştirake karar vermiştir. Senelerden beri hariçle teması seyrekleştirmiş olan Türk Millî takımını, Berlin Olimpiyadına, mümkün olduğu kadar kuvvetli götürmek mevzuu bahistir. Bugünkü maçlardan gaye İstanbul, Ankara, İzmir gibi Türk futbolünün merkez noktalarında çalışan oyuncuları biri birlerile karşılaştırarak bunlar arasında temayüz edenleri seçip çalıştırmağa ayırmak ve sonra bunları ayni zamanda, yalnız kendi kendilerile değil de, bir de "First Vienna" isimli Viyana liki ikinciliğine kadar yükselmiş bir ecnebi takımla oynatarak hakikî değerimizi daha iyi tanımaktır.

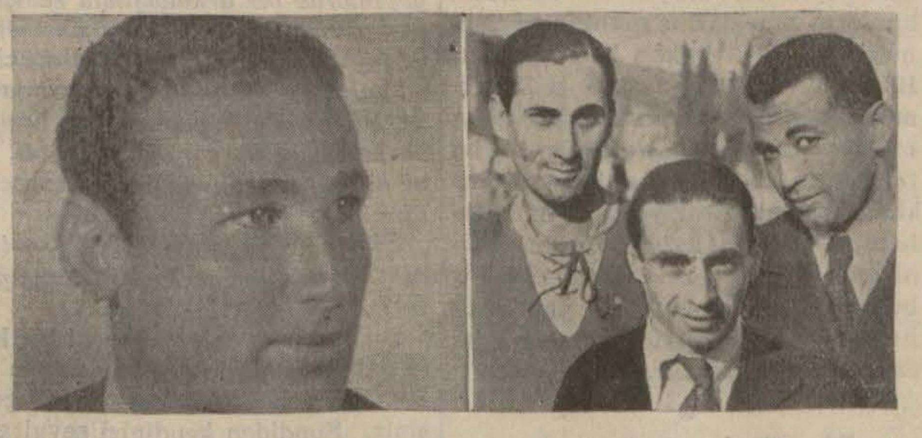
Viyanalılarla bugün ilk karşılaşmayı yapacak olan Izmirden: Vehap, Sait, Fuat, Hakkı

First Vienna takımından kaleci Havlicek, soliç Franz, santrhaf Hofman

Harikalar takımının en şütör oyuncusu Guşvaydel

Gerek İzmirlilerin ve gerek son zamanlarda İstanbulun bellibaşlı kulüplerile ayrı ayrı yaptıkları temaslarda muvaffakıyetli dereceler elde ederek futbolde kuvvetli vardlık olduklarını gösteren Ankaralı gençlerin şehrimizde yapacakları müsabakaların çok alâka uyandıracakları şüphesiz olduğu gibi, bilhassa İstanbul muhtelitiyle yapacakları karşılaşma neticesi de merak ile beklenmiyecek gibi değildir. Ankaralılar bugün sahaya en kuvvetli şekillerile çıkacaklar ve İstanbul muhteliti ile karşılaşacaklardır. İstanbul Futbol Ajanlığı bu müsabakaların seçim dolayısile yapılacağını gözönünde bulundurarak temaüyz etmiş oyuncuların hepsine oynamak imkânı vermek için evvelce tesbit ettiği 25 kişilik oyuncu kadrosunun Federasyonca kabul edilmemesi üzerine asgarî hadde indirmek ıstırarında kaldığından dün akşam fevkalâde bir toplantı yaparak oyuncu kadrosunu dar bir çerçeve içine alarak 16 kişiye tenkis etti. Bu kadronun haricinde kalan oyuncular içinde birçok kıymetli elemanlar bulunmasına rağmen çağırılan gençlere temsilî salâhiyet verildiği cihetle İstanbul muhteliti olarak kabul ettiğimiz oyuncuları herhalde Ankaralılar karşısında şehirlerinin senelerden beri muhafaza ettiği üstünlüğü kaçırmamağa gayret edecekleri ümit olunabilir.

Sağ haf Cevat

First Vienna - Izmir maçını idare edecek Şazi Tezcan ve Ankara - Istanbul maçını idare edecek olan Izmirli hakem Mustafa

Mıntaka temaslarında her zaman dedikoduyu mucip olan hakem meselesinin önüne geçmek için, Ankara - İstanbul maçını İzmirli,, İzmir - Ankara maçını İstanbullu, İzmir - İstanbul maçını Ankaralı hakemler idare edecektir. Avusturya Millî takımına müteaddit oyuncular veren First Vienna hakkında, zait methü senalar lüzum görmüyoruz. Yalnız maça gidecek olan karilerimizi bu takımın en değerli oyuncuları olan Geşvaydel, Şmavuz, Rayner, Hofman gibi beynelmilel spor âleminde isimlerine sık sık tesadüf ettiğimiz oyunculara dikkat etmelerini tavsiye ederiz. Haftalardanberi muntazam çalışmasının semeresini Balıkesir muhtelitine 9 - 0 Manisa muhtelitine 11 - 0 gibi büyük sayı farklarile galip gelerek isbat eden İzmirliler bugün bu kuvvetli takım karşısında ilk imtihanlarını verecekler-dir. Temiz bir oyun stiline sahip olan İzmirlilerin Viyanalılar karşısında ne derece muvaffak olacağını bu gün göreceğiz. Netice ne olursa olsun İzmirin değerli ve aziz gençlerinin Viyanadan gelen futbol üstatlarının hesaplı oyununa muvaffakıyetli bir mukabele yapacaklarından şüphemiz yoktur. Herhalde İzmirli genç lerin bize ender tesadüf ettiğimiz güzellikte bir oyun seyrettireceklerini ümit etmek isteriz.

Istanbul muhtelitinin sol müdafii Hüsnü, Esat

İstanbul muhtelitinin santrhaı Rıza

Ankara muhtelitinin üç güzide oyuncusu Salâhaddin, Rasim, Münir

İzmir ve Ankara muhtelitleri dün geldiler

Bugün, yarın ve salı günü millî takım seçmeleri münasebetile müsabakalar yapacak olan İzmir ve Ankara muhtelitleri dün şehrimize kelmişler ve Ankaralılar turing palas, Izmirliler Kontinantal oteline misafir edil - mişlerdir.

Bu karşılaşmalar dolayısile İstan - bulda bulunan Türkspor kurumu genel merkez asbaşkanı Halit Bayrak ve futbol federasyonu reisi Hamdi Emin misafirleri akşam otellerinde ziyaret ederek hoş geldiniz demişler - dir. Izmir kafile reisi Suat bu karşılaşmbalar hakkında fikrini soran muharririmize "biz Izmirli futbolcüler bu temasları kabiliyetimizi göster - mek için değil olimpoyat seçmelerini yapmak istiyen federasyonun isteğini yerine getirmek için kabul ettik. Çünkü tam mânasile hazırlanmış değiliz,, demiştir.

Dün geceki karşılaşmada Finlândiyalı güreşçilere dörde karşı üçle yenildik

[Başı 1 incide]

Finlândiyalı güreşçilerle dördüncü ve son karşılaşma dün akşam evvelki müsabakalara nisbetle daha büyük bir kalabalık önünde yapıldı .

Bir gece evvel büyük Mustafa ile yaptığı müsabakada kolunun kırıl - dığını esefle öğrendiğimiz 78 kiloda güreşen Korhonen hariç olmak üzere Türk millî güreş takımını teşkil eden elemanların bir kısmile 7 siklet üzerinde yapılan bu karşılaşmalar baştan başa heyecanla devam etti. Alınan dereceleri yazıyoruz :

56 KILO: Küçük Hüseyin — Perttunen (G)

Hakem Sadullah.

Küçük Hüseyin ilk müsabakada yenildiği Finlândiyalı ile revanş ya - pıyor. Hüseyinin atağile başlanan güreş zevkli oluyor. Birkaç bel kalça hareketleri Finlândiyalıya tehlikeli dakikalar geçirttiyse de bu hareketler sayı addedilmediğinden ilk devre beraberlikle nihayetlendi.

Ikinci on dakikada Hüseyinin hasmını yaptığı bir salto oyunile omu - zundan yere atması halk tarafından çılgın tezahüratla karşılanıyor. Çok güzel çalışan Hüseyin böyle giderse muhakkak galip gelecek. Finlândiyalı Hüseyinin kendisinden fazla oyun tatbik ettiğini hissederek son daki - kaları taarruzla geçirdise de Türkün yaptığı oyunlarda daha fazla sayı alması yüzünden 20 dakikada müttefikan galip gelmesine mâni olamadı.

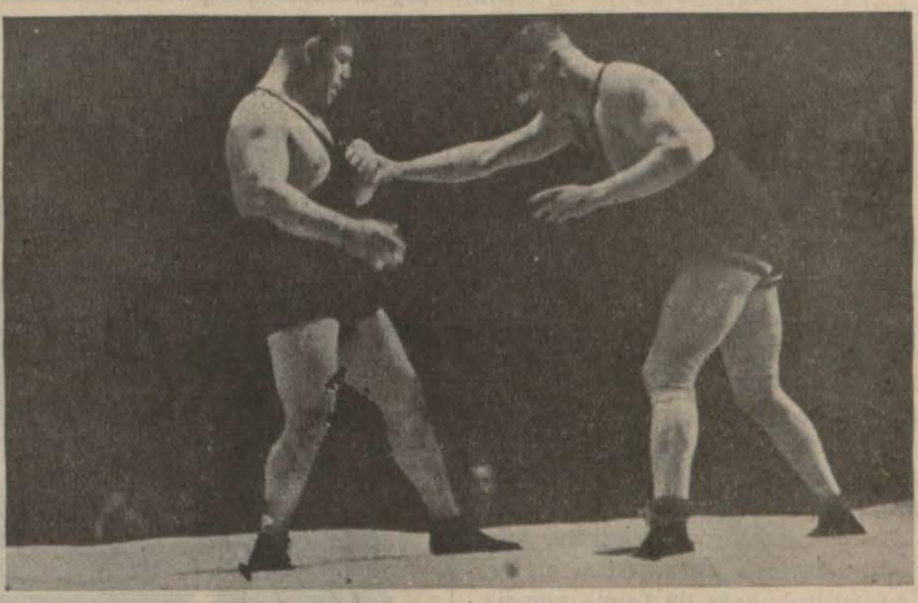
Çoban güreşe başlıyor

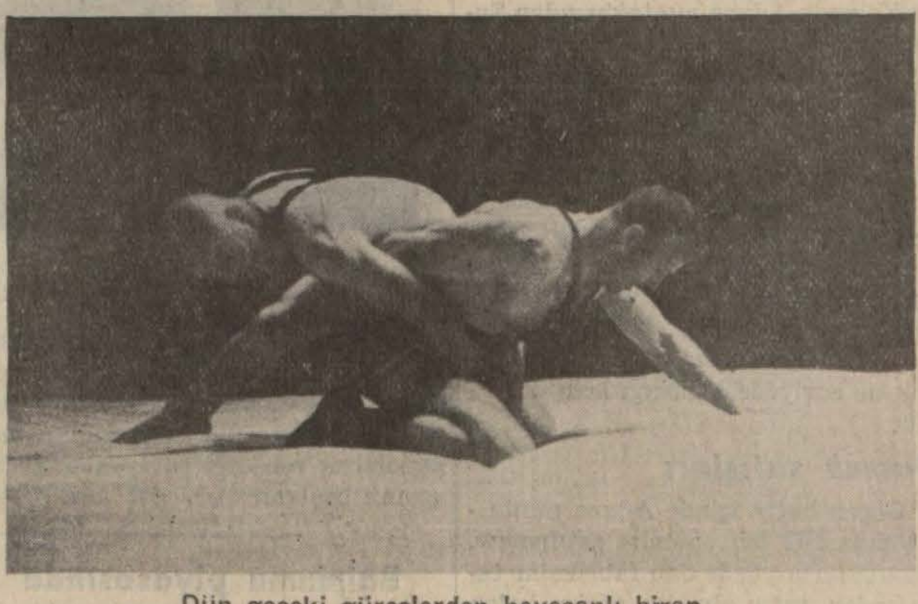
Dün geceki güreşlerden heyecanlı bir an

61 KILO: Yaşar — Lanne (G)

Hakem Leyino.

Müsabakaya çok seri başlayan Fin lândiyalı Yaşarın belinden yakalıyarak yere indirdi ise de minder kenarına kaçmakla kurtulan güreşçimiz mukabil ataklara başladı. Bu sırada güzel bir kafa kol kapmak istiyen Ya - şar kuvvetli tutamadığından alta düştü. Bu fırsatı kaçırmıyan Finlândiyalı hemen yüklendi fakat hayret... Yaşar boynuna asılmış bir bohça gibi Finlândiyalı sırtında yarden kalkı - yor.. Ilk devre berabere nihayetlen - di.

Ikinci devrede Finlândiyalı çok hâkim güreşti. Ve bu hâkimiyetine o - yunla mukabele edemiyen Yaşar neticede sayı hesabile müttefikan mağlûp ilân edildi.

66 KILO: Sadık — Ranta (S)

Hakem. Seyfi.

Geçen sefer yaptıkları ayni müsabakada Sadık tuşla mağlûp olduğundan bu akşam yapılan müsabaka bunun revanşı telâkki edildiğinden gü - reşçimiz bu karşılaşmayı kazanmak için azamî gayretini sarfediyor. Ilk devre berabere ilân edildi.

Kurada Sadık alta düştü. Finlân - diyalı oyun tatbik etmek için çalışı - yor fakat Sadık bu akşam çok güzel güreşiyor. Ikinci üç dakikada Sadık üste geçti. Hasmını adamakıllı hırpalıyor. ve bir çocukla oynar gibi istediği harekete getirebiliyor. Nihayet güzel bir bel kapmasından sonra yerde yaptığı salto ile Finlândiyalının sırtını eze eze 12 dakika 22 saniyede yere değdirerek galip geldi.

72 KILO: Faik — Kokko (S)

Hakem: Leyino.

Evvelce Nurinin güreş yapacağı ilân edilmiş iken son saatlerde rahatsızlanması üzerine ilk defa güreş minderinde böyle mühim bir karşılaşma yapmağa çıkan Faik kiloca da has - mından eksik. 66 kilo olan bu genç 72 kiloda kurnaz bir güreşçi olan Fin lândiyalı hasmını muhtelif köprülere getirdi. Salto yaptı. Fakat nihayette 5 dakika 16 saniyede tuşla yenilmekten kendini kurtaramadı.

79 KILO: Mersinli Ahmet—Veckstén (G)

Hakem: Seyfi.

Mersinli geçen sefer ayni müsabıkla yaptığı serbest güreşte 47 saniye gibi göz açıp kapayıncaya kadar yen diği Finlândiyalı ile bu akşam Grekoroomen yapıyor. Hasmına tekrar aslanlar gibi saldıran Ahmet müteaddit salto oyunları yaptı. Bir defasında 79 kilo olan hasmını kendisi köprü kurarak omuzundan attı.

Ilk devre berabere bitti. İkinci devrede alta düşen Ahmet ensesinin kuv vetli olması yüzünden hasmının kıle takmak burgu yapmak teşebbüsleri boşa gidiyor. Ikinci üç dakikada Ahmet üstte çalıştı. Fazla didinerek hasmını çok hırpaladı ise de oyun tatbik edemedi. Son dört dakikayı ayakta güreşiyorlar. Ahmedin ayağı zedelendiğinden topallıyor. Güreş iki taraf lehine büyük bir faikiyet gösterme - den nihayetlendi. Neticede 20 dakikada Finlândiyalı sayı hesabile mütte - fikan galip ilân edildi.

Ağır: Çoban Mehmet — Jârvinen (G)

Hakem Leyino.

Bidayette her iki müsabık biribirini deniyor. Çobanın el enseleri has - mını sarsıyor. Finlândiyalı bu sefer çobana tuşla yenilmemek için azmetmişe benziyor. Mamafih Türk aslanı onun bu fikrini anlamış gibi durmadan saldırıyor. Bir defasında hasmı - nın açık bıraktığı kolunu gayet kuvvetli yakalıyarak yere vurmak ister - ken ters bir hareketle yere yuvarlandı ise de hasmı üstüne yüklenmeden bu vücuttan ümit edilmiyen bir çe - viklikle tekrar ayağa kalktı. Ilk on dakikayı çoban galip bitirdi.

Isteği üzerine ikinci on dakikaya ayakta başlandı. Adeta bir kasırga gibi hasmına dehşetli hücumlar yapan çoban yavaş yavaş hızını kaybetti. Finlândiyalı onun bu saldırışlarından şaşkına dönmüş vaziyette bocalıyor. Bu vaziyette nihayetlenen güreş neticesinde 20 dakikada Mehmet sayı hesabile müttefikan galip ilân edildi.

61 KILO: Habip — Lanne (S)

Hakem Seyfi.

Seri bir surette başlanan müsabaka güreşçimizin sakatlanmasile nihayetlendi. Bidayette bir kafa kol ile güreşçimizi alta alan Finlândiyalı üstte çalışırken Habibin kaburgasına ârız olan bir sakatlık yüzünden müsabakaya devam edememesi üzerine Fin lândiyalı galip ilân edildi.

Son olarak Kokko ile Ranta bü - tün müsabakalarda gösterdiği cen - tilmenliklerle halkın büyük sempatisini kazanan kafile reisleri Leyino Ankaralı Hüseyin serbest güreş gösteriş müsabakası yaptılar.

Şimdiye kadar görmediğimiz şe - kilde yapılan ve müsabıkların her sa niye değişen mukabil oyunları halk tarafından merakla takip edildi.

Kafile reislerinin 45 yaşından umulmayan çevikliklerle dolu oyunları da kikalarca alkışlanarak karşılaşmalara nihayet verildi...

Halkımız üzerinde çok güzel inti - balar bırakan Finlândiyalı misafirlerimiz pazar günü memleketlerine müteveccihan hareket edeceklerdir.

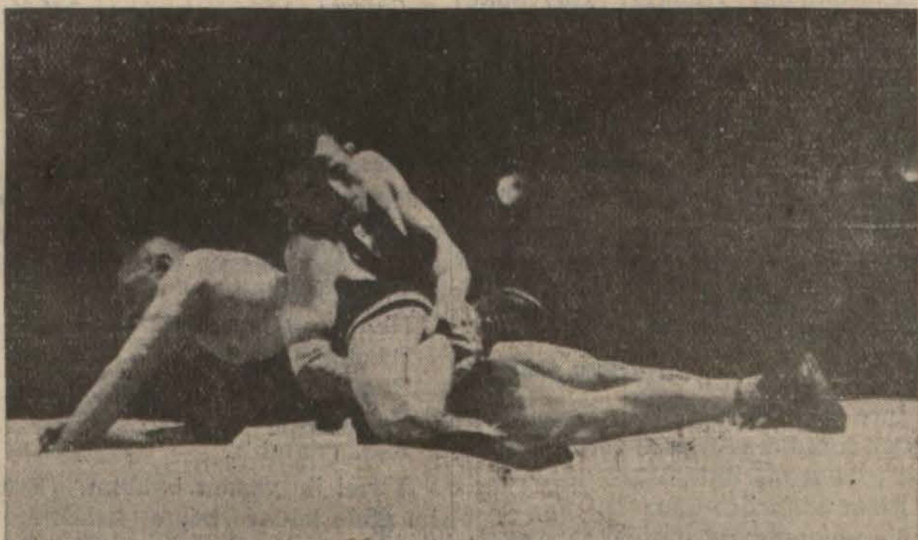
Sadık rakıbını yenerken

Ahmet rakibini mindere savururken

EKONOMİ

PİYASA VAZİYETİ

Buğday mahsulü ve son yağmurlar

Cenubî Anadoludan, ticaret borsasına ve buğday ticaretile alâkadar müesseselere gelen haberlere, Adana mıntakasında buğday hasadına başlandığı bildirilmektedir. Son birkaç gün içinde Adana mıntakasında yağan yağmurlardan buğday hasadı zarar görmemiştir. Bilâkis Tarsus taraflarına yağan yağmurlardan dolayı zürra sevinmiştir. Yağmurlar, Adana taraflarında kuraklıktan müteessir olan hububata da fayda vermiştir.

Yakında Adana mıntakasından Suriye ve Filistine buğday ihracatı başlıyacaktır. Filistindeki hububat firmaları, Adanadan buğday almak için hasat mevsiminden evvel siparişlara girişmişlerdi.

Ziraat bankası da, buğday hasadı devresine giren mıntakalarda hazırlıklara başlamıştır. Mıntaka ziraat bankası henüz yeni mahsulün çıktığı yerlerde buğday almağa başlamamıştır. Henüz yeni sene buğday fiatlerinin ne seviyede kalacağı belli değildir.

Pamuk satışları

Geçen hafta içinde Adana mıntakasında 162 bin pamuk satılmıştır. Pamukların yüzde onu fabrikalar tarafından, satın alınmış, geriye kalan kısmı da ihraç edilmiştir. Pamuk alıcıları arasına yeni giren İspanya, son zamanlarda pamuklarımıza gevşek davranmaktadır. Bunun sebebi de, Türkiye pamuklarının İspanyollara göre, pahalı olmasıdır, bundan birkaç ay evvel de Alman pamuk alıcıları, pamuklarımızın fiatlerini yüksek bulmuş, bu yüzden, Almanyaya pamuk ihracatı azalmıştır, dış memleketlerde pamuk müşterilerimizin fiat hususunda ileriye sürdükleri şikâyetleri ehemmiyetle nazarı itibare almak, ve Türkiye pamuğunun maliyet fiatini indirmek lâzımdır.

Fındık fiyatları

Fındık piyasası geçen haftakinden farksızdır. İç fındık fiatleri 42 kuruştan yukarıya çıkmamıştır. Mayıs ayı içinde yalnız Giresun limanından 4000 çuval iç fındık ihraç edilmiştir. Giresun ticaret odası tarafından yapılan bir hesaba göre, Giresun vilâyeti dahilinde gerek köylü, gerek tüccar elinde 8 bin çuval fındık kaldığı anlaşılmaktadır. Yeni sene mahsulü idrak edilinceye kadar elde kalan pek az miktardaki istokun satılacağına şüphe yoktur.

Kafeslere fazla tavuk konuluyormuş!

Tavukçu dükkânlarındaki Tavuk muhafazasına ait kafeslere haddi istiabîlerinden fazla tavuk konulduğu ve fazla olarak ta bunların aç ve susuz bırakıldığı Himayei Hayvanat Cemiyetinin nazarı dikkatini celbetmiştir. Cemiyet, bu dükkânların kontrol edilmesini belediyeden istemiş, belediye de keyfiyeti şubelere bildirmiştir.

İzmirdeki büyük panayır hazırlanıyor

Panayır bütün ticarî muhitlerde büyük bir alâka ile karşılandı

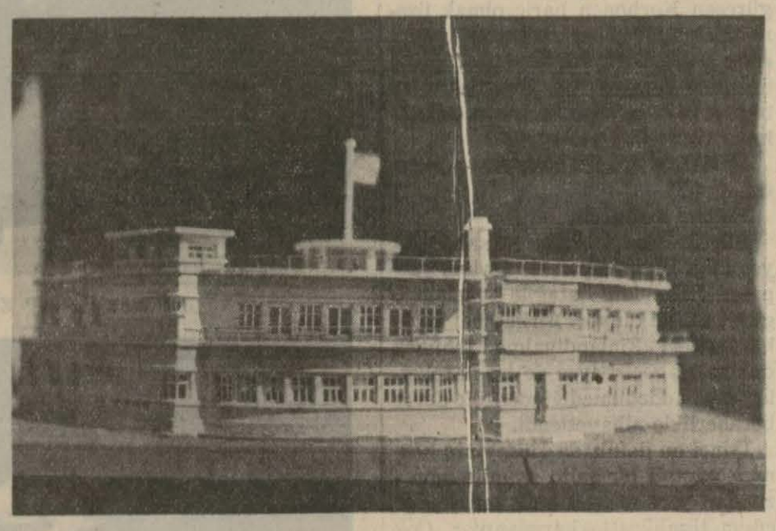

Fuvar gazino sunun modeli

İzmir, (Tan) — İzmir Arsıulusal panayırında inşaat faaliyeti günden güne ilerilemektedir. Dünden itibaren de, belediyenin ekspozanlara hazır olarak vereceği paviyonların inşasına başlanmıştır. 26 bin liraya yapılacak olan fuvar gazinosunun temel inşaatı da bitmiş ve birinci katın tamamlanmasına başlanmıştır. Gazino, müteaddit salonları, dans yerlerini ve daha bir çok müştemilâtı havi bulunmaktadır.

Balmumu piyasasında esaslı değişiklik yok

Istanbul balmumu piyasası eski durumunu muhafaza etmektedir. Almanyadan fazla talepler gelmekte ise de mal bulunmadığından bu isteklerin karşılanıp karşılanmıyacağı hakkında mütalâa beyan olunmaktadır. Teklif edilen fiat cif 97 kuruştur.

Son hafta içinde piyasadan 93 kuruştan bir parti mal alınmıştır.

İspanyanın zeytinyağı ihracatı artıyor

İspanyanın zeytinyağı ihracatı, 29 milyon küsur kilo idi. 936 senesindeki zeytinyağı ihracatı ise 18 milyon küsurdur. Arada 11 milyondan fazla bir artış vardır. İhracatın bu nispette artışındaki sebep, zecrî tedbirler yüzünden İtalyan zeytinyağlarına boykot edilmesidir.

BORSA

5 HAZIRAN CUMA

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	625,—	632.—
1 Dolar	123,—	126.—
20 Fransız frangı	164.—	166.—
20 Belçika frangı	80,—	84.—
20 Drahmi	20,50	23.50
20 İsviçre fr.	812.—	820.—
20 Çek kuron	84,—	88.—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	48.—	52.—
Liret vesikalı	196,—	196,—
Florin	82.50	84.—
Avusturya şilin	22,—	2.,—
Mark	28,—	32,—
Zloti	21,—	23,—
Pengo	22.—	24.—
Leva	22.—	24,—
Yen	30,—	34.—
İsveç kuronu	30.—	33.—
Altın	974,—	976,—
Banknot	243,—	244,—

Çekler

Paris üzerine	12,03
İngiliz üzerine	635.—
Dolar	0,79,03
Liret	10.03,25
Belga	4,68,67
Cenevre	2,45,25
Sofia	63,37,43
Florin	1,17,25
Çekoslovak	19,14
Avusturya	4,22,70
Mark	1,96,72
İsveç kuronu	3,05,25
İspanya pezeta	5,80,72

Esham

İş Bankası Mü.	87,50
" " N.	9.90
" " Hamiline	9.90
Anadolu % 60	24,60
" %100	40,50
Şirketihayriye	16,—
Tramvay	19.50
Bonsonti Nektar	8,30
Terkos	12.60
Aslım Çimento	10,65
Merkez Bankası	68,—
Osmanlı Bankası	27,50
Şark Merkez Eczanesi	4,45

İstikrazlar

Türk Borcu I	21,35
" " II	20,15
" " III	20,25
İstikrazı dahili	96,—
Ergani A. B. C.	95,25
Sivas Erzurum I	96,50
" " II	96,50

Mısır tahvilleri

1886 I	—.—	—.—
1903 II	91.—	92.—
1911 IIII	85,50	86,50

Tahvilât

Rıhtım	10,60
Anadolu I ve II	43,60
" III	47,—
Anadolu Mümessil	51,70

No. 44

Âdemle Havva

Bürhan CAHİD

İnce dudakları gerildi. Sevinç ve sevgi dolu bir tebessüm tatlı bir şerbet gibi içime aktı.

Biraz sağa döndüm.

Ve yine erkeğin gözüne çarpmıyacak bir masaya yerleştim.

*

Içki fabrikası patronu tetkiklerine devam etmek için yine dolaşmağa başladı.

Bu çok şirin Alman kasabasında dünyanın hiçbir gailesini düşünmiyerek yaşıyoruz.

Aşıklar gibi. Yeni evliler gibi.

Cinsî duyguları kim bilir ne zamandanberi içinde birikip kalan genç Ingiliz kadını çılgın gibi.

O kadar teklifsiz olduk ki, artık bütün dişiliği ile seviyor. Irkının durgun, ağır görünüşü altında bir coşkun pınar gibi taşan cinsî heyecanları bu güzel kadına görünüşünden binlerce defa üstün bir güzellik veriyor. Cıva gibi kaynıyor. Ilk erkek görmüş bir taze kız gibi çırpınıyor.

Ve ben gittikçe hızlanan bir yarış atı gibi bu geride bıraktığım engelleri düşünmeden meçhul bir hedefe doğru uçuyorum.

Nereye gidiyoruz?

Düşünmüyorum.

Bugün her şey. Yarın yok!

Ve gençlik.

Aşk, çılgınlık.

Yirmi üç yaşımı buldum. Fakat bu güne kadar böyle kandırıcı ve kandırdığı halde gene arzu ettirici, çekici, istetici ve çıldırtıcı bir kadın sevgisi görmedim.

Sarhoş gibiyim.

Eski Alman şarapları, Alman biraları bu küçük kasabanın hangi lokantasına gitsek bizi karşılıyor.

Ruhumuz sarhoş, kafamız sarhoş.

Bu çılgın sevgiye, bu bayıltıcı sarhoşluğa hız vermek için birkaç saat odalarımıza çekildiğimiz zamanlar bu hayatın biteceğinden, uyandığım zaman bütün bu renk, çiçek ve aşk âleminin çözülüp dağılacağından korkuyorum.

Hayat yürüyor.

Bir noktaya bağlanıp kalmak ve saadeti ayni noktada aramağa çalışmak budalalık.

Hayat yürüyor.

İnsanlar ve düşünceler değişiyor.

Saadet balolarda şenlik yapan balonlar gibi baştan başa uçuyor. Onu bir noktaya saplanıp beklemek ne sersemlik.

*

Bütün cenup Almanyasının meşhur Ren kavlarının - cave'larının eski, yeni şaraplarını tecrübe eden Mister Deyvis hafta sonunda çıka geldi.

Uzayıp gitmesini beklediğimiz bu şarap tetkikleri nihayet bulmuştu. 15 gündenberi devam eden ve hızını kaybetmiyecek gibi görünen bu macera bir anda durüverdi.

Son gece beraber yemeğe indikleri zaman onu çok meyus gördüm. Pembe yüzünde yorgunluk izleri nekadar belliydi. O, hayat fışkıran, daima taze yeşil göz bebekleri bile bulutlanmıştı.

Yemekten sonra kocası otelin direksiyon tarafına gittiği zaman nasıl cesaret ettiğini hâlâ düşündüğüm bir hareketle yanıma geldi. Elimi tuttu. Ağlıyacak, boşanacak diye korkuyordum.

Sert, heyecanlı bir sesle:

— Yarın gidiyoruz, dedi. Her şey bitti.

Ümitsizlikle başımı salladım:

— Yazık!

— İngiltereye gelmiyecek misiniz?

Ona Belçikada madencilik dersleri takip eden bir talebe olduğumu söylemiştim. O zaman bana madenciliğin asıl İngilterede olduğunu, mektebi bitirince mutlak İngiltereyi dolaşmamı söylemişti.

Şimdi onu hatırlatmak istiyordu.

— Muhakkak, dedim, Mayıs ayı ortasında İngiltereye bir seyahat yapmak istiyorum.

— Kaleminizi veriniz.

Uzattığım stilo ile yemek listesinin kenarına acele bir şeyler yazdı.

— Beni gelip bulursunuz değil mi?

— Mutlak!

— Oruvar.

— Oruvar.

Yeşil gözlü bir sarı kertenkele gibi süzüldü. Kayboldu. Elimde otelin bu dört köşe yemek listesinden başka bir şey kalmadı.

*

Ertesi gün onların ilk trenle Hamburga gittiklerini öğrendim. Niçin bu yolu tercih ettiler bilmem. Her halde kocasının orada yapılacak işleri de vardı.

On beş gün süren bu hümmalı sevgi beni sarhoş etmişti. Bugüne kadar gezdiğim yerlerde gördüğüm kadınları o kadar unutmuştum ki dünyanın belki en güzel bir köşesi olan bu cenup Almanyası ve bugüne kadar tanıdığım kadınların bu en canlı ve egotik güzeli bütün düşüncelerimi alt üst etti. Tahassüs kabiliyetim ve görüşlerim bile değişti. Küçüktenberi dar çerçeveler ve klişeler içinde görmeğe alıştığım hayat perde perde açılıyor, yeni ufuklar hislerimi, düşüncelerimi değiştiriyor. Mutlak sevgi, mutlak saadet hakkındaki kanaatlerim mütemadiyen rengini, şeklini değiştiriyor.

Yürüyen hayat, değişen hisler ve düşünceler bir noktada mıhlanıp kalan insanlar için bir işkence.. Bu geniş dünya üzerinde arandıkça ve gezdikçe bulunacak ne büyük saadetler var!

*

Almanyadan dönüş hiç de iyi olmadı.

Dilini bilmediğim halde pek hoşuma giden bu cenup Almanyası bende çok tatlı bir hatıra bıraktı.

O kadar ki, Liege'e gelip Alisi evde bulmadığım zaman onun bu haklı kaçışına kızmadım, özülmedim bile! Aşka ve saadete o kadar kanmıştım ki!

Alis, küçük hizmetçisini de almış. gitmişti. Her halde benim Almanya seyahatim hakkında arkadaşlardan izahat almış olacak! On beş gün süren bu ayrılığım devam etmemesi için de bir sebep olamazdı. Bunu düşünen Alis kibar bir jest yaparak apartmanı terketmiş. İlk hamlede bu yalnızlık hattâ hoşuma gitti.

Yeşil gözlü kızıl saçlı İngiliz kadını varlığıma o kadar işlemiş ki o kadar alıştığım Alisi bile özlemedim ve aramadım.

Bir iki gün istirahatten sonra derslere başladım. Artık mühendis oluyorum.

Geçen gün mektep direktörü beni çağırttı.

— Büyük bir maden şirketi ikinci direktörlüğü için birini arıyorlar, gider misin? dedi.

Sordum:

— Nerede?

— Mısırda?

Durakladım. Direktör ilâve etti:

— Şarklı olduğun için ilk defa hatırıma geldin. Nekadar olsa havası, dili, âdetleri sana pek yabancı sayılmaz.

— Ne zaman?

(Arkası

Okuyucu Mektupları

Hademelerin aylıkları

"Bir muallim" imzasiyle aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Her sene ilkmekteplerden birer hademe çıkarılıyor. Ve bu zavallıların tatil müddetine ait dört aylık paraları verilmiyor. Bu hal, zaten güçlükle geçinen bu zavallıları çok müşkül vaziyete düşürmektedir. Belediye bütçesinin başka fasıllarından yapılacak küçük bir tasarruf, bunların maaşlarını muntazam vermeğe pek âlâ imkân hazırlıyabilir. Bizim bir senelik mesken bedellerimize karşılık konulan tahsisat daha mübrem bir yere sarfedilmiş. Ve bu tahsisatın yeniden konulmasına imkân yokmuş! Zarar yok, biz buna tahammül ederiz, aylıklarımızla geçiniyoruz ve müşteki değiliz. Fakat, bu âciz insanlar üzerinde yapılacak her tasarrufun büyük yaralar açacağına şüphe yoktur.„

*

Bir şikâyete cevap

Sarıyerden bir okuyucumuzun gönderdiği şikâyet mektubu hakkın da belediyece yapılan tahkikatın neticesini bildiren bir mektub aldık. Gösterdiği alakadan dolayı belediyeye teşekkür ederek mektubu aynen koyuyoruz:

" Gazetenizin 30 Mayıs 936 T. li nüshasının " okuyucu mektupları " başlığı altında bir ölüm hâdisesi yazısı aşağıda yazıldığı veçhile tavzih olunur.

Sarı yerde Orta çeşme caddesinde 15 No. da oturan Süreyyanın çocuğu mıntaka hekimi tarafından yapılan muayene neticesinde Bronka pnömoniye müptela olduğu neticesine varılmış ve İstanbulda çocuk mutahassısına götürülerek tedavi altına aldırılması müşteki Süreya'ya tavsiye edilmistir.

Bilâhara Süreyyanın Sarıyer belediye muhasebe kaleminde bulunan akrabası Nasip tarafından tekrar müracaat olunarak çocuğun bir defa da evinde muayene edilmesi istenmiş, bunun üzerine Başhekim Saip tarafından yapılan ikinci muayene dahi mıntaka hekiminin teşhisini teyid eylemiştir. Fakat zaman geçmesine binaen çocuğun İstanbula götürülmesinin artık muvafık olmıyacağı bildirilmiştir.

Şu hale göre hasta çocuğun ölümü belediyece gösterilmiş bir kayıtsızlığın ve fakrühal ilmühaberi verilmemiş olmasının doğurduğu feci bir netice değildir.

Fakrühal ilmühaberine gelince: Müşteki Süreyyanın eshabı emlâkten olduğu gibi malî vaziyeti dahi müsaid bulunduğundan fakrüzaruret içinde bulunanlara verilmesi icabeden bir ilmühaberin tabii olarak bu zata verilmesi mevzuata uygun değildir.„

Kokudan şikâyet ediyor

Sirkecide araba vapuru iskelesindeki halâ havaların ısınması üzerine çok pis bir koku neşretmeğe başladı, bu halânın bir an evvel buradan kaldırılması hususunda alakadarların dikkatini çekmenizi rica ederim.

Sirkecide Ankara caddesinde tüccar komisyoncu: K. Aydan

Sevişmeler Evlenmeler

Ayrılayım mı, ayrılmıyayım mı?

Kadıköy V. K. M. imzasiyle:

Yaşım 18. Iki sene var ki, bir kızla sevişiyorum. Fakat bu günlerde kızdan soğumaya başladım. Sebebi de geçenlerde bir arkadaşımla sevişti - ğini görmekliğimdir. Kız bu sevişmeye rağmen bana geldi.Ona gördükleri mi anlattım.Kız bunu işitince ağlama ya başladı.Ve bundan sonra benden başka kimse ile görüşmiyeceğini, beni hayatının sonuna kadar sevece - ğini söyledi.

Şimdi ne yapayım? Kızı seviyorum. Ayrılayım mı? Ayrılmıyayım mı?„

Bu kadar oynak ve hercai bir kızla daha fazla görüşmekte devam etmeniz doğru olmaz. Hem depek genç siniz. Şimdiden kendinizi sevgi gibi ciddî bağlarla bağlamayınız. Sonra pişman olmanız ihtimalleri çoktur.

*

Bir ecnebiyi seviyor

Ankaradan Fahamet imzasiyle:

"23 yaşındayım. Bir senedenberi burada genç bir ecnebi ile tanıştım. Beni müthiş seviyor, ben de onu seviyorum. Adamın mühim bir memuriyeti var. Benimle evlenmek istiyor. Annem ve babam kat'iyyen razı değiller. Adam bir taraftan ısrar ediyor, ben de evlenmek istiyorum, ne yapayım? Siz ne dersiniz„

Evli olduğunuz halde nasıl tekrar evlenebileceğinize hayret ediyoruz. Karınızdan ayrıldınız mı?

Çocuk istemek hakkınızdır. Eğer zevcenizden çocuğunuz olmuyorsa bunun fennî sebeplerini araştırınız. Zevcenizde bir akamet var ise ondan ayrılmak hakkınızdır. Ondan sonra, evlenmeği düşünebilirsiniz. Ve o zaman dul veya kız almak hususunda karar vermek daha ziyade size ait bir meseledir.

*

Evlenmek istiyorum

Vizede T. T. S. Imzasiyle:

Ben, 22 yaşındayım. Tahsilim orta derecededir. 60 lira kadar bir memuriyette çalışıyorum. Idarem iyidir. Mesleğim şerefli bir meslektir ve kimsem de yoktur. Intizam ve temizliği çok severim. Şimdiye kadar münasip bir kız bulup evlenemedim. Çok arzu ettiğim şey, kızın muhakkak sanat mektebinden mezun ve biraz da esmer olmasıdır. Böyle bir kız da muhitimde olmadığından bir türlü bu emelime nail olamıyorum. Bir taraftan da 25 yaşını ikmal etmeden evlenmek istemiyorum. Ne yapayım?

Madem ki 25 yaşını bitirmeden evlenmek istemiyorsunuz ve henüz 22 yaşındasınız, daha, arzu ettiğiniz şekilde bir kız bulmak için üç seneniz var demektir. Bu müddet içinde her halde aradığınızı bulursunuz. Bekleyiniz.

*

Evlenmek için ne yapayım?

Küçükpazarda Recep Imzasiyle:

"29 yaşındayım. Bekârım. Bir aile geçindirecek kadar varidatım vardır. Şimdiye kadar hiç kimseyi sevmedim. Mahallemizde beni evlendirmek için birkaç teklif yapıldı ise de ben bir türlü cesaret edemedim. Daha doğrusu bu kızları sevmedim. Münasip bir kız bulup evlenmek için bana ne gibi şeyler tavsiye edersiniz?

Her halde dostlarınız, aileniz vasıtalariyle birçok genç kızlarla tanışacaksınız. Onların içinden karakteri size uygun, seviyesi sizinki ile ayni ve güzellik itibariyle hoşunuza gidecek bir kıza raslıyacaksınızdır. Bunu bulana kadar beklemeniz icap eder. Evlenmek ciddî bir iştir, acele etmeyiniz.

*

Evliyim,çocuğum olmuyor!

Aksaraydan Cemal imzasiyle:

"Harp malûlüyüm. Orta yaşlıyım. Boş otursam dahi idaremi fevkalâde temin edecek kadar varidatım vardır. Evliyim, fakat karımın yaşlı olması dolayısiyle çocuğu olmuyor. Ben ise çocukları pek seviyor ve bir çocuğum olmasını istiyorum. Bu vaziyete göre ben nasıl hareket edeyim. Bir duldan ziyade kız almak fikrindeyim. Siz ne dersiniz?„

Evli olduğunuz halde nasıl tekrar evlenebileceğinize hayret ediyoruz. Karınızdan ayrıldınız mı?

Çocuk istemek hakkınızdır. Eğer zevcenizden çocuğunuz olmuyorsa bunun fennî sebeplerini araştırınız. Zevcenizde bir akamet var ise ondan ayrılmak hakkınızdır. Ondan sonra, evlenmeği düşünebilirsiniz. Ve o zaman dul veya kız almak hususunda karar vermek daha ziyade size ait bir meseledir.

*

Nasıl tanışayım?

Fatihten Mustafa imzasiyle:

"Bekârım. Zengin değilsem de bir yuva kuracak kadar çelirim vardır. Şimdiye kadar hiçbir kimseyi sevmediğim için sevmek nedir bilmiyorum. Mahallemizde bir kız var, öyle zannediyorum ki, bir senedenberi kendisini sevmekteyim. Bu kızı sabah ve akşam işime gidip gelirken pencereden görüyor ve biribirimize bakışıyoruz, işte bu kadar. Fakat öyle zannediyorum ki bu kızda da bana karşı bir meyil var. Şimdi size soruyoum. Bu vaziyete göre kendisiyle konuşmak için ne yapmalıyım?

Her ikinizi tanıyan bir dost vasıtasiyle bu işi halletmek kabil. Yahut kendinizi ona takdim ettirirsiniz ve onun size karşı olan hislerini anlarsınız. Her halde bunu anlamak pek güç olmaz zannediyoruz. Bir erkek, bir kadının alâka veya alâkasızlığını anlıyabilir.

*

Seviyorum, o aldırmıyor

Edirnekapıdan H. Fikret H. imzasiyle :

"Iki senedir bir genci sevmekteyim. O ise bana hiç yüz vermiyor. Ben çıldırasıya, seviyorum. Kendisi memuriyetle Gemliğe tayin olundu. Şimdi ne yapayım,"

Bekleyiniz. Belki döner ve sizinle alâkadar olur.

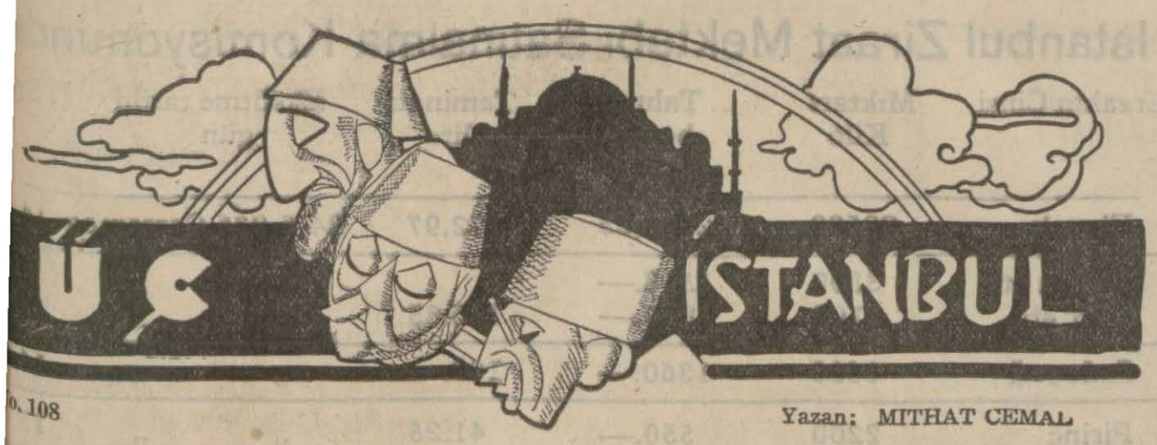

o. 108

Yazan: MITHAT CEMAL

nsana iki dakikada düşman oluyordu.

Öfkesinin istinafı, temyizi yoktu

ahve halkı ağlıyordu; Vasfi bir urdu. Gözlerini tavana dikti; yaşlarının bitmesini bekliyordu; ahve halkına gözlerini yükleteir sanatkâr sesiyle haykırdı: Efendiler, Taifteki bu mülâzim iş, Yemende tecennün ederek binbaşı Mehmettir; evini taşlaız Macide de Mithat paşanın li olan bu Kel Memişin kızıdır. akallı Vasfinin anlattığı vaka,küir yanlışla doğruydu; Alaylı âzim Kel Memiş Mithat paşanın i, Taifte onunla beraber boğaz an damat Mahmut paşanın kolı sopayla kırmıştı.

ahalle imamı bir türlü kurumı gözlerini iki yumruğu ile siler- yanındaki gümrük kâtibine yaça sordu:

Bu Mithat paşa kimlerdendir?

ahve halkı hep birden ayağa ulur: Sakallı Vasfi nutkunu biiş, kahveden çıkıyordu. Göğsü ündenberi palavra ambarıydı: fik Kemalin sakalı, Mithat pa - arap gömleği (1) Ahmet Rın yamalı ceketi karmakarışık ünün içinde kabarıyordu.

lkağa çıktı: Nefes borularının den "sayei şahane" nin bir metik elifini sökmüş, yerine ihtilâi metroluk elifini yerleştirmiş ok adamlar Sakallı Vasfinin arndan yürüyorlar. Vasfi kıçındaa aran tabancayla cephane arabaibiydi; sokaklardan geçerken, er oa bir parça bakabiliyor, arak duvarlara, ağaçlara, damkaçıyorlardı. İnsanları evleri i- bölüyordu: Bunlar namuslu, lar namussuzdu !

okakta yürürken sakalından, seen belliydi: İttihat ve Terakkimerkezine gidiyordu.

İki sandık

anastırının yanında Mekekli oıyordu; seste, telâffuzda, lehçeetlh haritası vardı: Osmanlı imatorluğunun meclisi mebusanı almıştı. Fakat bir ndan da mahalle bakkae mahalle hekimi gibi mahalle lâlcileri vardı. Sakallı Vasfi elisi meb'usanın açılacağı hafta ular mahallesinin ihtilâlcisi oştu. Evvelâ terzisini,sonra berbedeğiştirdi, ceketten cüppe, pandan potur uçtu; ceket beline, talon kaba etine sımsıkı sarıldı. al çeneden, muntazam sarktı.

dnan, sürgünden döndüğü gün, hat ve Terakkinin merkezinde adaşlariyle konuşurken, açılan dan elinde bir takım kâğıtlarla odaya giren sakallı bir adam dı; inanmadı: "Ya, bu adam Sa- Vasfi değildir; ya bu cemiyet hat ve Terakki değil,, dedi.

akat istirabin insan gözüne diği dikkatle bakınca tanıdı: İkie ikisiydi.

emiyete lekeli adamların da girni söylemek istedi. Cemiyetin eket adamı: "Komitelerde fertler il, heyeti mecmualar temyiz olu-" dedi. Cemiyetin ilim adamı: miyetler uzviyettir; beyaz kü - velerin yanında renklileri de bur-,, dedi. Adnan sustu; "renkli eyvenin" kendisini curnal ettiğiöylemedi; şahsından bahsedemez

akallı Vasfi cemiyette eskiyor, dikçe gizli adam oluyor; az koyor, hususî sesle selâm veriyorGülerken, öksürürken, hattâ gerken İttihat ve Terakki cemiyen azasından olduğu belliydi.

abuk kızıyordu. İnsana 5 dakia düşman oluyordu. Öfkesinin nafı, temyizi yoktu. Bakışların - cennet ve cehennem vardı.

ir gün Sakallı Vasfiyi polisteki gizli vazifenin başına geçirdiler. hafta sonra da Sakallı Vasfi bir ilki sandık arasında kaldı: Mebus mi olacaktı, Bakırköyünde intisandığı vardı; ayni günde de sı Seniha ölmüştü; Sofulardaki e cenaze bekliyordu.. O gün Sofular imamı Bakırköyündeki Sakallı Vasfiden bir telgraf aldı:

"İntihap sandığını ben kaldıracağım, cenazeyi siz kaldırın.,,

Günler geçtikçe Sakallı Vasfi bir nevi edebiyat icat ediyordu; genzine, ağzına acaip bir ses edinmiş: o sesle bağrıyor: "Azim arkadaşlar azim!" diyordu. "Siz azmedin; Londrayı takalara binerek, Berlini takunyalarla koşarak fethedersiniz!" Bu (T) lere bu (K) lara izdiham bayılıyordu. İnsan kafaları, parmağının ucunda fırıldaklar gibi, pabucunun burnunda topaçlar gibi dönü - yordu. Deve gibi yürürken arkasında insanlar, köstebekler, şempanzeler, böcekler gibi küçüktü. Hakaretinin karşısında hazin bir nezaketle dudaklar, yanaklar sarkıyordu.

Islahat lâyihası

Karısı Seniha öldükten bir hafta sonra, Sakallı Vasfi Senih efendinin kızı Melâhatle evlendi. Fazla beklivemezdi. Çünkü İttihat ve Terakki klüplerinde tanıştığı avukat Tevfik hocanın anlattığına göre Sofulardaki evin ve Unkapanındaki fırın hissesinin sulh paralarını Melâhat yeni almıştı; bu parayı çar çur etmesi mümkündü. Vasfi, alacağı kadının parasını düşünmiyecek kadar karı düşkünü değildi.

(Arkası var)

(1) Mitat Paşayı boğdukları zaman üstünde bu Arap gömleği vardı.

Ankara Halkevinin açtığı anket

Ankara Halkevi D i l , Tarih ve Edebiyat şübesi memleketimizde edebiyatla meşgul degerli ve genç istidatlar üzerinde etraflı bir tetkik yapmak ve neticelerini kitap halinde neşretmek teşebbüsünde bulunmuştur.

1919 senesinden sonra çevrenizde sizce tanınıpta henüz başka taraflarca tanınmamış olan ve ya bu neviden ümit verici bir istidat gösteren(şiir, nesir, hikâye, roman, piyes, halk şiirleri..) dahil olmak üzere genç istidatların:

1— Kısa tercümeihalleri ile birer adet fotoğraflarının, 2 — eserleri matbu ise birer nushasının, 3 — eserleri tabedilmemişse ikiden az olmamak üzere yazılarının ve ya eserlerinden seçilmiş parçaların, 4 — asıl ve nakline tam sadakatle halk dilinden toplanılmış ve toplanılacak olan Türk İstiklâl harbine dair her türlü masalların ve menkıbelerin, 5 — bu hususlardan bahis neşredilmiş kitaplar varsa birer nushasının 6 — ve umumî mütalâanızın gönderilmesini diliyoruz.

A — Bu notların hepsine birden ve ya bir kısmına cevap verilebilir.

B — Muhitizce tanınmış ve fakat başka muhitlerce tanınmamış edebiyatçılarla, hususî bir istidat gösteren gençler bu suallerin karşılıklarını Ankara Halkevi adresine doğrudan doğruya gönderebileceklerdir.

C — Genç istidatlar tabirinden çevrenizdeki mektepler ve halkevleri içinde ve ya dışında bulunan gençlerden edebiyat alanında hususî bir kabiliyet gösterenler kastedilmiştir.

Kızılay haftası

Kızılay haftası münasebetile, dün Üsküdarda büyük bir alay teşkil edilmiş ve Kızılay tablolarile süslenen kamyonlar birçok caddelerde dizilmiştir. Kurumun şube merkezlerinde de her akşam konferans ve müsamere verilmektedir. Kızılay haftası sonunda kurumun kaza, nahiye ve mahalle şubeleri mümessilleri Cağaloğlundaki merkezde toplanarak bir haftalık raporlarını okuyacaklardır. Bu raporlar ve hafta içinde çekilen fotoğraflar sıraya konulup bastırılarak bir Kızılay albümü yapılacaktır.

Poliste

Havagazi çukuruna yuvarlanan otomobil

Tarlabaşında oturan şoför İsmail, otomobiline Cemile adında bir kadını alarak gece yarısından sonra Şişliden Harbiyeye doğru giderken Halâskâr Gazi caddesindeki Havagazı çukuruna yuvarlanmıştır. Çukura yuvarlanan otomobil orada çalışan Ahmet adında birini de yaralamıştır. Ahmet hastahaneye kaldırılmış, oto mobilin içinden güçlükle çıkarılan şoför İsmaille, Cemilenin sarhoş oldukları anlaşılmıştır. Otomobil de bazı yerlerinden hasara uğramıştır.

Polisten korkmuş

Üsküdarda oturan sabıkalılardan Kırkyatak adiyle anılan Mehmet, bir vaka dolayısile kendisini mahkemeye götürmek üzere gelen polisten korkarak evinin arka penceresinden aşağıya atlamıştır. Mehmet, sakatlandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Merdivenden yuvarlandı

Beylerbeyinde oturan İrfanın hizmetçisi Emine temizlik yaparken merdivenlerden yuvarlanarak aşağıya düşmüştür. Bu sırada Eminenin başı camlara çarptığından ifade veremiyecek derecede yaralanmıştır. Hizmetçi hastahaneye kaldırılmıştır.

Lokomotif çarptı

Dün sabah Sirkeci istasyonunda manevra yapan lokomotiflerden biri, hat üzerinde dolaşan işçi Behçete çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Başından yaralanan Behçet hastaneye kaldırılmıştır.

Beş bin liralık eşya çalınmış

Sarıyerde bir hırsızlık vakası olmuş, eski saylavlardan Reşit Saffetin yalısından beş bin lira kıymetinde muhtelif eşya çalınmıştır.Reşit Saffet, yaz münasebetile Sarıyere gittiği zaman işin farkına varmış ve polise malûmat vermiştir. Tahkikata başlanmıştır. Çalınan eşyalar arasında kıymetli halılar, yemek takımları da vardır. Bunların kıymet tutarı beş bin lira kadardır. Vaka, geç haber alındığı için hırsızın izini tesbit etmek kolay olmıyacaktır.

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18,— Dans musikisi (plâk), 19,— Haberler, 19,15 Çocuklara hikâyeler, 19,30 Kızılay namına konferans : Dr. F. Gökay (Kızılay hakkında musahebe), 20,— 1 — Tenor Bay Robert Demarki (şan piyano ve gitar refakatile), 2 — Gitar solo: Bay Mario Ferodi. 20,30 Stüdyo orkestraları, 21,30 Son haberler, Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BUKREŞ

18: Askeri mızıka. 19,15: Radyo orkestrası. 20,20: Konserin devamı. 21,15: Korologos cazı.

BUDAPEŞTE

19,55: Çingene musikisi. 21: Radyo piyesi. 22,15: Opera orkestrası. 23,30: Dans musikisi. 24,15: Çingene musikisi.

MOSKOVA

18,30: Opera artistleri tarafından konser. 19: Rus halk musikisi. 19,45: Konser nakli. 22: Yabancı dillerle nakiller..

VARŞOVA

18: Viyanadan nakil. 20: Muhtelif. 21: Plâk - Sözler. 22: İsveç musikisi. 23,30: Hafif musiki ve dans havaları.

Sinemalar, Tiyatrolar

* ELHAMRA : (Kartallar Uçarken) ve (Son Koz).
* YILDIZ ! (Iki Kocalı Kadın) ve (Güzellik Enstitüsü).
* AZAK : (İstanbuldan Geçerken) ve (Bir Aşk Nağmesi).
* SARAY : (Mumyaların Serveti) ve (Güldüren Gözler).
* SÜMER : (Siyah İnci) ve (Korsanlar Düşmanı).
* ŞIK : (Anna Kristi) ve (Ölüm Cambazları),.
* MELEK : (Bulunmıyan Adam) ve (Viyana Bülbülü).
* TÜRK : (İlâhlar Eğleniyor) ve (Paganini).
* İPEK : (Şen Dül) ve (Gizli Ruya).
* TAN : (Venedikte Bir Gece) ve (Roberta).
* ÜSKUDAR HALE: (Tarzan yamyamlar arasında)

Hastane Telefonları

Cerrahpaşa hastanesi	21693
Güreba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16 60
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

İtfaiye Telefonları

İstanbul itfaiyesi	24222
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy Bakırköy. Büyükdere.	
Üsküdar itfaiyesi	60625
Beyoğlu itfaiyesi	44640

Büyükada Heybeli. Burgaz. Kmalı nın takaları için telefon santralındaki memura yanem demek kâfidir.

Müracaat Yerleri

Deniz yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732

Çabuk Sıhhi Yardım Teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44998

VENÜS RUJU :

Gayet cazib renklerile kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

VENÜS KREMİ :

Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

VENÜS PUDRASI :

Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildlileri teşhir eden yüksek evsafta eşsiz pudradır.

VENÜS RİMELİ :

Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalbelere ok gibi saplanır.

Beyoğlunda tanınmış ve maruf Karlman, N. Tarika, Şark Merkez ıtriyat ve tuhafiye mağazalarında satılır.

Deposu: Evliya zade Nureddin Eren, kimyevî ecza âlât ve ıtriyat ticarethanesi, Istanbul - Bahçekapı.

Dr. Hafız Cemal

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Pazardan başka günlerde (2,30 dan 6) ya İstanbul Divanyolu (104) yeni numaralı hususî kabinesinde hastalara bakar. Salı, Cumartesi sabah (9,30 — 12) saatleri bakiki fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefonu 22398. Kışlık telefon 21044.

Her gün bir Hikâye

Sözümde durdum!

Peride CELÂL

Haydarpaşadan trene atladığım zaman pek heyecanlıydım. Çünkü bu ani seyahatim biraz da firara benziyordu. Kompartımana girdiğim zaman, içersinin çok tenha oluşu beni sevindirdi. Hemen elimdeki küçük valizimi yerleştirerek oturdum, tren de kalktı. Samsuna gidiyordum. Hattâ ihtiyaç duyarsam daha ötelere... Yerime oturduktan sonra şöyle bir etrafıma göz gezdirdim ve hayretle kendi kendime söylendim: "Vay canına!.." Kompartımanda üç yolcuyduk ve ben gelip en gencinin, incecik kıvrak endamlı, parlak yeşil gözlü, çok genç bir kızın karşısına oturmuştum. Bu ne güzel bir tesadüftü. Ona takılan gözlerimi bir türlü ayıramıyordum ve başımı döndürüp öbür yolcuya bakacağım zaman şişman bir adamın ceketinin ucunun vagonun kapısında kaybolduğunu gördüm. Birdenbire içimi telâş aldı. Adam acaba beni mi gözetliyordu? Fakat genç kızla bir vagonda yalnızca kalmak biraz sonra bu telâşı sildi. Bakışlarını göğsünde ışıklar saçan kocaman zümrüt iğnenin rengine eş, şakaklarına doğru hafif çekikçe güzel gözlerinden hiç ayırmıyordum. Yüzünün pembeleşmesinden, başını okuduğu kitaba daha fazla iğmesinden hemen anladım ki, alâkamdan sıkılmamakla beraber hiç de gayri memnun değildi. Zaten kadınlarla aram daima iyi gitmiştir. Fakat bu genç kız beni şimdiye kadar tanıdığım bütün kadınlardan daha başka türlü, çok derinden sarmıştı. Gittikçe onu daha sevimli, daha güzel buluyordum. Halinden de kibar bir aile kızı olduğu belliydi. Giyinişi de çok zarifti. Açık yeşil tayörünün göğsünde göz kamaştıran yeşil zümrüt iğne pek değerli bir taşa benziyordu. Fakat, ben onun daha ziyade parmaklarına dalmıştım. İnce uzun, pembe tırnaklı, kitabın yapraklarının üzerinde bakışlarımdan kurtulmak istiyerek, küçük yavru bir kuş gibi çırpınan, titriyen bu eller nekadar güzeldi..

Saatler geçti. Tren hızla ilerliyor, hava kararmıya başladı. Eskişehire yaklaşıyoruz. Genç kız başını arkasına bırakmış, kitabı yanında gözlerini örtmüş dalgın görünüyor. Hava da nekadar sıcak. Aklıma pencereyi açmak geldi. Fakat sonra vazgeçtim. Yakında bir tünele gireceğimizi biliyorum. Bu yollarda çok seyahatim var. Pencereyi tüneli geçtikten sonra açmayı düşündüm. Genç kız birdenbire yerinden kalkarak pencereye doğru yürüdü. Bunu onunla konuşmak için iyi bir behane buldum: "Boşuna açıyorsunuz hanımefendi, dedim. Şimdi tren tünele girecek, içeri kurum girerse rahatsız olursunuz!,,

O başını döndürüp gülümsiyerek yüzüme baktı: "Ya.. Öyle mi efendim,, diye, geri çekilip yerine oturdu. Sözümü tam yerinde söylemişim tren biraz sonra tünele girdi. Birbirimize bakarak gülümsedik.

Birkaç saat içinde onunla arkadaş oldum. Trenimiz Eskişehire uğradığı zaman ben bazı mühim sebeplerden hiç de istasyona çıkmak istemediğim halde, onun arzu etmesi üzerine beraber indim. Dışarda tren kalkıncaya kadar dolaştık.

Bu sevimli yol arkadaşım, Samsunda yazı geçirmeye geldiği halde erken dönüyordu. Tren Ankaraya doğru süratle yol aldığı zaman, samimiyetimiz büsbütün arttı. Onun gözlerinden bakışlarımı ayıramıyordum ve o da benim gözlerimden eskisi gibi yüzünü kaçırmıyor, artık iyice sokuluyordu. Gece omuzuma başını dayıyarak uyudu. Ellerini yavaşça avuçlarıma almıştım ve o kumral başı omuzumda, gülümsiyerek sakin nefeslerle uykuya dalmıştı. Ben düşünüyordum: Samsunda buluşmak için sözleşmiştik. Acaba onu bir daha görebilecek miydim, verdiğim randevuya gitmek kabil olacak mıydı?

Samsunda genç kız trenden inerken gene tekrarlıyordu; "Geleceksiniz değil mi?,, Onun uzattığı eli dudaklarıma götürerek şefkatle öptüm ve cevap verdim: "Verdiğim sözü unutmam kabil mi? O gün olmasa bile, başka bir gün, fakat muhakkak sizinle gene görüşeceğiz.,, O trenden indi. Ben de hemen valizimi kucaklıyarak, şapkamı gözüme doğru çekip telâşla vagondan fırladım.

Onunla kararlaştırdığımız günde buluşamadık. Fakat birkaç gün sonra karşılaştık. Ama bu hiç de iyi bir karşılaşma olmadı. Çünkü buluştuğumuz yer bir mahkeme salonu idi ve ben her zamanki gibi suçlu, genç kız telâşından da belliydi ki, ilk defa davacı mevkiinde idi. Hem de beni dava ediyordu ve müddeiumumînin iddianamesi şu idi: Ben meşhur sabıkalılardan Kibar Ahmet, İstanbulda yaptığım bir dolandırıcılıktan sonra Samsuna kaçmakla suçlu idim. Son sirkatim de, trende bir aralık el çabukluğuna getirerek, genç kızın göğsünden zümrüt iğneyi cebime indirmem olmuştu. Doğrusu bütün bu ithamlara hiç cevap veremiyor, sesimi çıkaramıyordum Çünkü bir taraftan genç kızın yeşil gözleri büyük bir kinle üzerimde dolaşıyordu, şaşırmıştım. Sonra da zümrüt iğne üzerimde bulunmuştu. Yani işin saklı tarafı yoktu. Ah bu kötü huy.. Ne yapayım ki, genç kıza duyduğum bütün alâkaya rağmen bir aralık başı omuzumda uyurken göğsündeki iğneye doğru uzanan elimi çekmek mümkün olmamıştı. O gün, mahkeme başka bir güne bırakıldı. Ben jandarmaların arasında adliyeden çıkarken genç kızın bir rüzgâr gibi süratle yanımdan geçtiğini gördüm. Geçerken dişlerinin arasından üzerime tükürür gibi mırıldandı. "Alçak!...Birdenbire içimi müthiş bir hiddet bürüdü ve onun duyabileceği alaylı bir sesle arkasından bağırdım:

— Alçak demiye hakkınız yok.. Ben size nerede olursa olsun bir gün karşılaşacağımızı söylememiş miydim, ne yapayım, sözümde durdum işte..

YENİ NEŞRİYAT

Havacılık ve Spor

Havacılık ve Sporun 1 Haziranda çıkan 168 inci sayısı, zengin sayılardan biridir. Bütün vatandaşların gönüllerini tutuşturan hava tehlikesine karşı savaş meselesi etrafındaki geniş çalışmaları bu kırka yakın resimle süslü olan sayıda canlı olarak takip edecek bir çok meraklı yazıları okumuş olacaksınız. Havacılık ve Spor'u bambaşka bir çeşni taşıyan olgun bir mecmua olarak tavsiye ederiz.

Sevgim ve Istırabım

Birinci tabı pek az bir zamanda biten Mükerrem Kâmilin bu isimli romanının ikinci tabı çıkmıştır. Talebe hayatını, millî heyecanı, yaşanmış sevgiyi, izdirabı çekmiş aşkı, sade üslûbile katre katre ruha aşılayan bir romandır.

Akseki Asliye Hukuk Mahkemesinden : Aksekinin Kuz ağacından Hasan kızı Fatmanın kocası Halil Ibrahim aleyhine açtığı boşanma için ihtar talebi üzerine yapılan tebliğatta üç sene evvel semti meçhule azimetle ikametgâhının meçhul bulunduğu bildirilmesi hasebile ilânen tebliğat ifasına karar verildiğinden kocalık vazifesini yapmak için haklı bir sebep haricinde evine dönmediği takdirde kanuni muamele ifa olunacağı ilân olunur. (23557)

Türk topçusu, barışın en kuvvetli bekçisidir

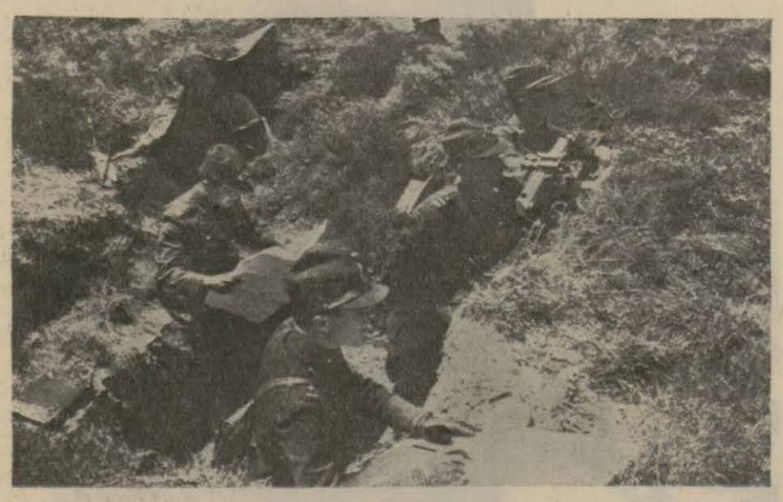

Dünkü tatbikatı idare eden komutanlar

Topçularımız dün Metriste büyük bir muharebe tatbikatı yaparak muvaffakıyetli neticeler elde etmişlerdir.

Topçu muharebe atışı, şehrimizdeki bütün yüksek komutan, erkân ve sübayların önünde topçu okulu zabitlerinin iştirakile sabahleyin saat onda başladı.

Muharebe atışının şayanı kayit hususiyeti, tatbikata bir ses, bir ışık bölüğü bir hava bölüğünden mürekkep ölçme taburunun da tam techizatla iştirak ettirilmiş olmasıydı. En modern alet ve vasıtaları elinde bulunduran ölçme taburu yarının meydan muharebelerinde, Türk ordusunun muvaffakıyeti kat'ileştirecek, düşman hezimetini tacil edecek bir mükemmeliyetle çalıştı.

Tatbikat başlamadan evvel, topçu atış okulu komutanlığının hazırladığı bir harp meselesi, atışma gelen bütün sübaylara izah edildi. Vaziyet, evvelâ krokiler üzerinde tesbit olundu.

Vazife şu idi:

Mefruz bir düşman piyadesinin ileriyişini önlemek, piyadeyi düşman mevzilerine sokmak, piyadeye yol açmak ve herhangi bir düşman taarruğunu kırmak...

Saat 10 oldu. Atış muhtırası üzerindeki izahat bittikten sonra tatbikat filen tam dakikasında başladı.

Daha geceden mevzilerini almış, gizlemesini yapmış olan bataryalarımız, o kadar mükemmeliyetle ve o kadar teknik bir şekilde gizlenmişti ki, herhangi bir kara ve hava tarassudunda onun yerini tayin etmek imkânsız ve gayri kabildi.

Kahraman Türk erleri, mevzilerinde muharebeye hazırlanmış, ateşe hazırlanmış kendisinden beklenen eseri yaratmaya âmade bulunuyordu.

Harp meselesinin tatbikine bütün bataryaların ateş kontrolu ile başlandı. Muharebe idare yerine durmadan malûmat geliyor, savaşı idare eden komutan muhabere kıtasına emirlerini veriyordu:

"— Birinci batarya kontrola devam...,,

Bir aralık, tayyarelerin tekrar kontrol ateşi istedikleri telsizle haber verildi. Yapılan atışlardan sonra tayyarenin rasadını öğrenmek güç oldu:

"— 20 metro solda, 50 metro kısa...,,

Bu muvaffakıyetli netice ile kontrol atışı bitmişti.

28 dakika devam eden ve Topçu kudretinin en canlı ifadesi olan sındırma atışı, tam saat on buçukta başladı. Mavi tarafın boydan boya bütün bir mevziini altüst eden ateş karşısında canlı bir mahlûkun sağ kalması imkânı yoktu.

Tayyare dolaşıyor... Rasat yapıyor... Rapor veriyor. Topçu durmadan harekette... Yeni vaziyetlere hemen uyuyor. Mavi tarafın sındırılmış olması, vazifenin tam görüldüğünü ifade etmiyor, onun rüyetine ilerliyen kırmızı piyadesini hazırlık mevziinden hücum çıkış mevziine topçu himayesi altında götürmek lâzım. Bu zaruret, hemen sis makinelerinin faaliyete geçmesile karşılanıyor. Artık, düşman, mavi taraf, hem sındırılmış, hem de rüyetten mahrum bırakılmıştır.

Bir rasat raporu daha geldi: Dinleme kıtası, kırmızı mevzileri üzerinde mavi tayyarelerinin 2500 metro yükseklikte rasat yaptığını, kendi piyadesini korumak, kırmızı piyadesini kırmak için ilerlemekte olduğunu bildirdi. Tayyare topları derhal hareket geçtiler. Bu hava taarruzu, kuvvetli ve sıkı bir def hareketile karşılandı.

Yükseklerde, çok yükseklerde iki saniye gibi çok kısa bir zaman içinde mütekâsif mermilerin uğuldayan seslerle akisler bıraktığı işitildi, parçalandığı görüldü.

Takriben bir kilometro içinde uzanan düşman mevzileri, arka arkaya gönderilen mermilerle âdeta havalanıyor, geniş toprak kütleleri boydan boya sütun haline gelerek kudretli ve heybetli topçunun mermi sağnağı altında inliyor. En modern aletlerle mücehhez bulunan ölçme taburu atımların ağır olanlarını filme alıyor; hedef lerdeki isabet ve kesafet raporunu hazırlıyor.

Koca topçu kıtası bir kafa ve bir el halinde... Birdenbire karşıdaki kara fundalıklar arasında beyaz, müteharrik hedefler görülüyor. Hedefler, ilerliyor ve yayılmış bir halde yatup kalkıyorlar.

Atışın üçüncü safhası başladı. Mavi topçusu, sıkı bir ateş baskısı altına alınırken, kırmızı piyadesi hücum çıkış mevziine ilerlediler. Ateş mavi mevzilerinin 200 metro gerisine kaydırıldı.

Uğultular yaparak, patlıyan obüsler, düşman topçusunu susturmuş, kırmızı piyadesinin ilerleyişini himayeye imkân bulmuştu. Ateşin çok dar bir sahaya teksif edilmiş olması, piyadenin taarruzuna serbestçe devam etmek kolaylıklarını temin ediyordu.

Atışın son safhası... Taarruzun muvaffakıyetle neticelenmesi için düşman cephesinin merkez sikleti olan tepede ateş toplanması lâzım... Bütün kırmızı topçusu, düşman merkez sikletine ateş ediyor. Mavi bataryalarına açılan ateş, iki topçunun kavgasını, meydan muharebelerinin kat'î zaferini insana nekadar canlı gösteriyor! Topçuların mücadelesi, bir taraf piyadesinin üstünlüğünü tahakkuk ettiren en büyük enerjidir. Yüksek bir komutanın verdiği yeni bir vazifeden sonra atış, yine emredilen zamanda, saniye sekmeden, bitti. Kırmızı topçusu, plân ve atış muhtırasına göre yaptığı tatbikatı ikmal etti, mavinin merkez sikletini söktü, mevzilerini aldı, düşmanı geri püskürterek vazifesini muvaffakıyetle yaptı.

Bundan sonra, bütün sübaylar, muharebe idare yerinde toplandılar. Okul komutanı kendilerine bazı meseleler üzerinde meslekî izahat verdi ve bu muvaffakıyeti yaratan topçu sübay ve erlerine teşekkür etti.

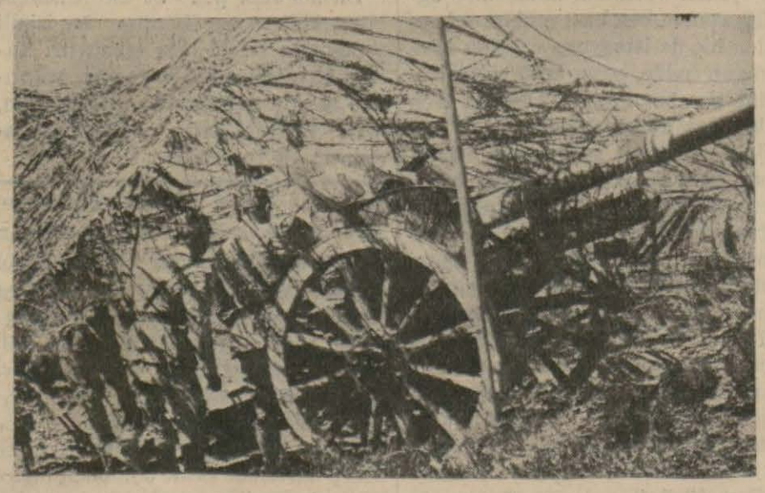

Ağaç dallarile gizlenmiş bir top

Dost Yugoslav nazırı şehrimizde

[Başı 1 incide]

teleri muhabiri Bukilitza da dahil olduğu halde,. İstanbul matbuatı mümessillerini kabul ederek şu mühim beyanatta bulunmuştur:

"— Seyahatim hususî mahiyettedir. Memleketinizde bir iki hafta kalacağım ve bu meyanda Ankaraya da gideceğim. Yeni Türkiyenin ilerleme yolunda sarfettiği gayreti büyük bir sempati ile takip etmekteyiz. Müttefikimiz ve dostumuz olan Türkiyeyi görmeğe gelmekle bahtiyarım. Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslavya krallığı arasında, uzun zamandan beri Balkanlar ve beynelmilel politika sahasında mevcut olan gayet verimli teşriki mesai, gittikçe inkişaf etmektedir. Bu teşriki mesainin esası, iki milletin millî hürriyet ve istiklâllerinin müdafaası yolunda ki sulhperver duygulardır. Hür ve müstakil memleketlerimiz için bu sulh, kültür ve fikir sahasında terakkiyatımızı arttırmak maksadile elzemdir. Bu gayeden mülhem olarak, iki büyük inkılâpçı şef olan yeni Türkiyenin Cümhurbaşkanı Atatürk ve Yugoslavya kralı birinci Aleksandr bu yolda karşılaşmışlardır. Kralımızın ölümünden sonra, Kral naibi S. A. R. Prens Pol ve niyabet meclisi, Dr. Stoyadinoviç hükûmeti nin yardımı ile, Yugoslav politikasını ayni emin yolda yürütmeğe devam etmişlerdir. Türk - Yugoslav anlaşması 1933 senesi sonunda aktedilen dostluk muahedesile olduğu gibi, Balkan misakı ile de tarsin edilmiş bulunuyor. Bu tarihten beri, Avrupa siyaset sahasında vukua gelen herhangi bir hâdise karşısında, iki hükûmet, gerek bu hâdiselerin telâkkisinde, gerekse hal suretinde tam bir fikir uygunluğu ile hareket etmiştir. Türk ve Yugoslav milletlerinin menfaatlerindeki bu benzerlikten başka, mütekabil bir diğer kuvvetli saygı duygusu daha var ki, o da iki millet tarihinin karakteristiğini teşkil eden faziletin ve kahramanlığının tam takdiridir.,,

Şevki Behmen, dün akşam, konsoloshane kâtiplerinden Hıfzı Halaçeviç te beraberinde olduğu halde Ankaraya gitmiştir. Oradan İzmire geçecek ve tekrar şehrimize dönerek Bursaya gidecektir.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için alınacak 78 bin kilo yoğurda talip çıkmadığından pazarlığa 10 Haziran 936 çarşamba günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli yoğurdun beher kilosu 15 kuruştur. İlk teminatı 877 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber belli saatte Komisyona gelmeleri. (7)
(3116)

*

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 147 ton sığır etine kapalı zarfla verilen fiyat Vekâletçe pahalı görüldüğünden pazarlığı 11 Haziran 936 Perşembe günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Sığır etinin tahmin bedeli beher kilosu 35 kuruştur. İlk teminatı 3822 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 257 kuruşa komisyondan alınır. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri.
(8) (3117)

*

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 321 ton koyun etine kapalı zarfla verilen fiat Vekâletçe pahalı görüldüğünden pazarlığı 11 Haziran 936 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Koyun etinin tahmin bedeli beher kilosu 45 kuruştur. İlk teminatı 8472 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Komisyondan 722 kuruş bedelle alınır. İsteklilerin kanunî vesikalariyle belli saatte komisyona gelmeleri. (9)
(3119)

Istanbul Ziraat Mektebı Satınalma Komısyonun

Erzakın Cinsi	Mıktarı Kilo	Tahmin bedeli lira	Teminatı lira	Eksiltme tarihi gün
Ekmek	20500	2306,25	172,97	24-6-936 Çarşamba
Koyun eti	3300	1518.—		
Sığır eti	2100	840.—	176.85	„ „
Sade yağ	1600	1360.—	102.—	„ „
Pirinç	2200	550.—	41.25	„ „
Sabun	500	190.—		
Zeytin yağ	600	360.—	41.25	„ „
Odun Çeki	200	520.—		
Kok Ton	50	825.—	100.87	„ „
Benzin	3500	1155.—		
Mazot	5000	375.—	114.74	„ „

Mektebin Mayıs 937 sonuna kadar yukarıda mıktar ve cinsi yazılı ihtiyaçları eksiltmeye konmuştur. Eksiltme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde Toplanan Komisyonda yapılacaktır. İstekli lerin, 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunun 2, 3 ve 4 üncü maddelerinde yazılı şartları haiz bulunmaları ve bu maddelerde zikredilen vesikalarla 936 yılı Ticaret odası vesikası ve saddak Vekâletnamelerile müracaatları; eksiltme şartnamesini Liseler Muhasebeciliğinden alıp görmeleri ve vaktinden evvel teminatları mı, Mektep Müdürlüğü muhasebe veznesine yatırmaları ilân olunur. (31

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundar

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve His.	Hisseye muhamm
3661	Eminönü Şeyh Mehmet Geylâni	Arpacılar Cad.	E. 22 Y. 34-36	Şapçı hanı altında 1160 bilâ hava kâgir dükkânın 1206/2304 His.	
4150	Bostancı Çatal Çeşme Y.Dere	E. Çatal çeşme E.15	Y.135 Mü.135 harita	256,5 metre arsa	160 artt
4288	Beyoğlu Kamerhatun	Şebek	E. 4 Mü.	244,50 metre arsa	1470
6258	Beşiktaş Sinan paşa atik	Beşiktaş Cad. ve Has Fırın Cad.	E.102 ve 2-4 Y. 47-49	Havasız kâgir dükkânın 5/120 His.	130 ar
6628	Kadıköy Osmanağa	Yağlıkcı	E.12-14-16 Y. 1-1/1	Kâgir fırın ve üstünde odaların 2/96 his.	300
7138	Kadıköy Zühtüpaşa	E. Fener Y. Dalyan	E. iki defa mükerrer 19 Y. 15 - 17	Bağçeli iki hane	2604
8035	Büyükdere	Büyükdere Cad.	E.322-324 Y. 307-309 mahallen 312	Ahşap hane ve dükkânın 1/4 His.	1030
8042	Arnavutköy	Haremeyn mahallen Palacı ve Lûtfiye	E.2 Y.1-4 mahallen 2-4	Ahşap hanenin 1/12 His.	90 arttır
8222	Eminönünde Rüstempaşa	Limoncu	E. 8 Y. 10	Kâgir dükkân ve üstünde oda	600
8241	Kadıköy Caferağa	Ağabey	E. 28 Y. 40	Bağçeli kâgir hane	2600
4448	Çengelköy	Yenimahalle	E. 3-3 Y. 3-9	5700 metre bostan ve bostan odasının 200/575 hissede 2/3 His.	240 art
7933	Feriköy	Gürcü Katolik kilisesi mahallen Çifte Cevizler	E. 31 Mü.	366 metre arsa	370
612	Boyacıköy Bağlar mevkii	Maslak Cad.	4	6430 metre tarlanın 1/4 His.	170
1399	Beyoğlu Kamerhatun	E. Tevfik Y. Mavi	E. 15 Y. 12	Arsanın 1/2 His.	111
7803	Boyacıköy	Maslak Bağlar yolu	E. 9	1840 metre arsa	190
7886	Kurtuluş	E. Aya Kiryaki Y. Teşrifatcı	E. 6 Y. 3	Kulube ve arsanın 25/42 His.	250

Yukarda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 22-6-936 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiladır.

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

	Senelik muhammen kirası	Muvakkat teminatı
Üsküdarda Rum Mehmet paşa mahallesinin iskele meydanı sokağında 7 N. lı üstündeki odaları hariç dükkân 937 mayısı sonuna kadar	72	5,40
Üsküdarda Selman ağa mahallesinin Karaca Ahmet sokağında 79—81 N. lı dükkân (937 veya 938—939 senesi mayısı sonuna kadar)	72	5,40

Yukarda semti senelik muhammen kiraları yazılı olan mahaller hizalarında gösterildiği müddete göre kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekliler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 22 Haziran 936 pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (İ) (3125)

Senelik muhammen kiras 330 lira olan Eminönü Reşadiye mahallesinde eski kantar kulubesi 937—938—939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuş ihale gününde verilen fiat lâyıkında görülemediğinden artırma 9 Haziran 936 salı gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekliler 24 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (3126)

Ademi iktid
ve
Belgevşekliğine ka
HORMOBI
Tabletleri
Her eczanede arayınız
Tafsilât: Posta kutusu 12
Hormobin

Beşinci Icra Memurluğunda
cuz olup paraya çevrilmesin
verilen takriben (7.000) lira
tindeki gayri mübadil
10-6-1936 çarşamba günü sa
dan itibaren borsa önünde bi
çık arttırma suretiyle paraya
leceğinden talip olanların ma
de hazır bulunacak memurun
caatları ilân olunur. (23545)

SERVOİ
ADEMİ İKTİD
ve BELGEVŞEKLİĞİN
tesirli bir ilaçtır

İstanbul Harıcı Askeri Kıtaatı ilânları

İstanbul Merkez Komutanlığından :

YAKALAMA MÜZEKKERESİ.

Adı : Abdullah oğlu Ömer : Eşkâli : Boy Uzun
Suç : Firar : Renk Esmer
: Göz Kara
: Kaş Kara

Firar suçile maznun hâlen kaçak bulunan ve nerede olduğu belli olmıyan 1. Tüm. Topçu A. 3. Tb. 7. ci Bl. den ve Mardinin Zinlar köyünden çolku oğullarından 326. Dğ. lu Abdullah oğlu Ömer hakkında 17-5-936 günü tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Maznun nerede görülürse hemen yakalanılarak en yakın Askerî Makama teslim edilecek ve oradan da İstanbul Mr. Komutanlığına gönderilecektir.

HACİZ KARARNAMESİ.

24-11-935 günü Reşat ve Ömer adındaki iki erle birlikte kıt'ası olan 1. Tüm. Top. A. 3. 7. Bl. dan kaçarak memleketi olan Mardin civarına giden ve araştırmalara rağmen yakalanımayan ve izi bulunamıyan Mardinin Zinlar köyünden Çalkı oğullarından Abdullah oğlu Ömer adındaki şahıs hakkında bu suçundan dolayi İstanbul Komutanlığınca, hukuku âmme davası 26-2-936 günü açılmıştır.

A. M. U. K. nun 2261 sayılı kanunla değiştirilen muaddel 216. cı maddesine göre firar suçundan kaybolan ve askerî disiplinin temini düşüncesile tevkif müzekkeresi kesilmesini icabettirerek kuvvetli şüpheler altında bulunan bu maznunun Türkiye dahilindeki mallarının kendisi kıt'asına iltihak edinceye ve yakalanıncıya kadar haciz edilmesine karar verilmiştir. (3108)

* * *

Askerî lise ve orta mekteplere öğretmen ve Kırıkkale san'at lisesine tedrisat müdürü aranıyor:

1 — İstanbul ve Bursada ki Askerî liselerle, Kırıkkale deki askerî san'at lisesine aylık ücretle tarih, riyaziye, fizik.

Erzincan, Konya, Ankaradaki orta mekteplere Tarih Coğrafya, fen bilgisi, Almanca, Fransızca, İngilizce öğretmeni ve san'at lisesine tedrisat müdürü alınacaktır.

2 — Lise öğretmenliği için: Lise öğretmeni ehliyeti, orta mektep için orta mektep öğretmenlik ehliyeti gerektir.

3 — İstekli olanların dilek kâğıtlarını aşağıda sıralanmış evrakla Ankarada Millî Müdafaa Vekâleti Askerî Liseler Müfettişliğine göndermeleri lâzımdır.

a) Tasdikli fotoğraflı fiş

b) Yüksek tahsil şahadetnamesi veya tasdikli benzeri.

c) Üniversitede imtihan vererek ehliyetname almışsa ehliyetname tasdikli benzeri.

d) Nüfus tezkeresi tasdikli benzeri

4 — Durumu uygun görülenlerden aşağıda yazılı evrak sonra istenecektir.

a) Hüsnühal ilmühaberi

b) Tam teşkilâtlı askerî hastaneden alınmış sağlık raporu.

c) Teahhüt senedi (noterlikten)

5 — Ücretler.

İstanbuldaki askerî liseler riyaziye, fizik, derslerine 108: 126 tarih dersine 98: 108 liraya kadar.

Bursa lisesi ve Kırıkkale san'at lisesi riyaziye fizik derslerine 108: 126 tarih dersine 98: 108 liraya kadar. Orta mektep derslerine 108 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

6 — Kırıkkale san'at lisesine alınacak tedrisat müdürü için lise öğretmenlik şartlarını taşımak ve iki ders zümresinde ihtisası olmak gerektir. Ücreti 165 liradır.

7 — İsteklilerin 1 Eylûl 936 gününe kadar müracaat etmeleri dileği yerine getirilmiyenler bir hak isteyemezler. (9) (3073)

4162

Sahibi: Şükrü MELİH — Umumî Neşriyatı İdare eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — Basıldığı yer: TAN Matbaası

Istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

1 — 19 Mayıs 936 tarihinde yapılan kapalı zarf eksiltmesinde istekli çıkmıyan (4500) kilo çoraplık pamuk ipliği alımı pazarlığa çevrilmiştir.

2 — Pazarlık 10 Haziran 936 Çarşamba günü saat 15 - 16 ya kadar Gedikpaşada Jandarma Dikimevi binasında oturan Jandarma Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İpliklerin bedeli (5625) lira tahmin olunmuştur.

3 — İstekliler şartname ve numuneyi görmek için her gün Komisyona gelebilirler.

4 — Pazarlık gün ve saatlerinde istekliler (421 lira 88 kuruştan) ibaret olan ilk teminat makbuzu veya banka kefâlet mektublarını ve hüviyet cüzdanlarını hâmil oldukları halde Komisyonda bulunmaları. (3113)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Idaresi ilânları

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 7-6-936 Pazar gününden başlayarak her Pazar günü Haydarpaşa - Sapanca - Adapazarı - Haydarpaşa arasında gezinti katarları işleyecektir.

Bu katarların kalkış ve varış saatları aşağıda gösterilmiştir. Gezinti katarları için gidiş dönüş biletlerinin köprü, Haydarpaşa ve banliyö istasyonları gişelerinden evvelden alınması mümkündür.

Fazla izahat için bu gişelere müracaat edilmesi.

	Vapur		Tren		
	Köprü kalkış	H.Paşa kalkış	Sapanca kalkış	Arifiye kalkış	Ada va.
(1)	6.25	6.50	10.29	10.43	11.03
(2)	8.00	8.30	11.40	11.55	12.15
	Tren			Vapur	

	Ada kalkış	Arifiye kalkış	Sapanca kalkış	H.Paşa kalkış	Köprü varış
(1)	15.53	16.15	16.37	20.28	20.43
(2)	17.00	17,23	17.47	21.13	21.48

Not. (1) No. ile gösterilen katarlar yalnız 3 ncü mevki (2) No. ile gösterilen katarlar yalnız 1 nci ve 2 nci mevki vagonlarla teşkil edilir. (3092)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

5786	Kilo	İskarta kanaviçe
2786	„	„ Çul
626	Adet	„ Çul
3573	Kilo	„ İp
430	„	„ Kınnap

Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme pazarlıkla satılacaktır.

İstekliler bunları görmek üzere hergün Ahırkapı Bakım evine ve pazarlık için de 8 - VI - 936 Pazartesi günü saat 10 da yüzde 15 teminat paralariyle birlikte Kabataşda levazım ve mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki satış Komisyonuna müracaat edebilirler. (2805)

4060

"TAN" gazetesinin 1000 liralık sigortalı abone teklifnamesi kuponu

No _____ Tarih: 6 - 6 - 1936

Adı, baba adı soy adı	
Doğduğu yer ve yıl	
İşi ve gücü	
Veresesi kimlerdir ?	
İkametgâh Adresi	
Malûliyeti var mıdır, var ise neresinden malûldür ?	
Nekadar zaman için abone olduğu	Başlangıcı : _____ Sonu : _____

Bu kupona dercedilecek yazılar gayet okunaklı yazılmış olmalıdır

İstanbulda Tan gazetesi sigorta servisine.

Gazetenizin 23 Nisan 1936 nüshasında yazılı şartlar dairesinde kazaya karşı 1000 ₺ alık sigortalı abone yazılmak istiyorum. Aboneman bedeli gönderilmiştir. Sigorta muamelesinin yapılmasını dilerim.

15 kuruşluk pul ve İmza

Sümer Bank
Umum Müdürlüğünden:

Bankamızca tesisine başlanan demir ve çelik fabrikalarında tekniker olarak istihdam edilmek ve tahsil ettirilmek üzere ecnebî memleketlerine gönderilmek için 25 sanat mektebi mezunu seçilecektir.

Bu namzetlerin tahsile gitmelerine ve avdetlerinde Banka hizmetinde çalışmalarına mani olacak şekilde resmî veya hususî bir müesseseye karşı hizmet taahhütleri olmaması ve askerî hizmetlerini yapmış olup sıhhî vaziyetlerinin demir ve çelik fabrikaları bütün şubelerinde çalışabilmelerine müsait olması lâzımdır.

Yukarıdaki evsafı haiz olupta Banka hesabına tahsile gitmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesaiki en geç 30 Haziran 1936 tarihine kadar (M.E.) remziyle (Sümer Bank Umum Müdürlüğü, Ankara) adresine göndermeleri icab eder.

VESİKALAR :

1.— Hal tercümesi
2.— Mektep şahadetnamesi
3.— Çalıştığı yerlerden bonservisleri
4.— Sıhhat raporu
5.— Fotograf

Bu vesikalar üçer nusha ve makine ile yazılmış olacaktır.

4075

İstanbul Telefonu Direktörlüğünden :

Muhammen bedeli Cif. 4950. Lira olan 1000 adet müspet, 1162 adet menfi akü plâğı ve teferrüatiyle 60 adet muhtelif eb'adda cam kap açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 9-6-936 salı günü saat 15 de İstanbul, Tahtakale Telefon Direktörlüğünde yapılacaktır. Şartnamesi parasız olarak mezkûr Direktörlük Levazım Dairesinden alınabilir. Muvakkat teminat 372 liradır. Taliplerin yukarıda yazılı günde saat 14 e kadar teminat akçelerini yatırmış olmaları lâzımdır. (2210)

4056

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Hakikî Taşdelen Suyu

Büyük damacanalarda çift, küçük damacanalarla galon şişelerin üzerinde tek kurşun mühür olanlardır.

Bu mühürlerin bir tarafında (Evkaf) diğer tarafında (Taşdelen) damgası vardır.

Bu kurşun mühürler Taşdelen kaynağında damacana ve şişeler Evkaf ameleleri tarafından doldurulduktan memurumuzca zımbalanmakdadır.

Sayın halkın bu kurşun mühürlere dikkat etmeleri ve şişeleri boşaltınca kurşunları da imha eylemeleri tavsiye olunur. (2983)

4106

Bayan HİKMET SERÇE

KÜÇÜK ÇİFTLIK Parkında

Yarın akşam mevsimin en büyük konseri
Büyük sabırsızlıkla beklenen

Bayan HİKMET SERÇE

Emsali görülmemiş bir yenilik
Kemanî Bay Nubar Tekyay

Çiftliğin güzel çam kokularından herkes istifade etmelidir. İstanbulun en kibar bir aile yuvasidır

Yerlerinizi evvelden temin ediniz.

Her pazar gündüz caz, dans ve sürprizler

Modern Alman San'atı
ve Alman Tezyinatı San'atları
SERGİSİ
Istanbul'da Fındıklı'da
Büzel San'atlar Yüksek Okulunda 30 Mayıs'dan - 8 Haziran'a kadar açık bulunacaktır

4054

SÜMER BANK

Umum Müdürlüğünden:

Bankamızca tesisine başlanan demir ve çelik fabrikalarında vazife deruhde etmek üzere ihtisas sahibi olmak için ecnebî memleketlerinde staj görmek maksadiyle on Teknişe Hohşule veya mümasil mektepler mezunu makine, metallürji, Maden ve elektrik Mühendisleri ile on teknuküm mezunu seçilecektir.

Bu mühendis ve teknisiyenlerin askerliklerini yapmış olmaları, resmî veya hususî müesseselere karşı, staja gitmelerine ve avdette Bankanın hizmetinde çalışmasına mani olacak şekilde hizmet taahhütleri olmaması, sıhhatlarının demir ve çelik fabrikalarının her hangi bir şubesinde çalışmasına müsait olması lâzımdır. Namzetlere stajları esnasında müsait tahsisat verilecektir.

Yukarıki şartları haiz olupta staja gitmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesaiki (Sümer Bank Umumî Müdürlüğü, Ankara) adresine (M.E.) remziyle göndermeleri icab eder.

VESAİK :

1.— Tercümei hal
2.— Diploma sureti ve imtihanlara ait notlar
3.— Varsa bonservisler.
4.— Sıhhat raporu
5.— Fotograf

Bu vesaik üçer nusha ve makine ile yazılmış olacaktır.

En geç Haziran 1936 sonuna kadar müracaat edilecektir.

4076

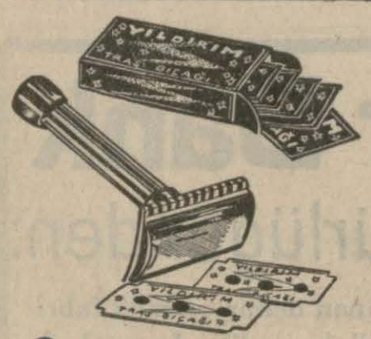

Biçaklarınızın Bitmesini Beklemiyiniz!

Evinizde daima bir paket YILDIRIM traş bıçağı bulunsun. YILDIRIM traş bıçakları bütün bıçakların fevkinde olup birinci çelikden imal edilmişdir. Her bıçak inceden inceye muayeneden geçirilir ve yalnız mükemmel olanları satışa çıkarılır. Binaenaleyh garantilidir.

YILDIRIM
TRAŞ - BIÇAĞI

4077

Bir defa gelip görünüz.

4053

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

3356

Fatih Sulh 3 üncü Sulh Hukuk hâkimliğinden : Kocamustafapaşa Arabacı Beyazıt mahallesi Kocamustafapaşa C. 264 numaralı evde ölen Dikranın alacak ve borçlularının bir ay ve varis iddiasında bulunanların üç ay içinde mahkemeye müracaatları aksi halde terekesinin hazineye devrolunacağı ilân olunur. (23568)

istanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası neşriyatının tab'ı pazarlık suretile ihale edilecek olduğundan tab'ına istekli olanların nümune ile şrtnameleri görmek üzere ayın dokuzuncu Salı gününe kadar tatil günlerinden maada hergün saat 9 ile 17 arasında Istanbul Ticaret ve Sanayi odası neşriyat şubesine gelmeleri bildirilir.

İKTİSAT VEKÂLETİ İÇ TİCARET UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde iş yapmağa izinli bulunan ecnebî şirketlerden Holantse Bank-Üni N. V. nin Türkiye umumî vekili bu kere müracaatla, Banka vekillerinden Ervin Freund'un Hayfa şubesi Müdürlüğüne tayini dolayisile Türkiyeden ayrıldığını bildirmiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

ZAYI — T. C. Istanbul Ziraat mektebine et teminatıma aid Ziraat Liseleri muhasibinden aldığım 5-7-35 tarih ve 211 - 206 numerolu 97 lira 87 kuruşluk ve 15-7-35 tarih 247-227 numerolu 142 1/2 liralık makpuzları kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerin hükmü yoktur. Kalatarya köyünden kasap Ali.

Yaz mevsimi için

Büyükadada Nizam caddesinde sahilde büyük bahçeli ve

MOBİLYALI VİLLÂ

kiralıktır. Akar suyu, her türlü konforu ve elektrik tesisatı vardır. Istiyenlerin 22876 numeroya telefon edilmesi veya 176 posta kutusuna yazılması.

Evkaftan almakta olduğumuz maaş cüzdanlarımızda basılı tatbik mühürlerimizi kaybettik. Bunlarla hiç kimseye borcumuz yoktur. Yenisini yaptıracağımızdan hükümleri olmadığını ilân ederiz. **Meşrutiyet mahallesi camii imamı Osman Nuri müezzini Abdülkadir.**

Dr. İHSAN SAMİ

GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi. No. 113.

2629

BAYANLARA MÜJDE!

Çankaya File

Yazlık çorapları

Şık, güzel, ayakları terletmez ve diğer çoraplardan çok fazla dayanır. Bir tecrübe kâfidir. Her yerde arayınız.

Silko

ROMATIZMA
LUMBAGO
SIYATIK
ağrıları TESKIN
ve izale eder.

HER ECZANEDE ARAYINIZ

Haşarat FAYDA'yı ve POMPASINI gördükleri zaman teslim olurlar

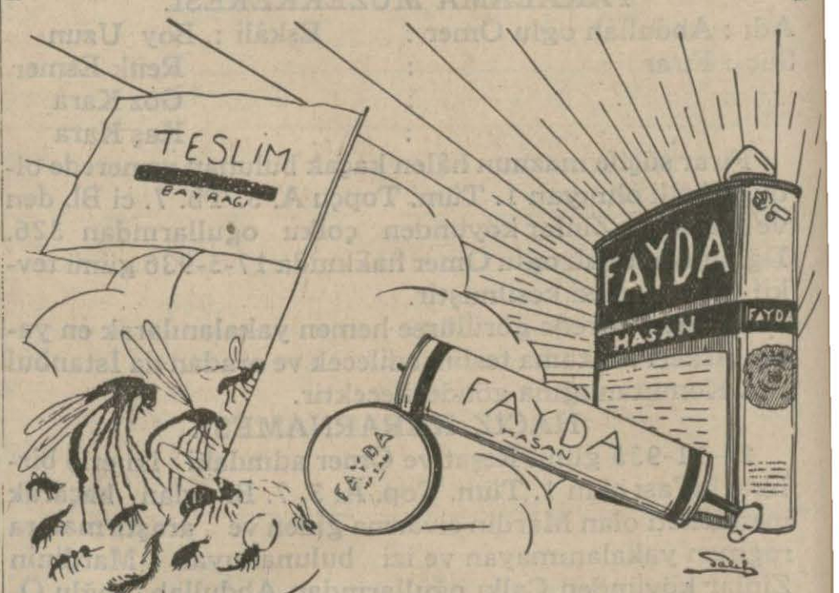

Tahtakurusu, sinek, sivrisinek, güve, arı, karınca, örümcek ve bütün haşaratı kökünden keser, yuvalarına ve eşyaların üzerine ve odaların havasına ve tahtaların, duvarların kenarlarına, aralarına bolca FAYDA serpiniz ve tahtakurusu yuvalarını

FAYDA İLE TAHRİP EDİNİZ

Bütün yaz bu muzır haşarattan kurtulacak ve rahat edecceksiniz. Bilhassa apartımanlarda, mutfaklarda yemeklerinizi, erzaklarınızı telvis eden hamam böceklerini, aptesanelerde, hamamlarda bulunan küçük böcekleri, tırtılları, kümes hayvanatında, köpeklerde bulunan pireleri, hayvanlarda bulunan keneleri, bitleri, nebatat ve ağaçlar üzerindeki tırtılları behemehal FAYDA ile imha ediniz. Nümunelik, 20, ufak 30, yarım kilo 50, bir kilo 80, beş kilo 350 kuruştur. FAZLA PARA VERMEYİNİZ. Tesiri daha az olduğu halde ecnebî malı diye fazla para koparmak istiyenlerden sakınınız. FAYDA imaline nazaran daha kuvvetli ve daha ucuzdur. HASAN markasına dikkat.

Hasan deposu : ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

İKİ TARAFLI
6 ÇELİK LÂMBALI
Dünyaca tanınmış

EMERSON

Kısa, orta ve uzun dalgalı 110 - 220 volt Mütenavip veya mütemadi cereyanlarla işleyen

UFAK RADYOLARIN KRALI

Yazın sayfiyenizde en iyi arkadaşınız olacaktır.
MİKA RADYO, Voyvoda caddesi, Nazlı Han, Galata, Tel. 99021 yeni EMERSON kataloğunu aldınız mı ?

Harbiyede **BELVÜ** bahçesinde
Bu akşamdan itibaren

Bestekâr BİMEN ŞEN — **EFTALYA ve SADİ**

Büyük fedakârlıklarla getirtmeğe muvaffak olduğumuz Raks kraliçesi **MELİKE CEMAL** ve Arap muganniyesi **SABRİYE**'yi Gruplarile beraber görüp dinliyeceksiniz. Tel.49091
Sayın Bayan ve Bay... Bu vesile ile yüksek huzurlarınızı bizlerden esirgememenizi diler ve saygılarımızı sunarız.

EFTALYA ve SADİ

ilâçlarınızı Bahçe kabıda **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır. **KESKİN KAŞELERİ** Grip, Nezle, baş ve diş ağrılarını, muannid sancıları bir ande keser. Kıymettar bir ilâçtır